

TARGET

Tarım ve Gıda Etiği Derneği

The Agricultural and Food Ethics Association of Türkiye

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

Ziraat Fakültesi

Faculty of Agriculture, Ankara University

**TARGET 4. ULUSLARARASI
TARIM VE GIDA ETİĞİ KONGRESİ
ANKARA, TÜRKİYE 16-17 KASIM 2023
(BİLDİRİ ÖZET KİTABI)**

TARGET 4. INTERNATIONAL CONGRESS
AGRICULTURAL & FOOD ETHICS
ANKARA, TÜRKİYE 16-17 NOVEMBER 2023
(ABSTRACT BOOK)

Davet Yazısı

Tarım ve Gıda Etiği Derneği (TARGET) 30 Mart 2016 tarihinde kurulmuş olup, ülkemizin bu alanda ilk ve halen tek sivil toplum örgütüdür. Kuruluş sürecinde yetkili kurullar tarafından verilen karar doğrultusunda her iki yılda bir düzenlenmekte olan TARGET Uluslararası Tarım ve Gıda Etiği Kongrelerinin ilki 10-11 Mart 2017 tarihlerinde Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesinde gerçekleştirilmiştir. TARGET 2. Uluslararası Tarım ve Gıda Etiği Kongresi ise 24-25 Ekim 2019 tarihlerinde İzmir Büyükşehir Belediyesi Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezinde hayata geçirilmiştir.

Her iki Uluslararası Kongre iki tam günlük ve iki ayrı salonda paralel oturumlarla düzenlenmiş, geniş ve nitelikli yerli ve yabancı katılımcıların sunduğu sözlü ve poster bildiriler ve 250'yi aşan izleyici sayısı ile başarıyla tamamlanmıştır. Kongrelerimizin "tam metin bildiri kitapları" da basılmıştır.

Üçüncü Kongre tarihinin dünyada ve ülkemizde Covid-19 küresel salgınının büyük ölçüde devam ettiği 2021 yılına denk gelmesi nedeniyle yapılabilişliği konusunda kaygı duymamıza karşın ilk iki kongrede sağlanan başarıların ve bu süreçte kurulan uluslararası yakın dostlukların ve işbirliğinin sağladığı özgüvenle Kongre Takvimi değiştirilmemiştir. TARGET 3. Uluslararası Tarım ve Gıda Etiği Kongresi 5-6 Kasım 2021 tarihlerinde çevrimiçi (online) olarak düzenlenmiştir. Bu online uluslararası kongremiz de öncekileri iki tam gün ve iki paralel ortamda gerçekleştirmiş, çok yoğun bir konuşmacı ve katılımcı sayısına ulaşılmış ve Kongre Kitabı yine uygun zamanda basılı hale getirilmiştir.

Evet şimdi yıl 2023. Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunun 100. yılı. Büyük Önder Atatürk'ün ilke ve devrimlerine, Cumhuriyetimiz değerlerine sınıksız sarılacağımız, ulusumuzun aydınlık geleceği için her zamankinden daha fazla çalışacağımız, coşkuyla ve mutlulukla kutlayacağımız çok özel bir yıl.

Bu kutlu yılda TARGET 4. Uluslararası Tarım ve Gıda Etiği Kongresini 16-17 Kasım 2023 tarihlerinde Cumhuriyetimizin başkenti Ankara'da, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nde yapacağız.

Bu Kongremizde yine çok disiplinli bir yaklaşım temelinde tarım ve gıda sisteminin tüm değer sorunlarının kapsanmasını amaçlıyoruz. Ancak yaşadığımız dar ve zor zamanlardan alınması gerekli olan dersler doğrultusunda ilk kez bu Kongrede bir özel konu alanı belirledik. 4. Uluslararası Kongremizin özel konu alanı "Afetlere Dirençli Tarım ve Gıda Sistemi" olacaktır.

İnsanın, toplumun ve doğanın esenliğinin için; ana ekseninde bilimin ve etik değerlerin birlikte yer aldığı, adil, dayanışmacı, kapsayıcı, emeğe saygılı, doğaya dost bir tarım ve gıda sistemine olan ihtiyacımız açıkça görülmektedir. Bu çerçevede tarım ve gıda sisteminin değer sorunları üzerinde düşünen ve düşünce üreten herkesi 4. Uluslararası Tarım ve Gıda Etiği Kongresi'ne katılmaya davet ediyoruz. Saygılarımla,

Prof. Dr. Cemal Taluğ
Kongre Başkanı

ORGANİZASYON KOMİTESİ

Kongre Başkanı

Prof. Dr. Cemal TALUĞ

Düzenleme Kurulu Üyeleri

Rahime Petek ATAMAN

Prof. Dr. Ebru ŞENEL ÖZKAN

Erdem AK

Dr. Mustafa EVREN

Berivan ALKAŞ BAŞDOĞAN

Buse YEGİN

Kongre Sekreteryası

Berivan ALKAŞ BAŞDOĞAN

Buse YEGİN

Invitation Letter

The Association of Agriculture and Food Ethics (TARGET) was established on March 30, 2016 and is the first and still the only non-governmental organization in this field in Turkey. The first of TARGET International Agriculture and Food Ethics Congresses, which is organized every two years in line with the decision made by the authorized boards during the establishment process, was held on 10-11 March 2017 at Ankara University Faculty of Agriculture. The 2nd TARGET International Congress on Agriculture and Food Ethics was held on October 24-25, 2019 at Izmir Metropolitan Municipality Ahmet Adnan Saygun Art Center.

Both International Congresses were organized with two full days and parallel sessions in two separate halls, and were successfully completed with oral and poster presentations presented by a large and qualified local and foreign participants and an audience of more than 250. "Full text proceedings books" of our congresses were also published.

Although we were concerned about the feasibility of the third Congress due to the fact that the date of the third Congress coincided with 2021, when the Covid-19 pandemic continued to a large extent in the world and in our country, the Congress Calendar was not changed with the confidence provided by the successes achieved in the first two congresses and the close international friendships and cooperation established in this process. TARGET 3rd International Congress on Agriculture and Food Ethics was organized online on November 5-6, 2021. This online international congress was held in two full days and in two parallel environments, a very intense number of speakers and participants were reached and the Congress Book was printed at the appropriate time.

The year is 2023, the 100th anniversary of the founding of the Republic of Turkey. It is a very special year in which we will hold fast to the principles and revolutions of the Great Leader Atatürk and the values of our Republic, work harder than ever for the bright future of our nation, and celebrate with enthusiasm and happiness.

In this blessed year, we will hold the TARGET 4th International Congress on Agriculture and Food Ethics on November 16-17, 2023 in Ankara, the capital of our Republic, at Ankara University Faculty of Agriculture.

In this Congress, we aim to cover all the value issues of the agriculture and food system on the basis of a multidisciplinary approach. However, in line with the lessons that need to be learned from the narrow and difficult times we live in, we have determined a special subject area for the first time in this Congress. The special subject area of our 4th International Congress will be "Disaster Resilient Agriculture and Food System".

For the well-being of human, society and nature; it is clearly seen that we need a fair, solidarity, inclusive, respectful to labor, nature-friendly agriculture and food system that has science and ethical values together on its main axis. In this context, we invite everyone who thinks and thinks about the value issues of the agriculture and food system to participate in the 4th International Congress on Agriculture and Food Ethics. Best regards,

Prof. Dr. Cemal Taluğ
Congress President

ORGANISATION COMMITTEE

Congress Chairperson

Prof. Dr. Cemal TALUĞ

Organisation Committee Members

Rahime Petek ATAMAN

Prof. Dr. Ebru ŞENEL ÖZKAN

Erdem AK

Dr. Mustafa EVREN

Berivan ALKAŞ BAŞDOĞAN

Buse YEGİN

Congress Secretariat

Berivan ALKAŞ BAŞDOĞAN

Buse YEGİN

16 KASIM 2023, 1. GÜN

08:30 09:30	KAYIT
09:30 10:00	AÇILIŞ KONUŞMALARI
10:00 10:15	ARA
10:15 10:45	AÇILIŞ KONFERANSI Oturum Başkanı: Neyyire Yasemin YALIM Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Tarihi ve Etik Ana Bilim Dalı Why do we Need Agricultural and Food Ethics? Bart GREMMEN Wageningen UR, Hollanda
KONFERANS SALONU	
10:45 12:15	Birinci Oturum / Oturum Başkanı: Tamay BAŞAĞAÇ GÜL Ankara Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Veterinerlik Hekimliği Tarihi ve Deontoloji Anabilim Dalı Should there be an Intergovernmental Panel on Food Security and Sustainability? Carl Walter Matthias KAISER Bergen Üniversitesi, Norveç Animals Included: On the Need to Take Animals' Interest into Account in Sustainable Food Production Franck L.B. MEIJBOOM Avrupa Tarım ve Gıda Etiği Birliği (EurSafe) Başkanı The Flowering of Agricultural and Food Ethics in the Asia-Pacific Kirill O. THOMPSON Tayvan Ulusal Üniversitesi, Tayvan
FAKÜLTE KURULU SALONU	
10:45 12:15	Birinci Oturum / Oturum Başkanı: Nihan YENİLMEZ ARPA Kıdemli Doğa Koruma ve Korunan Alanlar Uzmanı Afetlere ve Krizlere Dirençli Tarım: Kentsel Tarım Vaka Analizleri Meltem YILMAZ, Kaya Emre GÖNENÇEN Hacettepe Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi Afetler Karşısında Tarımsal Sistemlerde Tarımsal Biyoçeşitliliğin Değerlendirilmesi ve Ekofeminist Perspektif Vuslat BEKTAŞ Ziraat Mühendisi Doğal Afetler Sonrası Üretilen Gıdayı Toplum ile Buluşturma Biçimi Olarak Kent Tarımı Nergiz AMİROV, Meltem YILMAZ İskenderun Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi İklim Krizinde Türkiye'de Tarım Arazilerinin Amaç Dışı Kullanımı Yiğit BAL Gıdanın Durumu Derneği
12.15 13.00	ÖĞLE YEMEĞİ
KONFERANS SALONU	
13:00 14:15	İkinci Oturum / Afetlere Dirençli Tarım ve Gıda Sistemi Oturum Başkanı: Berrin ŞENÖZ Tarım ve Orman Bakanlığı, Ulusal Gıda Referans Laboratuvarı Müdürü Afetlere Dirençli Tarım Sistemlerini Yeniden Tasarlamak: Kriz Dönemlerinde Etik İlkelerin İnşası Burçin ÇOKUYAL Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü İklim Değişikliğine Dayanıklılık İçin Tarımda Doğa Temelli Çözümlere Yönelik Politikalar İlkay DELLAL Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü 6 Şubat Kahramanmaraş Depremi Tecrübesinde Değer Zincirini Güçlendirme İbrahim OĞUZ Frankfurt School of Finance & Management, Türkiye Regional Office Bir Antropojenik Bozulma/Fesat Örneği Olarak Küresel İklim Değişikliği ve Trajik Sonuçlarına Dair Teo-Etik Bir Çözümleme Mahmut AY Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Afetlere Dirençli Gıda Sistemi İbrahim Uğur TOPRAK TMMOB Gıda Mühendisleri Odası İzmir Şube Başkanı

FAKÜLTE KURULU SALONU

	İkinci Oturum / Oturum Başkanı: Erdem AK Tarım ve Gıda Etiği Derneği Yönetim Kurulu Üyesi, Kooperatif Uzmanı
	Türkiye'de Tarım Danışmanlarının Mesleki Etik Algıları ve İş Tatmin Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi Kürşat DEMİRYÜREK, Nur İlkay ABACI, Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü
13:00	Türkiye ve Avrupa Birliği'ndeki Tarım Danışmanlarının Sahip Olması Gereken Kişisel Beceri ve Yeterliliklerinin Belirlenmesi
14:15	Kürşat DEMİRYÜREK, Nurettin AÇIKKGÖZ, Haluk BALIÇ Maddalena BETTONI, Bülent ÇOLAKOĞLU, Nilgün GÜMÜŞAY, Veronika HAGER, Nimet KALELİ, Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT, Nur İLKAY ABACI, Cintya MANRIQUE, José María Díaz Puente Bülent SEZER, Birgit STEININGER, Katarina TOTHOVA, Irene TREITNER, Peter VNUCKO. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü
	İnsana Yakışır İş ve Tarım ve Gıda Çalışanlarının Ezenliği Ahmet AYDEMİR Bilgi Üniversitesi, Çevre Enerji ve Sürdürülebilirlik Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü
	Yükseköğretim Tarımsal Üretim Eğitiminde Etik Yaklaşımlar Kadir AKAN, Ahmet ŞAHİN Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü
	Türkiye'de Tarihsel Süreç İçinde Tarımsal Danışmanlık/Vayım ve Etik Özdal KÖKSAL, Ayşegül SELİŞİK, Kürşat DEMİRYÜREK, Cemal TALUĞ Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü
14:15	
14:30	ARA

KONFERANS SALONU

	Üçüncü Oturum Oturum Başkanı: Ercüment GENÇ Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Su Ürünleri Mühendisliği Bölümü
	Embedding Food and Agricultural Ethics Training: A Tool to Support Reflexivity and Change Kate MILLAR Nottingham Üniversitesi Uygulamalı Bıyoetik Merkezi, İngiltere
14:30	Changing Mindsets and Values in Order to Shape Fair, Resilient Food Systems
16:00	Daniel CROSSLEY Gıda Etiği Konseyi Genel Yönetmeni, İngiltere
	Reflections on Food, Power, Poverty and Resilience in the Face of Global Catastrophic Risk Geoff TANSEY Araştırmacı, Yazar, Uluslararası Danışman, İngiltere
	Dördüncü Oturum / Avrupa Birliği Özel Oturumu Oturum Başkanı: Kürşat DEMİRYÜREK Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü
	Farm to Fork Strategy Nermin KAHRAMAN Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Tarım ve Gıda Güvenliği Politika Sorumlusu
16:00	Sustainable Use of Pesticides
17:00	Andrew OWEN-GRIFFITHS Avrupa Komisyonu Sağlık ve Gıda Güvenliği Genel Müdürlüğü, Sağlık ve Gıda Denetimleri ve Analizleri Müdürlüğü, Bitkiler ve Organik Tarım Birim Başkanı

FAKÜLTE KURULU SALONU	
13:00 14:15	<p>Üçüncü Oturum / Oturum Başkanı: Gürsel DELLAL Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Zootekni Bölümü</p> <p>Tarımımızın ARGE Sistemi Yeniden Yapılandırılmak Zorunda Nazimi AÇIKGÖZ / Akademisyen, Yazar</p> <p>Endüstriyel Tarımdan Agroekolojiye: Gıda Etiği Aygül AKKUŞ / Kapadokya Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü</p> <p>Tarımsal Üretimde Yeni Paradigmalar: Dijital Tarım Teknolojileri ve Sosyo-Etik Etkileri Zerrin ÇELİK / Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü, İzmir</p> <p>Tarımda Teknolojik ve Dijital Dönüşümler: Tarım Etiği Mehmet Ali DAYIOĞLU, Ahmet ÇOLAK Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Makineleri ve Teknolojileri Mühendisliği Bölümü</p>
	<p>Dördüncü Oturum / Oturum Başkanı: İbrahim OĞUZ Frankfurt School of Finance & Management, Türkiye Regional Office</p> <p>Kampus Tarımı ve Etkileşim Meltem YILMAZ / Hacettepe Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü, Hacettepe Üniversitesi Tarım Topluluğu</p> <p>1923 İktisat Kongresi ve Mustafa Kemal Paşa'nın "Kılıç - Saban İkilemi" ile Çiftçi Grubunun İktisadi Esasları Serdar ŞAHİNKAYA / İktisatçı, Yazar, Akademisyen</p> <p>Anadolu Tarımında Bitki Koruma Uygulamaları Selma ÜLGENTÜRK / Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Bitki Koruma Bölümü</p>
17:00 17:15	ARA
KONFERANS SALONU	
17:15 18:30	<p>Beşinci Oturum / Oturum Başkanı: Yakın ERTÜRK Kadının İnsan Hakları Uzmanı</p> <p>Gıda Güvencesi ve Güvenliği için bir Perspektif Önerisi: Tekno-Ekolojizm Hayriye ERBAŞ Ankara Üniversitesi, Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi, Sosyoloji Bölümü</p> <p>Türkiye'de Tarımda Kadın Emeği Üzerindeki Etil Politikalara Tarihsel Bakış Ayşe GÜNDÜZ HOŞGÖR Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü</p> <p>Deniz Salyangozunun Tuhaf Hikayesi: Türkiye'nin Kırsal Kadın Emeği ile Japonya'nın Yoksullaşan Yaşlı Tüketicilerini Bağlayan Küresel Ucuz Gıda Üretimi Miki SUZUKI HIM Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü</p> <p>EkmeK, Katık ve Geriye Kalanlar: Kırsal Gıda Güvencesi Üzerine Erhan AKARÇAY Anadolu Üniversitesi, Sosyoloji Bölümü</p>
	<p>FAKÜLTE KURULU SALONU</p> <p>Beşinci Oturum / Oturum Başkanı: Kaan SİDAR TÜĞİS Başkanı</p> <p>Gıda Güvenliği ile İlgili Bilgiye Erişim Hakkı Aziz EKŞİ Topkapı Üniversitesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü</p> <p>Gıda Güvenliği, Etik ve Paydaşların Rolü Mustafa EVREN, Petek ATAMAN</p> <p>Bilgiye Erişim Hakkında Basının Sorumluluğu İsmail UÇURAL Tarım ve Gıda Yazarları Derneği Başkanı</p> <p>Ethical Seafood Production: Biofloc Technology Doğukan KAYA Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Zootekni Bölümü</p>
18:30 19:30	AÇILIŞ KOKTEYLİ
19:30 20:15	KONSER Demet GÜRHAN Soprano * Güler GYÖRFFY Piyanos

17 KASIM 2023, 2. GÜN

KONFERANS SALONU

	<p>Birinci Oturum Oturum Başkanı: Burçin ÇOKUYSAL Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü Food Ethics Evolution and Trends in the Asia-Pacific Region: the Case of APSAFE2020 and APSAFE2023</p>
09:00	<p>Kazuhiko OTA Nanzan Üniversitesi, İnsan ve Doğa Araştırmaları Enstitüsü, Japonya</p>
10:30	<p>Kakha NADİRADZE Çiftçi Haklarını Savunma Derneği, Gürcistan My Journey from Experimental Physiology to Food Ethics: A Cautionary Tale Concerning Science and Society</p>
	<p>Ben MEPHAM Nottingham Üniversitesi Uygulamalı Biyotetik Merkezi, İngiltere</p>

FAKÜLTE KURULU SALONU

	<p>Birinci Oturum Oturum Başkanı: Petek ATAMAN Tarım ve Gıda Etiği Derneği Başkan Yardımcısı Gıda ve Gıda Takviyelerinde Ürün Güvenliği; Mevzuatın "Adalet" ve "Zarar Verme" Kavramları Temelinde Etik Değerlendirmesi</p>
09:00	<p>Elif AVANER / Ankara İl Sağlık Müdürlüğü Yerel Bir Değer Olarak Don Pekmezi</p>
10:30	<p>Mustafa EVREN, Buse YEGİN Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı Arı Ürünlerinde Kalite ve Hile Tespiti ve Dünyadaki Güncel Gelişmeler</p>
	<p>Aslı Elif TANUĞUR SAMANCI Gıda Yüksek Mühendisi, Biyolog, CEO Vakum Ambalajda Satılan Sucukların Geleneksel Sucuk Üretim Teknolojisi Yönünden İncelenmesi ve Tüketiciye Yönelik Etik Kaygılar</p>
	<p>Hakan BENLİ Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü Etik Yaklaşım Perspektifinden Yeni Gıdalar ve Gıda İşleme Teknolojileri</p>
	<p>Barbaros ÖZER Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Süt Teknolojisi Bölümü</p>

KONFERANS SALONU

	<p>İkinci Oturum Oturum Başkanı: Ebru ŞENEL ÖZKAN Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Süt Teknolojisi Bölümü TEK SAĞLIK ve Gıda Etiği</p>
10:30	<p>Dilek ARSOY Yakın Doğu Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Lefkoşa, KKTC</p>
11:30	<p>Gülay ERTÜRK İnsan-Hayvan Bağı: Arkadaş Hayvanların Faydaları ve Riskleri</p>
	<p>Yeşim SOYER KÜÇÜKŞENEL Veteriner Hekimler Derneği Başkanı Tek Sağlık Yaklaşımında Gıda Güvenliği</p>
	<p>Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü</p>

FAKÜLTE KURULU SALONU

	<p>İkinci Oturum Oturum Başkanı: Bülent GÜLÇUBUK Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü Üretim Kooperatiflerinde Örgütlenme Sorunları ve Çözüm Önerileri</p>
10:30	<p>Mustafa BEKMEZCİ, Erdem AK Kooperatif Uzmanı</p>
11:30	<p>Erhan EKMEN Tarımda Planlama İçin Kooperatiflerin Önemi</p>
	<p>Figen AR Türkiye Ziraatçılar Derneği Başkan Yardımcısı Sürdürülebilir Kooperatifçilik</p>
	<p>Ece Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifi Yönetim Kurulu üyesi, 3AR Enerji Kimya Danışmanlık, CEO</p>
11:30	
11:45	ARA

KONFERANS SALONU		
11:45 13:15	Üçüncü Oturum Oturum Başkanı: Nesrin ÇOBANOĞLU Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı Strategies for Food Waste Reduction - an Ethical Necessity Thomas HUBER Gıda ve Tarım Müsteşarı Ekonomi ve Ticaret Bölümü Başkan Yardımcısı, Almanya Federal Cumhuriyeti Büyükelçiliği Toprak Etiği ile Derelerin Restorasyonu: Freeman'ın Tarboo Deresi Örneği Ufuk ÖZDAĞ Hacettepe Üniversitesi, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı, Hacettepe Üniversitesi	
	Toprak Etiği Uygulama ve Araştırma Merkezi Cumhuriyetin 100. Yılında Su Güvenliği Gökşen ÇAPAR, Tolga PİLEVNELİ Ankara Üniversitesi, Su Yönetimi Enstitüsü Kimseyi Geride Bırakmamak Mümkün mü? Suya Bakış Açımızın Sosyo-Ekolojik Bir Değerlendirmesi Nilgüi KARADENİZ Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Peyzaj Mimarlığı Bölümü Türkiye'nin Biyolojik Çeşitliliğini Korumanın Yasal ve Etik Boyutları Nihan YENİLMEZ ARPA Kademli Doğa Koruma ve Korunan Alanlar Uzmanı	
	FAKÜLTE KURULU SALONU	
	Üçüncü Oturum Oturum Başkanı: Hilal ELVER BM Gıda Hakkı Özel Raportörü (2014-2020) Tarımsal Üretimin Uluslararası Çevre Hukuku Yoluyla Korunması Ezgi Ediboğlu SAKOWSKY Max Planck İnovasyon ve Rekabet Enstitüsü, Araştırmacı Gıda Hakkı Bağlamında Afetlere Dirençli Gıda ve Tarım Sistemleri Rabia İlay AKBULUT PEERZADA Gıdanın Durumu Derneği Türkiye'de İklim Krizine Dirençli Tarımsal İşletmeler Oluşturmak: Çiftçi Tipi Anonim Ortaklıklar İlkan TÜRKÜRESİN Avukat Gıda ve Beslenme Hakkı Bağlamında Ücretsiz Okul Yemeği Uygulamalar Zeynep İSPİR Ankara Üniversitesi, Hukuk Fakültesi	
	13:15 14:00	ÖĞLE YEMEĞİ
KONFERANS SALONU		
14:00 14:45	Dördüncü Oturum Oturum Başkanı: Ahmet ÇOLAK Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Makineleri ve Teknolojileri Mühendisliği Bölümü Kırsal Kalkınmada Etik Yaklaşım Taylan KIYMAZ IFAD, Ülke Program Müdürü Cumhuriyetin 100. Yıldönümünde Köy Enstitülerini Yeniden Anlamak Kemal KOCABAŞ Yeni Kuşak Köy Enstitüleri Derneği YKKED Kurucu Genel Başkanı	
	Dördüncü Oturum Oturum Başkanı: Mustafa EVREN Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Gıda Mühendisliği Bölümü, Tarım ve Gıda Etiği Derneği, Sayman Üye AB Erasmus + Etik Gıda Girişimciliği Projesi Gözdegül BAŞER, Eda Evla MUTLU, Hatice Reyhan ÖZİVÇİ Antalya Bilim Üniversitesi, Turizm Fakültesi Gıda Sektörü Etik Uygulama Örneği Ayça ÖZDEN Namet Gıda San. ve Tic. A. Ş. Kalite Güvence ve ArGe Müdürü	
FAKÜLTE KURULU SALONU		
14:00 14:45		

KONFERANS SALONU

14:45 15:45	Beşinci Oturum: Aile Çiftçiliği ve Etik BM Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Özel Oturumu Oturum Başkanı: Ahmet Mekin TÜZÜN Ankara Büyükşehir Belediyesi Kırsal Hizmetler Daire Başkanı
	Dünyada ve Türkiye’de Aile Çiftçiliğine Yönelik Davranış ve Politikalar Etik mi? Bülent GÜLÇUBUK Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü
	Birleşmiş Milletler Aile Çiftçiliği On Yılı (2019-2028) ve FAO’nun Kavramsal Yaklaşımı Özcan TÜRKÖĞLU FAO Türkiye, Kıdemli Program Koordinatörü
	Aile Çiftçiliğinin Türkiye Ekonomisindeki Yeri ve Önemi, Sürdürülebilirliğinin Sağlanmasına Yönelik Çözüm Önerileri Hakan GÜNLÜ Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Tarım Dairesi Başkanı

FAKÜLTE KURULU SALONU

14:45 15:45 15:45 16:00	Beşinci Oturum Oturum Başkanı: Zerrin ÇELİK Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü, İzmir
	Is Aquaculture Possible without Drugs and Chemicals? Ahmet GÜRLER, Pelin BAĞLAN, Ercüment GENÇ, Doğukan KAYA Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Su Ürünleri Mühendisliği Bölümü
	An Evaluation on Rural Women’s Entrepreneurship in Turkey Melike BAHÇECİ, Sait ENGİNDENİZ Batı Akdeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü
	Mera Peynirciliği Diploması: Yerel Bilgi ve Bilimsel Bilgi İlişkisi Üzerine Bir Kavramsallaştırma Denemesi M. Fatih TATARI Bilkent Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
	Emek-Yemek İlişkisinin 50 Bin Yıllık Tarihi: Afetler-Mağdurlar-Mağrurlar Erdem DENK Ankara Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü
	ARA

KAPANIŞ OTURUMU

16:00 18:00	Oturum Başkanı: Cemal TALUĞ Kongre Başkanı, Tarım ve Gıda Etiği Derneği (TARGET) Başkanı
	Afetlerle Boğuşan Bir Dünyada Dayanıkl Bir Gıda Sistemine Geçiş Hilal ELVER, Richard FALK / BM Gıda Hakkı Özel Raportörü (2014-2020)
	Tehlike, Afet, Felaket: Kader Toplumunda Risk Yönetimi Mustafa KOÇ / Toronto Metropolitan Üniversitesi, Kanada
	What Is Agriculture For?-A Question for Ethics. Paul B. THOMPSON / Michigan Eyalet Üniversitesi, ABD
	Internationalizing Agricultural Ethics Robert L. ZIMDAHL / Colorado Eyalet Üniversitesi, ABD

16 NOV 2023, 1. GÜN

08:30 09:30	REGISTRATION
09:30 10:00	OPENING SPEECHS
10:00 10:15	COFFEE BREAK
10:15 10:45	OPENING CONFERENCE Session Chair: Neyyire Yasemin YALIM Department of Medical History and Ethics, Faculty of Medicine, Ankara University Why do we Need Agricultural and Food Ethics? Bart GREMMEN Wageningen UR, Hollanda
CONFERENCE HALL	
10:45 12:15	First Session Session Chair: Tamay BAŞAĞAÇ GÜL Department of Veterinary History and Deontology, Faculty of Veterinary Medicine, Ankara University Should there be an Intergovernmental Panel on Food Security and Sustainability? Carl Walter Matthias KAISER University of Bergen, Norway Animals Included: On the Need to Take Animals' Interest into Account in Sustainable Food Production Franck L.B. MEIJBOOM President, European Society for Agricultural and Food Ethics (EurSafe) The Flowering of Agricultural and Food Ethics in the Asia-Pacific Kirill O. THOMPSON National Taiwan University, Taiwan
FACULTY BOARD HALL	
10:45 12:15	First Session Session Chair: Nihan YENİLMEZ ARPA Senior Expert Nature Conservation and Protected Areas Resilient Agriculture to Disasters and Crises: Urban Agriculture Case Studies Meltem YILMAZ, Kaya Emre GÖNENÇEN Faculty of Architecture, Hacettepe University An Assessment of Agricultural Biodiversity on Agricultural Systems in the Face of Disasters and Ecofeminist Perspective Vuslat BEKTAŞ Agricultural Engineer Urban Agriculture as a Way of Bringing Produced Food After Natural Disasters to the Community Nergiz AMİROV, Meltem YILMAZ Faculty of Architecture, Iskenderun Technical University Misuse of Agricultural Land in Turkey in the Climate Crisis Yiğit BAL State of Food Association
12:15 13:00	LUNCH BREAK
CONFERENCE HALL	
13:00 14:15	Second Session: Disaster Resilient Agriculture and Food System Session Chair: Berrin ŞENÖZ Director, National Food Reference Laboratory, Ministry of Agriculture and Forestry Redesigning Disaster Resilient Agricultural Systems: Building Ethical Principles in Times of Crisis Burçin ÇOKUYSAL Department of Soil Science and Plant Nutrition, Faculty of Agriculture, Ege University Policies for Nature-Based Solutions in Agriculture for Climate Change Resilience İlkay DELLAL Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ankara University February 6th Kahramanmaraş Earthquake Experience in the Strengthening of the Value Chain İbrahim OĞUZ Frankfurt School of Finance & Management, Türkiye Regional Office A Theo-Ethical Analysis on Global Climate Change and its Disastrous Consequences as an Example of Anthropogenic Disruption/ Fasad Mahmut AY Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Afetlere Dirençli Gıda Sistemi İbrahim Uğur TOPRAK Faculty of Divinity, Ankara University

FACULTY BOARD HALL

	Second Session / Session Chair: Erdem AK Board Member, Agricultural and Food Ethics Association of Türkiye, Cooperative Expert
	Determination of the Relationship Between Professional Ethics Perceptions and Job Satisfaction Levels of Agricultural Advisors in Türkiye Kürşat DEMİRÜREK, Nur İlkay ABACI, Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University
13:00 14:15	Determination of Personal Skills and Competencies of Agricultural Advisors in Türkiye and the European Union Kürşat DEMİRÜREK, Nurettin AÇIKKGÖZ, Haluk BALIÇ Maddalena BETTONI, Bülent ÇOLAKOĞLU, Nilgün GÜMÜŞAY, Veronika HAGER, Nimet KALELİ, Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT, Nur İLKAY ABACI, Cintya MANRIQUE, José María Díaz Puente Bülent SEZER, Birgit STEININGER, Katarina TOTHOVA, Irene TREITNER, Peter VNUCKO. Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University
	Decent Work and Wellbeing of Agriculture and Food Workers Ahmet AYDEMİR Environment, Energy and Sustainability Application and Research Centre, Bilgi University
	Ethical Approaches in Higher Education in Agricultural Production Education Kadir AKAN, Ahmet ŞAHİN Department of Plant Protection, Faculty of Agriculture, Kırşehir Ahi Evran University
	Agricultural Advisory/Extension and Ethics in Türkiye in the Historical Process Özdal KÖKSAL, Aysegül SELİŞİK, Kürşat DEMİRÜREK, Cemal TALUĞ Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ankara University
14:15 14:30	COFFEE BREAK

CONFERENCE HALL

	Third Session Session Chair: Ercüment GENÇ Department of Fisheries and Aquaculture Engineering, Faculty of Agriculture, Ankara University
	Embedding Food and Agricultural Ethics Training: A Tool to Support Reflexivity and Change Kate MILLAR Centre for Applied Bioethics, University of Nottingham, UK
14:30 16:00	Changing Mindsets and Values in Order to Shape Fair, Resilient Food Systems Daniel CROSSLEY Director General of the Food Ethics Council, UK
	Reflections on Food, Power, Poverty and Resilience in the Face of Global Catastrophic Risk Geoff TANSEY Researcher, Writer, International Consultant, UK
	Fourth Session: European Special Session Session Chair: Kürşat DEMİRÜREK Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University
16:00 17:00	Farm to Fork Strategy Nermin KAHRAMAN Policy Officer for Agriculture and Food Safety Delegation of the European Union to Turkey
	Sustainable Use of Pesticides Andrew OWEN-GRIFFITHS Head of Unit SANTE F3 Plants and Organics, DG SANTE (DG HEALTH and FOOD SAFETY) of the EU Commission

FACULTY BOARD HALL	
	Third Session / Session Chair: Gürsel DELLAL Department of Animal Science, Faculty of Agriculture, Ankara University The R&D System of Our Agriculture Must Be Restructured Nazimi AÇIKGÖZ / Academician, Writer From Industrial Agriculture to Agroecology: Food Ethics Aygül AKKUŞ / Department of Political Science and Public Administration, Cappadocia University 13:00 New Paradigms in Agricultural Production: 14:15 Digital Agricultural Technologies and Socio-Ethical Impacts Zerrin ÇELİK / International Agricultural Research and Training Centre Directorate, Izmir Technological and Digital Transformations in Agriculture: Agricultural Ethics Mehmet Ali DAYIOĞLU, Ahmet ÇOLAK / Department of Agricultural Machinery and Technologies Engineering, Faculty of Agriculture, Ankara University
	Fourth Session / Session Chair: İbrahim OĞUZ Frankfurt School of Finance & Management, Türkiye Regional Office Campus Agriculture & Interaction Meltem YILMAZ / Faculty of Architecture, Hacettepe University 16:00 Founder of Agricultural Society, Hacettepe University 17:00 1923 Turkey Economy Congress and Mustafa Kemal Pasha's "Sword- Plow Dilemma" as well as Economic Principals of Farmer Group Serdar ŞAHİNKAYA / Economist, Writer, Academician Plant Protection Practices in Agriculture of Anatolia Selma ÜLGENTÜRK / Department of Plant Protection, Faculty of Agriculture, Ankara University
17:00 17:15	COFFEE BREAK
CONFERENCE HALL	
	Fifth Session / Session Chair: Yakın ERTÜRK Women's Human Rights Expert A Suggested Perspective for Food Safety and Security: Techno-Ecologism Hayriye ERBAŞ Department of Sociology, Faculty of Language, History and Geography, Ankara University 17:15 Historical Overview of Patriarchal Policies Regarding Women's Labor Force Participation in Agriculture in Turkey 18:30 Ayşe GÜNDÜZ HOŞGÖR Department of Sociology, Middle East Technical University The Curious Case of the Sea Snail: Global Cheap Food Production Linking Turkey's Rural Women's Labor with Japan's Impoverished Elderly Consumers Miki SUZIKI HIM Department of Sociology, Ondokuz Mayıs University Bread, Katik and Remaining: On Rural Food Security Erhan AKARÇAY Department of Sociology, Anadolu University
FACULTY BOARD HALL	
	Fifth Session / Session Chair: Kaan SİDAR Chairman of the Executive Board of Turkish Food&Beverage Industry Employers Association (TÜGİS) Right to Access Information Regarding Food Safety Aziz EKŞİ Gastronomy and Culinary Arts Department, Topkapı University Food Safety, Ethics and the Role of Stakeholders 17:15 Mustafa EVREN, Petek ATAMAN 18:30 Agriculture and Food Ethics Association, Treasurer, Department of Food Engineering, Faculty of Engineering, Ondokuz Mayıs University Responsibility of the Press Regarding Access to Information İsmail UĞURAL President of the Turkish Guild of Agricultural Journalists (TGAJ) Ethical Seafood Production: Biofloc Technology Doğukan KAYA Department of Animal Science, Tokat Gaziosmanpaşa University
18:30 19:30	WELCOME COCKTAIL
19:30 20:15	CONCERT Demet GÜRHAN Soprano * Güler GYÖRFFY Piyano

17 NOV 2023, 2. DAY

CONFERENCE HALL

	First Session Session Chair: Burçin ÇOKUYSAL Department of Soil Science and Plant Nutrition, Faculty of Agriculture, Ege University Food Ethics Evolution and Trends in the Asia-Pacific Region: the Case of APSAFE2020 and APSAFE2023 Kazuhiko OTA Nanzan University, Institute of Human and Nature Research, Japan
09:00	Food -Water-Soil Nexus for the Sustainable Food Systems
10:30	Kakha NADİRADZE Farmers' Rights Defence Association, Georgia My Journey from Experimental Physiology to Food Ethics: A Cautionary Tale Concerning Science and Society Ben MEPHAM University of Nottingham Center for Applied Bioethics, UK

FACULTY BOARD HALL

	First Session Session Chair: Petek ATAMAN Vice President of the of the Agricultural and Food Ethics Association of Türkiye Product Safety In Food and Food Supplements; Ethical Assessment of the Legislation on the Concepts Of "Justice" and "Damage" Elif AVANER / Ankara Provincial Health Directorate Don Molasses as a Local Value Mustafa EVREN, Buse YEGİN Department of Food Engineering, Graduate School of Education, Ondokuz Mayıs University Determination of Origin in Honey
09:00	Investigation of Sausages Sold in Vacuum Packaging in Terms of Traditional Sucuk Production Technology and Ethical Concerns for Consumers
10:30	Aslı Elif TANUĞUR SAMANCI Food Engineer, Biologist, CEO Investigation of Sausages Sold in Vacuum Packaging in Terms of Traditional Sucuk Production Technology and Ethical Concerns for Consumers Hakan BENLİ Department of Food Engineering, Faculty of Agriculture, Çukurova University Novel Foods and Food Processing Technologies Within the Framework of Ethical Approaches Barbaros ÖZER Department of Dairy Technology, Faculty of Agriculture, Ankara University

CONFERENCE HALL

	Second Session Session Chair: Ebru ŞENEL ÖZKAN Department of Dairy Technology, Faculty of Agriculture, Ankara University ONE HEALTH and Food Ethics Dilek ARSOY Department of Animal Science, Veterinary Medicine Faculty, Near East University, Nicosia, TRNC The Human- Animal Bond: Benefits and Risks of Companion Animals Gülşay ERTÜRK President Association of Veterinarian Food Safety in One Health Approach Yeşim SOYER KÜÇÜKŞENEL Department of Food Engineering, Faculty of Engineering, Middle East Technical University
10:30	
11:30	

FACULTY BOARD HALL

	Second Session Session Chair: Bülent GÜLÇUBUK Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ankara University Organization Problems and Solution Suggestions in Production Cooperatives Mustafa BEKMEZCİ, Erdem AK Cooperative Expert The Importance of Cooperatives for Planning in Agriculture Erhan EKMEK Vice President of the Turkish Agriculturalists Association Sustainable Cooperatives Figen AR Member of the Board of Directors of Ece Women's Initiative Production and Business Cooperative, 3AR Energy Chemistry Consultancy, CEO
10:30	
11:30	
11:30	
11:45	COFFEE BREAK

CONFERENCE HALL	
	Third Session Session Chair: Nesrin ÇOBANOĞLU Department of Medical Ethics and History, Faculty of Medicine, Gazi University Strategies for Food Waste Reduction - an Ethical Necessity
	Thomas HUBER Agricultural Counsellor, Deputy Head of Economic Section, German Embassy Ankara The Land Ethic and Creek Restorations: Freeman's Saving Tarboo Creek
11:45	Ufuk ÖZDAĞ Department of American Culture and Literature, Hacettepe University, Head of Hacettepe University Soil Ethics Application and Research Center
13:15	Water Security in 100th Year of the Republic of Türkiye Gökşen ÇAPAR, Tolga PİLEVNELİ Water Management Institute, Ankara University Is It Possible to "Leave No One Behind"? A Socio-Ecological Evaluation of Our "Water Perspective"
	Nilgöl KARADENİZ Department of Landscape Architecture, Ankara University Faculty of Agriculture Legal and ethical dimensions of protecting Türkiye's biological diversity
	Nihan YENİLMEZ ARPA Senior Expert Nature Conservation and Protected Areas
FACULTY BOARD HALL	
	Third Session Session Chair: Hilal ELVER UN Special Rapporteur on the Right to Food (2014-2020) Protection of Agricultural Production through International Environmental Law
	Ezgi Ediboğlu SAKOWSKY Max Planck Institute for Innovation and Competitiveness, Researcher Disaster Resilient Food and Agriculture Systems in the context of the Right to Food
11:45	Rabia İlay AKBULUT PEERZADA State of Food Association Building Climate Resilient Agricultural Enterprises in Turkey: Farmer-Type Joint Stock Companies
13:15	İlkan TÜRKÜRESİN Lawyer Free School Meals in the Context of the Right to Food and Nutrition
	Zeynep İSPİR Faculty of Law, Ankara University
13:15	LUNCH
14:00	
CONFERENCE HALL	
	Fourth Session Session Chair: Ahmet ÇOLAK Department of Agricultural Machinery and Technologies Engineering, Faculty of Agriculture, Ankara University Ethical Approach in Rural Development
14:00	Taylan KIYMAZ IFAD, Country Programme Officer Re-Understanding Village Institutes in The 100th Anniversary of The Republic of Türkiye
14:45	Kemal KOCABAŞ Founding President, New Generation Village Institutes Association YKKED
FACULTY BOARD HALL	
	Fourth Session Session Chair: Mustafa EVREN Agriculture and Food Ethics Association, Treasurer, Department of Food Engineering, Faculty of Engineering, Ondokuz Mayıs University An Evaluation on the Scope and Stages of the EU Erasmus + Ethical Food Entrepreneurship Project
14:00	Gözdegül BAŞER, Eda Evla MUTLU, Hatice Reyhan ÖZİYCI School of Tourism, Antalya Bilim University An Example of Ethical Practice in the Food Industry
14:45	Ayça ÖZDEN Namet Gıda San. ve Tic. A. Ş. Quality Assurance and R&D Manager

CONFERENCE HALL

14:45 15:45	Fifth Session: Family Farming and Ethics FAO Special Session Session Chair: Ahmet Mekin TÜZÜN Head of Rural Services Department, Ankara Metropolitan Municipality Ethical Approaches to the Concept of Family Farming Bülent GÜLÇUBUK Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ankara University
	The United Nations Decade of Family Farming (2019-2028) and FAO's Conceptual Approach Özcan TÜRKÖĞLU Senior Program Coordinator, FAO Türkiye
	The Role and Importance of Family Farming in Turkish Economy from the Sustainability Perspective Hakan GÜNLÜ Head of Agriculture Department, Presidency of Strategy and Budget

FACULTY BOARD HALL

14:45 15:45	Fifth Session Session Chair: Zerrin ÇELİK Ministry of Agriculture and Forestry, International Agricultural Research and Training Center, Izmir Is Aquaculture Possible Without Drugs and Chemicals? Ahmet GÜRLER, Pelin BAĞLAN, Ercüment GENÇ, Doğukan KAYA Department of Fisheries and Aquaculture Engineering, Faculty of Agriculture, Ankara University
	An Evaluation on Rural Women's Entrepreneurship in Turkey Melike BAHÇECİ, Sait ENGİNDENİZ Batı Akdeniz Agricultural Research Institute
	Pasture-Cheesemaking Diplomacy: Conceptualizing the Relationship Between Local Knowledge and Scientific Knowledge M. Fatih TATARI Department of Political Science and Public Administration, Bilkent University
	The 50 Thousand Year History of the Labor-Food Relationship: Disasters-Victims-Proud People Erdem DENK Department of International Relations, Faculty of Political Sciences, Ankara University
15:45 16:00	LUNCH

CLOSING SESSION

16:00 18:00	Session Chair: Cemal TALUĞ Congress President, President of the Agricultural and Food Ethics Association of Türkiye Toward A Resilient Food System in a Disaster-Prone World Hilal ELVER, Richard FALK / UN Special Rapporteur on the Right to Food (2014-2020)
	Danger, Disaster, Catastrophe: Risk Management in Fate Society Mustafa KOÇ / Toronto Metropolitan University, Canada
	What Is Agriculture For?-A Question for Ethics. Paul B. THOMPSON / Michigan State University, USA
	Internationalizing Agricultural Ethics Robert L. ZIMDAHL / Colorado State University, USA

4. ULUSLARARASI
TARIM ve GIDA ETİĞİ
KONGRESİ

16 - 17 Kasım 2023
Bilimsel Program

Çağrılı Bildiriler

Animals Included: On the Need to Take Animals' Interest into Account in Sustainable Food Production

Franck L.B. MEIJBOOM¹

In the presentation I will argue that animals' interests should be play a more prominent role in developments towards sustainable food production. I will show that despite the limited attention to animals, sustainability and animal welfare are not mutually exclusive. However, the relationship is not self-evident. Including animals and their welfare in sustainable food production requires innovative steps in the concepts of sustainability and animal welfare, as well as in the legal and market infrastructure. To address the current complicated relation, I argue that we need to start from (a) the recognition of the animal as a participant with interests in the innovation towards sustainable food production, (b) the use of a dynamic concept of animal welfare, (c) a concept sustainability that provides space for non-human values, including animal welfare, and (d) innovations in the legal and market infrastructure of food production.

.....
¹ President, European Society for Agricultural and Food Ethics (EurSafe), f.l.b.meijboom@uu.nl

Bir Antropojenik Bozulma/Fesat Örneği Olarak Küresel İklim Değişikliği ve Trajik Sonuçlarına Dair Teo-Etik Bir Çözümleme

Mahmut AY¹

Sanayi Devrimi ile birlikte başlayan ve modern teknoloji aracılığıyla maksimal düzeye çıkan insanoğlunun tabiat ve ekosistem üzerindeki hakimiyeti ve belirgin etkisi, teo-etik olarak kötülük veya fesat/bozulma şeklinde nitelendirilebilecek sorunları ortaya çıkarmıştır. Antropocene olarak da adlandırılan bu süreçte tabiata, tabiattaki varlık ve olaylara ölçüsüzce yapılan müdahalelerin küresel ısınma, iklim değişikliği, kuraklık ve biyolojik çeşitliliğin azalması gibi felaketlerle sonuçlandığı görülmektedir. Bu durum, teolojik açıdan, insanoğlunun Tanrı'ya karşı duyarsızlığı ve sadakatsizliği şeklinde yorumlanabileceği gibi, Tanrı'nın, yaşamın devamı için, insana lütfettiği tabiat ışığının insan eliyle söndürülmesi olarak da ifade edilebilir. Ahlaki değer ve kayıdan yoksun bu tutumlar, modern bilimsel devrimi ve modern teknolojiyi yaratan sosyo-politik ve sosyo-kültürel önkoşullardan bağımsız düşünülemez. Başta küresel iklim değişikliği olmak üzere insan çağında meydana gelen bozulma ve felaketlere temel oluşturan söz konusu önkoşulların teolojik, metafizik ve ahlaki referansları, sorunu sadece bilimsel ve teknik parametrelere bağlı olarak ele almanın bütünsel ve kapsayıcı bir değerlendirme yapmak için yeterli olamayacağını göstermektedir. Zira insan çağındaki yaşam tasavvurunun oluşumuna etki eden bazı teolojik, metafizik ve ahlaki öğretilerin, tabiat ve çevre hakkındaki pek çok teori ve uygulamayı motive ettiği ve hatta belirli bir kamusal/politik söyleme ve dünya görüşüne temel oluşturduğu söylenebilir.

Bu çalışma, bir yandan küresel iklim değişikliği kapsamında her geçen gün elem verici bir biçimde deneyimlenen afet ve felaketlere karşı üretilen çözüm amaçlı entelektüel ve kamusal tartışmaları eleştirel bir bakış açısıyla analiz etmeyi, diğer yandan söz konusu afet ve felaketlerin meydana gelmesine neden olan dünya görüşünü destekleyen ve hatta motive eden metafizik, felsefi ve teo-etik referansları diğer etkenlerle eş zamanlı ve bütünsel bir tarzda sorgulamayı amaçlamaktadır. Bu sorgulama yapılırken, içinde bulunduğumuz zaman diliminde konu hakkında üretilen yaklaşım ve literatüre dair teorik ve yöntemsel sorunların analizine de değinilecektir. Ayrıca bu çalışmada, İslam Dininin ana kaynağı konumundaki Kur'an'ın tabiatı, ekolojik dengelyi, biyo-çeşitliliği ve insanın bunlarla ilişkisini konu edinen önermelerine referansla, "ölçü/kader", "denge/mizan", "adalet/hakk", "vicdan" ve "merhamet" odaklı kapsayıcı, bütünlüklü ve değer merkezli/ value-centric alternatif teolojik bir söylem ve paradigma oluşturmanın gerekliliği vurgulanacaktır.

Anahtar Kelimeler: İklim değişikliği, antropojenik bozulma/fesat, teo-etik, adalet, vicdan, merhamet

¹ Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, may@ankara.edu.tr

A Theo-Ethical Analysis on Global Climate Change and its Disasterous Consequences as an Example of Anthropogenic Disruption/Fasad

Mahmut AY¹

The dominance and profound impact of human beings on nature and ecosystem, which began with the Industrial Revolution and reached its maximal level through modern technology, has given rise to problems that can be characterized theo-ethically as evil or disruption/fasad. In this process, known as the Anthropocene, it is seen that has resulted in disastrous consequences such as global warming, climate change, drought, and a decrease in biodiversity due to excessive interventions in nature, its beings, and events. This situation can be interpreted theologically as human indifference and disloyalty to God or as the extinguishing of the light of nature, bestowed by God for the continuation of life, by human hands. These morally devoid attitudes are inseparable from the socio-political and socio-cultural preconditions that give rise to the modern scientific revolution and modern technology. The theological, metaphysical and moral references of these preconditions, which underlie the disruptions and disasters occurring in the human era, demonstrate that addressing the problem solely based on scientific and technical parameters is insufficient for a comprehensive and inclusive assessment. Because it can be said that some theological, metaphysical and moral teachings that influence the formation of the conception of life in the human era motivate many theories and practices related to nature and environment and even form the basis for a certain public/political discourse and worldview.

This study aims to critically analyze/inquiry intellectual and public debates produced in response to the devastating disasters experienced increasingly within the scope of global climate change, while simultaneously examining the metaphysical, philosophical, and theo-ethical references that support and even motivate the worldview contributing to the occurrence of these disasters in a simultaneous and holistic manner with other factors. While making this inquiry the analysis of the theoretical and methodological problems related to the approaches and literature produced on the subject in the current period will also be addressed. Furthermore, this study will emphasize the necessity of creating a comprehensive, holistic, and value-centric alternative theological discourse and paradigm focusing on concepts such as “divine measure/kadar”, “divine balance/mizan”, “Justice/hakk”, “conscience/vicdan”, and “compassion/marhamat” with reference to the propositions of the Qur’an, the central source of Islam religion, which deals with nature, ecological balance, biodiversity, and humanity’s relationship with these themes.

Keywords: Climate change, anthropogenic disruption/fasad, theo-ethic, justice, conscience, compassion.

.....
¹ Faculty of Divinity, Ankara University, may@ankara.edu.tr

Etik Yaklaşım Perspektifinden Yeni Gıdalar ve Gıda İşleme Teknolojileri

Barbaros ÖZER¹

Gıda üretim paradigmaları son 20 yılda önemli değişimler geçirmektedir. Bu değişimin temel itici gücü tüketicilerin daha az teknolojik işlem görmüş, doğala özdeş, daha az katkı maddesi içeren gıdalara yönelim göstermesidir. Bu motivasyona ek olarak, iklim değişikliğinin yerkürede yaratmaya devam ettiği olumsuz etkileri en aza indirgeyebilmek amacıyla bilinçli tüketici gruplarının gıda proses süreçlerinde fosil yakıt kullanımının azaltılmasına yönelik talepleri de yeni gıda işleme teknolojilerin ve yeni gıdaşarın geliştirilmesine hız katmaktadır. Gıda işlemede daha az enerji girdisine gereksinim duyan teknolojilerin yanı sıra hayvansal gıdalara alternatif bitkisel çözümler, hücre mühendisliği ürünü olan kırmızı et alternatifleri ve 3-boyutlu gıda yazıcıları son yıllarda önemli bir popülerite kazanmıştır. Tüm bu yeni oluşumlar çevre korunumu ve hayvan refahı perspektifinden olumlu sonuçlar doğuruyor olsa da insanoğlunun yerleşik tarımsal pratiğe geçtikleri dönemden bu yana yürüttüğü gıda üretim süreçlerinin radikal bir değişim göstermesi beklenmemelidir. Kırmızı et ve süt üretiminin ağırlıklı olarak küçük aile çiftlikleri tarafından yürütülüyor olduğu gerçeği dışlanarak radikal paradigim değişimlerinin yürütülmesi sosyal ve etik sorunların oluşmasında yol açacaktır. Yeni üretim teknolojilerinin ilk planda geleneksel üretim süreçleri karşısında ciddi bir alternatif oluşturdukları görülmektedir. Ancak, daha derin bir değerlendirme yapıldığında bu teknolojilerin yeterli risk analizi süreçlerinden henüz geçmedikleri görülmektedir. Mikrobiyolojik temelli gıda güvenliği risklerinin giderilmesi açısından bir sorun görülmemekle birlikte kimyasal risklerin yeterli derinlikte irdelenmediği ortadadır. Benzer şekilde, tek hücre protein temelli kırmızı et analogları ve 3-boyutlu gıda matrikslerinin yetersiz beslenme sorunlarına (malnutrisyon) yol açabileceği konusunda ciddi endişeler bulunmaktadır. Dolayısıyla, yenilikçi gıda işleme teknolojilerinin ve yeni gıda alternatiflerinin topluma sunumunda açık, şeffaf ve özenli bir iletişimin izlenmesi gerekmektedir. Ayrıca, yenilikçi gıda işleme teknolojileri ve yeni gıda alternatifleri konusunda yasal regülasyonların oluşturulması da önemlidir. Ancak, bu regülasyonların oluşturulmasına yönelik bilimsel veri eksikliği de önemli bir engel olarak ortada durmaktadır.

¹ Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Süt Teknolojisi Bölümü, Dışkapı, Ankara, adabarbaros@gmail.com

Novel Foods and Food Processing Technologies Within the Framework of Ethical Approaches

Barbaros ÖZER¹

Food processing paradigms have been changing dramatically during the last two decades. The main driving force of this change is that consumers are demanding foods that are minimally processed, nature-identical, and contain no or fewer additives. In addition to this motivation, the demands of conscious consumer groups towards foods being processed with technologies depending on less fossil fuels also accelerate the development of new food processing technologies and new foods. In addition to technologies that require less energy input in food processing, alternative plant-based solutions to animal foods, cell-engineered red meat alternatives (crafted meat) and 3-D food printers have gained significant popularity in recent years. Although all these new processes produce positive results from the perspective of environmental protection and animal welfare, it should not be expected that the food production processes carried out by human beings since the period when they switched to settled agricultural practice will show a radical change. Executing radical paradigm shifts by excluding the fact that red meat and milk productions are predominantly carried out by small family farms will lead to social and ethical problems. It is seen that new processing technologies initially constitute a serious alternative to traditional production processes. However, when a deeper evaluation is made, it is seen that these technologies have not yet gone through adequate risk analysis processes. Although there is no problem in eliminating microbiologically based food safety risks, it is obvious that chemical risks are not examined in sufficient depth. Similarly, there are serious concerns that single-cell protein-based red meat analogues and 3-D food matrices may well lead to malnutrition. Therefore, open, transparent and careful communication must be followed in the presentation of novel food processing technologies and novel food alternatives to the society. It is also important to establish legal regulations regarding novel food processing technologies and new food alternatives. However, the lack of scientific data regarding the establishment of these regulations remains a significant obstacle.

.....

¹ Department of Dairy Technology, Faculty of Agriculture, Ankara University, Dışkapı, Ankara, adabarbaros@gmail.com

TEK SAĞLIK ve Gıda Etiği

Dilek ARSOY¹

Küreselleşme süreci, tarımsal ürün üretimini ve ticaretini pazar ilişkilerine bağımlı hale getirerek, daha az girdi ile maksimum verim elde etmeye odaklanan endüstriyel bir üretim modeline doğru kaymaya neden olmuştur. Bu değişim tohum (bitki veya hayvan), canlı hayvan, makine, yem, katkı maddeleri, ilaçlar, alet ve ekipmanlar, kimyasal gübreler ve biyoteknoloji gibi çeşitli alanları etkileyerek küreselleşmeye yönelik bir paradigma değişikliğini teşvik etmiştir. Küresel nüfusun 2050 yılına kadar 9 milyarı aşması beklenmektedir. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü, artan tüketici talepleri nedeniyle süt ve et gibi yüksek kaliteli protein kaynaklarına olan talebin %60 oranında artacağını öngörmektedir. Talepteki bu artış, gıdayı kâr peşinde koşulan bir meta haline getirerek hem bitkisel hem de hayvansal üretim üzerinde büyük bir baskı oluşturmuştur.

Bu baskılar, bitkisel ve hayvansal üretim sektörlerini yoğun ve endüstriyel uygulamalara dönüşmeye zorlayarak küresel üretim ve pazarların ayrılmaz bir parçası haline getirmiştir. Gıda ve Tarım Örgütü, artan küresel gıda ve protein talebinin yaklaşık %70'inin teknolojik kullanımdan kaynaklanacağını öngörmektedir. Bu projeksiyon, gıda güvenliği ve güvenilirliğine yönelik tehditlerin de paralel bir şekilde artacağını öngörmektedir. Bu tehditler arasında hayvan hastalıkları ve hayvan refahı önemli rol oynamaktadır. Bu karmaşık zorluklar ağı etik olmayan üretim modelleri, bitki, hayvan ve insana yönelik sağlık tehditleri, çevresel, iklimsel ve sosyo-ekonomik sosyolojik ve hatta psikolojik çıkmazlara yol açmaktadır.

Endüstriyel üretim küresel hayvansal üretimin yarısını oluştururken, gelişmiş ülkelerde bu oran %90'a kadar çıkmaktadır. Ayrıca, endüstriyel hayvancılık kümes hayvanları, domuz, sığır ve balık yetiştiriciliği gibi türleri orantısız bir şekilde etkilemekte ve insan sağlığı açısından olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Buna paralel olarak, endüstriyel (modern geleneksel veya yoğun) metodolojiler bitki, hayvan ve insan refahına yönelik tehditlerin birincil kaynağı olarak ortaya çıkmaktadır. Tek Sağlık yaklaşımına ilişkin mevcut söylem, Karmaşık Sağlık Sorunlarının etiyojisini şu şekilde ortaya koymaktadır:1) Patojenlerden (prionlar, virüsler, bakteriler, mantarlar, parazitler ve vektörler) Kaynaklanan Mikrobik Tehditler 2) Vektör Kaynaklı Hastalıklar (VBH) 3) Mikrobik Olmayan (Klimatolojik ve Eko-Toksikolojik) Sağlık Tehditleri 4) Antropojenik (İnsan Kaynaklı) Sağlık Sorunları veya Antropojenik Stresörler. Endüstriyel üretim modelleri antropojenik yaklaşımlar içinde yer alsa da, esas olarak endüstriyel hayvan üretiminin kendine özgü refah çıkmazlarıyla birleşen sınırları içinde, ilk üç noktada tanımlanan tehditlere dolaylı olarak katkıda bulunurlar.

Aynı zamanda endüstriyel üretim, gıda etiği alanında adaletsiz uygulamaları, güvenilir olmayan kaynaklardan tedariki ve bitkilerin, hayvanların ve insanların refahıyla uyumsuz uygulamaları kapsayan bir etik ikilemler bütünü de beraberinde getirmektedir.

¹ Yakın Doğu Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Lefkoşa, KKTC, darsoy@gmail.com

ONE HEALTH and Food Ethics

Dilek ARSOY¹

The process of globalization has made agricultural product production and trade reliant on market relationships, resulting in a shift towards an industrial production model centered on achieving maximum yield with fewer inputs. This shift has affected various areas, including seeds (plant or animal), live animals, machinery, feed, additives, drugs, tools and equipment, chemical fertilizers, and biotechnology, fostering a paradigm change oriented toward globalization. The global population is anticipated to surpass 9 billion by 2050. The United Nations Food and Agriculture Organization predicts a 60% increase in demand for high-quality protein sources, like dairy and meat, due to elevated consumer demands. This surge in demand has turned food into a commodity pursued for profit, exerting immense pressure on both plant and animal production.

These pressures have compelled the plant and animal production sectors to evolve into intensive and industrial practices, making them integral to global production and markets. The Food and Agriculture Organization foresees that about 70% of the augmented global food and protein demand will stem from technological utilization. This projection anticipates a parallel escalation of threats to food security and reliability. Among these threats, animal diseases and animal welfare play pivotal roles. This intricate web of challenges has engendered ethical, health, environmental, climatic, and socio-economic predicaments, with repercussions even extending into the psychological sphere, encompassing plant and animal-based sustenance, the environment, and human well-being.

While industrial production constitutes half of the global animal production, this proportion soars to 90% in developed nations. Furthermore, industrial livestock farming disproportionately affects species such as poultry, pigs, cattle, and fish farming, entailing adverse consequences for human health. In tandem, industrial (modern conventional or intensive) methodologies emerge as a primary wellspring of threats to plant, animal, and human well-being. The current discourse on the One Health approach discerns the etiology of Complex Health Issues as: 1) Microbial Threats Arising from Pathogens (prions, viruses, bacteria, fungi, parasites, and vectors) 2) Vector-Borne Diseases (VBDs) 3) Non-Microbial (Climatological and Eco-Toxicological) Health Threats 4) Anthropogenic (Human-induced) Health Problems or Anthropogenic Stressors. While industrial production models are enfolded within anthropogenic approaches, it is chiefly within the precincts of industrial animal production, compounded by unique welfare predicaments, that they obliquely contribute to the threats delineated in the first three points.

Concurrently, industrial production ushers in a compendium of ethical dilemmas in the realm of food ethics, encompassing unjust practices, procurement from unreliable sources, and practices misaligned with the welfare of plants, animals, and humans alike.

.....

¹ Department of Animal Science, Veterinary Medicine Faculty, Near East University, Nicosia, TRNC., darsoy@gmail.com

İnsan-Hayvan Bağı: Arkadaş Hayvanların Faydaları ve Riskleri

Gülay ERTÜRK¹

Dünyayı diğer canlılarla paylaşarak yaşıyoruz.12-15 bin yıl önce tarım devrimi ile Antroposen çağı başladı.

Antroposen çağı öncesinde insanlık dünyadan etkilenirken, Antroposen çağında insanlar dünya üzerinde baskın hale geldi. Bugün dünya, insanlar ve insanların evcilttiği hayvanlarla dolup taşmış durumda.

Günümüzde insanlar, hayvanları sadece faydalanmak amaçlı değil arkadaş olarak beraber yaşam amaçlı tercih ediyorlar. Hatta arkadaş hayvan olarak sadece kedi köpekleri değil; sürüngen, kemirgen, böcek yılan, kaplumbağa gibi hayvanları da evde besliyorlar. Yapılan araştırmalar, Avrupa'daki hanelerin %46, ABD'deki hanelerin %70'inde en az bir evcil hayvan olduğunu gösteriyor. Türkiye'de de %5 köpek ve %13 kedi olmak üzere hanelerin yüzde 18'inde kedi köpek olduğuna ilişkin araştırmalar var.

Evde bakılan hayvanların sayısındaki artışın nedeni, yalnızlaşan insanların ihtiyaçlarından kaynaklanıyor. Hayvanlar, adı konmamış ihtiyaçlarımızın tatmininden sorumlu. Dost, evlat, sırdaş gibi.

Aile üyeleri olarak görülen ve evde insan gibi davranılan hayvanlarda ise, insanlarla kurulan aşırı bağ sonucu refah sorunları ortaya çıkıyor. İnsan muamelesine maruz kalmak, hayvanlarda gerçek ihtiyaçlarının giderilmemesine neden olabiliyor. Obezite, Vegan beslenme, çikolata zehirlenmesi gibi durumlar doğadaki hayvanlarda görülmeyen, ve ancak ev hayvanlarında görülen problemlerden bazılarıdır. Ev hayvanları insan sağlığı için önemli rol oynarlar. Ancak onlardan geçebilecek hastalıklar da vardır.

Hayvanlar, onlarca yıldır bize yardımcı olurlar. Koku duyguları ile afetlerde insanları kurtarmaktan, kanser hastalarının tanısına kadar birçok konuda terapi sağlarlar. Engellilere destek olurlar. Eğlendirirler.Rollerinin hepsi önemlidir. Ancak, hayvan refahı konusundaki yanlış anlamalar insanlar ve çevreleri için riskleri beraberinde getirir.

Doğru dengeyi sağlamak önemlidir. Hayvan refahı konusundaki yanlış anlamaların hayvan sağlığı, insan sağlığı, çevre sağlığı konusunda olumsuz etkileri yaşanmaktadır. Riskleri büyüktür.,Bu anlamda

Hayvan davranış bilimcileri ve veteriner hekimlere, hayvan refahının toplum üzerindeki doğru bilgi ve algısının oluşturulması adına büyük görevler düşmektedir.

¹ Veteriner Hekimler Derneği Başkanı, erturk.gulay@gmail.com

The Human-Animal Bond: Benefits and Risks of Companion Animals

Gülay ERTÜRK¹

We live by sharing the world with other living things. The Anthropocene era began with the agricultural revolution 12-15 thousand years ago.

While humanity was influenced by the world before the Anthropocene era, humans have become dominant on the earth in the Anthropocene era. Today, the world is full of humans and their domesticated animals.

Nowadays, people prefer animals not only for benefit but also for living together as friends. In fact, not only cats and dogs are considered companion animals; They also keep animals such as reptiles, rodents, insects, snakes and turtles at home. Studies show that 46% of households in Europe and 70% of households in the USA have at least one pet. There are studies showing that 18 percent of households in Turkey have cats and dogs, with 5% having dogs and 13% having cats.

The reason for the increase in the number of pets being cared for at home is due to the needs of people who are becoming lonely. Animals are responsible for the satisfaction of our unnamed needs. Like friend, child, confidant.

In animals that are seen as family members and treated like humans at home, welfare problems arise as a result of excessive bonding with humans. Exposure to human treatment can cause animals' real needs not to be met. Conditions such as obesity, vegan nutrition, chocolate poisoning are some of the problems that are not seen in animals in nature and are only seen in pets. Pets play an important role for human health. However, there are also diseases that can be passed on from them.

Animals have been helping us for decades. They provide therapy on many issues, from saving people in disasters to diagnosing cancer patients with their sense of smell. They support disabled people. They entertain. All of their roles are important. However, misunderstandings about animal welfare bring risks to humans and their environments.

It is important to strike the right balance. Misunderstandings about animal welfare have negative effects on animal health, human health and environmental health. The risks are great. In this sense,

Animal behaviorists and veterinarians have a great responsibility in creating accurate knowledge and perception of animal welfare in society.

.....
¹ President Association of Veterinarian, erturk.gulay@gmail.com

Tek Sağlık Yaklaşımında Gıda Güvenliği

Yeşim SOYER KÜÇÜKŞENEL¹

Tek Sağlık yaklaşımı dünyadaki insanların, hayvanların, bitkilerin ve çevrenin sağlığının birbirine bağlı olduğunu ve birindeki değişimin diğerini de etkilediğini savunmaktadır. Artan nüfus ve iklim değişikliği ile bu etkileşim daha hızlı ve Tek Sağlık sorunları, zoonotik hastalıklar, antimikrobiyal direnç ve gıda güvenliği, vektör kaynaklı hastalıklar, çevresel kontaminasyon ve insanlar, hayvanlar ve çevre tarafından paylaşılan diğer sağlık tehditlerini içerir. Gıda üretiminde ham maddeden son ürüne kadar olan tüm zincirinde kontaminasyona açıktır. Gıda kaynaklı mikroorganizmaların, özellikle patojenlerin antimikrobiyal dirençlilikleri alarm seviyesindedir. Bu bağlamda kontaminasyonun engellenmesinde alternatif yöntemlerin geliştirilmesini önem teşkil etmektedir. Zoonotik hastalıkların önlenmesinde ve tedavisinde antibiyotiklere alternatif olacak bakteri yiyen virüsler olan bakteriyofajların kullanımı önem kazanmaktadır.

.....
¹ Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü, ysoyer@metu.edu.tr

Food Safety in One Health Approach

Yeşim SOYER KÜÇÜKŞENEL¹

The One Health approach focuses on the health of the world's people, animals, plants and the environment, which are interconnected and changes in one affect the other. With increasing population and climate change, this interaction becomes more rapid. Problems in One Health include zoonotic diseases, antimicrobial resistance and food safety, vector-borne diseases, environmental contamination, and other health threats shared by humans, animals, and the environment. Food production is open to contamination throughout its entire chain, from raw material to final product. The antimicrobial resistance of foodborne microorganisms, especially pathogens, is at an alarming level. In this context, it is important to develop alternative methods to prevent contamination in food production. The use of bacteriophages, bacteria-eating viruses that will be an alternative to antibiotics in the prevention and treatment of zoonotic diseases, is gaining importance.

.....
¹ Department of Food Engineering, Faculty of Engineering, Middle East Technical University, ysoyer@metu.edu.tr

Cumhuriyetin 100. Yılında Su Güvenliği

Gökçen ÇAPAR¹, Tolga PİLEVNELİ²

Su güvenliği, 21. yüzyılın en önemli konularından birisidir. İnsanlık, nüfus artışı, iklim değişikliği ve artan su talebi gibi nedenlerle gelecekte su kaynaklarına erişim konusunda belirsizlik olasılığı ile karşı karşıyadır. Su güvenliği, Birleşmiş Milletler tarafından “Bir topluluğun, yaşamı, insan refahını ve sosyo-ekonomik kalkınmayı devam ettirmek; su kaynaklı kirlilik ve suyla ilgili afetlere karşı korunma sağlamak; barış ve politik istikrar ortamında ekosistemleri korumak için yeterli miktarda ve kalitede suya sürdürülebilir şekilde erişimini güvenceye alma kapasitesi” olarak tanımlanmıştır.

Türkiye, Falkenmark indeksine göre su zengini bir ülke değildir. Yıllık su potansiyeli 112 milyar m³ olarak rapor edilmektedir. Cumhuriyetin ilk yıllarında yaklaşık 13,6 milyon olan nüfus dikkate alındığında, kişi başına düşen su potansiyelimizin 8000 m³/kişi/yıl olduğu ve ülkemizin su zengini olduğu anlaşılmaktadır. Ancak savaştan yeni çıkmış ve yokluk içinde olan bir ülkede ekonomik kalkınma henüz başlamadığından, su kaynakları üzerinde önemli bir baskıdan söz etmek mümkün değildir. O dönemde nüfusun yoğun olduğu bölgelerde sağlıklı suya erişimin sağlanması, altyapının oluşturulması en önemli ihtiyaçtır. Aslında, ülkemiz 1990 yılından itibaren su stresi yaşamaya başlamıştır. Bugün ise nüfusun 85 milyona ulaşmış olmasıyla, bu değer 1300 m³/kişi/yıl seviyesine gerilemiştir. 2030 yılında ise beklenen 100 milyon nüfusa göre kişi başına düşen su potansiyelinin 1120 m³e kadar azalacağı ve ülkemizin su fakiri olacağı öngörülmektedir. Suyun ülkemizdeki sektörel kullanımına bakıldığında; tarımda kullanım (sulama) oranı %77, evsel kullanım (içme-kullanma) oranı %11, endüstriyel kullanım oranı ise %12’tür. İklim değişikliğinin etkileri açısından riskli bir konumda olan ülkemizde kentsel, endüstriyel ve tarım başta olmak üzere her sektörde yakın gelecekte değişen düzeylerde su eksikliği yaşanması olasıdır.

Uzun yıllardır Avrupa Birliği’ne üyelik hedefi olan ülkemizde 2009 yılında Çevre Faslı’nın açılmasıyla AB müktesebatının önem kazandığı görülmektedir. Bu kapsamda, son 15 yılda AB Su Çerçeve Direktifi’nin uyumlaştırılması için havza bazlı su yönetimine geçilmesi ile ilgili çalışmalar yürütülmüş, 25 hidrolojik havzamızın bir kısmı için Nehir Havzası Yönetim Planları hazırlanmıştır. Ancak su kaynaklarımızın havza bazında yönetilmesi için yasal altyapıyı sağlayacak olan Su Kanunu henüz çıkmamıştır.

Nüfusu sürekli artan, tarımda teknolojik uygulamaları hayata yeterince geçiremeyen, vahşi sulamanın yaygın kullanıldığı, iklim krizinin gölgesinde kalan ülkemizde su güvenliğinin sağlanması için acil adımlar atılması gerekmektedir. Birleşmiş Milletler’in su güvenliği tanımdan yola çıkarak, Cumhuriyetimizin 100. yılında ülkemizde su güvenliğini sağlamak için kırılğan olan su sistemleri korunmalı, iklim değişikliği kaynaklı taşkın ve kuraklık gibi afetlerin etkileri azaltılmalı, su hizmetlerine erişim güvence altına alınmalı, su kaynakları entegre ve adil bir şekilde yönetilmelidir.

¹ Ankara Üniversitesi, Su Yönetimi Enstitüsü, gcapar@ankara.edu.tr

² Ankara Üniversitesi, Su Yönetimi Enstitüsü, tpilevneli@ankara.edu.tr

Water Security in 100th Year of the Republic of Türkiye

Gökçen ÇAPAR¹, Tolga PİLEVNELİ²

Water security is one of the most important issues of the 21st century. Humanity faces the risk of uncertainty regarding access to water resources in the future due to reasons such as population growth, climate change and increasing water demand. Water security is defined by the United Nations as “the ability of a community to sustain life, human well-being and socio-economic development; providing protection against waterborne pollution and water-related disasters; defined as “the capacity to ensure sustainable access to water in sufficient quantity and quality to protect ecosystems in an environment of peace and political stability.”

Türkiye is not a water-rich country according to the Falkenmark index. Annual water potential is reported as 112 billion m³. Considering the population of 13.6 million in the first years of the Republic, it is understood that our per capita water potential was 8000 m³/cap/year, indicating water richness. However, since economic development had not yet started in a country that has just emerged from war with poverty, it is not possible to talk about a significant pressure on the water resources. In that period, providing access to safe water and establishing infrastructure in densely populated areas was the most important need. In fact, our country started to experience water stress since 1990. Today, as the population has reached 85 million, this value has decreased to 1300 m³/cap/year. It is predicted that in 2030, according to the expected population of 100 million, it will further decrease to 1120 m³/cap/year, indicating a water poor country. The sectoral use of water in our country shows that agricultural use (irrigation) is 77%, domestic use is 11%, and industrial use is 12%. In our country, which is under the threat of climate risks, it is expected to face water shortage at varying levels in the near future in every sector.

In our country, which has been aiming to become a member of the European Union for long time, the EU acquis has gained importance with the opening of the Environment Chapter in 2009. In this context, in the last 15 years, studies have been carried out for transition to basin-based water management to harmonize the EU Water Framework Directive. So, River Basin Management Plans have been prepared for some of the 25 hydrological basins. However, the Water Law, which will provide the legal power for managing our water resources on a basin basis, has not been issued yet.

Urgent steps need to be taken to ensure water security in Türkiye, where population is constantly increasing, technological applications in agriculture are not adequately implemented, wild irrigation is widely used, and climate crisis is happening. Based on the United Nations’ definition of water security, in order to ensure water security in the 100th anniversary of the Republic of Türkiye, fragile water systems should be protected, the effects of disasters such as floods and droughts should be reduced, access to water services should be secured and management of water resources must be achieved in an integrated and fair manner.

¹ Water Management Institute, Ankara University, gcapar@ankara.edu.tr

² Water Management Institute, Ankara University, tpilevneli@ankara.edu.tr

Kırsal Kalkınmada Etik Yaklaşım

Taylan KIYMAZ¹

Kırsal kalkınma, şehir ile kırsal arasındaki gelişme farkları nedeniyle dezavantajlı duruma düşen kırsal alanın alınan önlem ve uygulanan politikalarla ekonomik ve sosyal olarak kalkındırılması, ancak bunu yaparken çevresel etkilerin de dikkate alınmasını içermektedir. Günümüzde kırsalda açlığın ve yoksulluğun azaltılması, adil bir gelir için üreticinin güçlendirilmesi, çevreye saygılı üretim tekniklerinin geliştirilmesi, kırsalı ayakta tutan kadın emeğinin sömürülmemesi ve kadın haklarının güvence altına alınması, iklim değişikliğine uyum ve bunun etkilerinin azaltılmasına yönelik uygulamalar ile toplumdaki tüm sosyal katmanların kalkınma sürecine eklenmesi kırsalda kalkınmanın sağlanması açısından gözetilmesi gereken unsurlar olmaktadır. Tüm bu unsurlar ile tarım ve gıda etiği anlayışı kırsalda birbirini tamamlamaktadır. Ulusal kırsal kalkınma politikaları ve uygulanan ulusal ve uluslararası kaynaklı kalkınma projeleri, zaman içerisinde değişen ve gelişen biçimde bahsi geçen unsurları içselleştirmiş, bunların gözetilmediği bir uygulama kabul görmezken, izleme ve değerlendirme teknikleri geliştirilerek, bir anlamda etik anlayışa uygun hareket edilip edilmediği göstergelerle sergilenmeye başlamıştır.

Bu çalışmada kırsal kalkınma politikaları ve öncelikler çerçevesinde Türkiye’de uygulanan ve uluslararası kaynaklarla finanse edilen kırsal kalkınma projelerinden, özellikle Birleşmiş Milletler Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu tarafından fon sağlanan tamamlanmış ya da devam etmekte olan projeler üzerinde yoğunlaşılacak, örnek ve göstergeler açısından ayrıntılı bir değerlendirme sunulacaktır. Bu inceleme, tarım ve gıda etiği açısından uygulama ve sonuçların değerlendirilmesine, izleme sistemlerinin etkinliği, geliştirilmesi gereken yönler ve fırsatların ortaya konulmasına yardımcı olacaktır. Böylelikle yürütülen projelerin açlık ve yoksulluğun giderilmesi yanında çevreye etkileri, tarım ve gıdada dönüşüme ne ölçüde hizmet ettiği de tanıtılacaktır.

¹ IFAD, Ülke Program Müdürü, taylankiyamaz@gmail.com

Ethical Approach in Rural Development

Taylan KIYMAZ¹

Rural development involves the economic and social development of rural areas, which are disadvantaged due to development disparities between the urban and the rural, through the measures taken and policies implemented, but while doing this, environmental concerns are also taken into account. Today, reducing hunger and poverty in rural areas, empowering producers for a fair income, developing environmentally friendly production techniques, avoiding exploitation of women's labor that keeps the countryside alive, securing women's rights, including all social layers in the society into the development process, and considering adaptation to climate change and reducing its effects. There are elements that need to be taken into consideration in order to ensure development in rural areas. All these elements and the concept of agriculture and food ethics complement each other in rural areas. National rural development policies and implemented nationally and internationally funded development projects have internalized the mentioned elements in a way that changes and develops over time. A practice that does not comply with the given elements, has not been accepted, monitoring and evaluation techniques have been developed as if that the indicators have begun to demonstrate whether the ethical concerns are considered or not.

This study will focus on rural development projects implemented in Turkey within the framework of rural development policies and priorities, and financed with international resources, especially on completed or ongoing projects funded by the United Nations International Fund for Agricultural Development. A detailed evaluation will be presented in terms of examples and indicators. This review will help evaluate practices and results in terms of agricultural and food ethics, reveal the effectiveness of monitoring systems, aspects that need to be improved, and opportunities that exist. In this way, in addition to eliminating hunger and poverty, the environmental effects of the projects and the extent to which they serve the transformation of agro-food sector will also be introduced.

.....
¹ IFAD, Country Programme Officer, taylankiyamaz@gmail.com

Afetlerle Boğuşan Bir Dünyada Dayanıklı Bir Gıda Sistemine Geçiş

Hilal ELVER¹¹, Richard FALK²

Mevcut gıda sistemi iklim değişikliğinden kaynaklanan doğal ve insan yapısı felaketlerle uğraşırken, dünya Ukrayna savaşı ve akabinde İsrail'in gıda ve suyu bir silah olarak kullandığı Gazze saldırısı ile karşılaştı.

Bu yeni gelişmelerin ışığında, amacımız hem dünyadaki mevcut kırılganlıkları, hem de ekolojik ve ekonomik olarak güvensiz yerlerde yaşayanların, kavramsal ve yönetsel sorunlar nedeniyle de dayanıklı gıdaya erişimdeki sorunlarını irdelemektir.

Aynı zamanda, insan ve doğa kaynaklı afetlerin getirdiği çok boyutlu sorunlar nedeniyle küresel dayanıklı gıda sistemlerine geçişte önerilen çeşitli politikalar; gıda hakkının etkin bir şekilde uygulanması, özel sektörün piyasa üzerindeki ve gıda zincirlerindeki manipülasyonlarının önlenmesi için etkili yaptırımlar getirilmesi; ve de savaş ve çatışma hallerinde gıdanın bir silah olarak kullanılması, veya ekonomik ambargoya konu olması hususundaki kuralları tartışacağız. Buradaki amacımız hem mevcut uluslararası hukuk kurallarını kritik bir gözle irdelemek hem de bu alanda yapılması gereken reformları tartışmaktır.

.....
¹ BM Gıda Hakkı Özel Raportörü (2014-2020), elver@global.ucsb.edu

² Filistin'de BM İnsan Hakları Özel Raportörü (2008-2014), rfalk@princeton.edu

Toward A Resilient Food System in a Disaster-Prone World

Hilal ELVER¹, Richard FALK²

The world has been awakened by the Ukraine War and Israel's use of food as a policy instrument in its conduct of military operations in Gaza at a time when existing world food system was already suffering from climate change induced natural, and manmade disasters.

Our presentation will explore both existing vulnerabilities of people throughout the world, those living in ecologically and economically fragile places, which are beset by conceptual and organizational obstacles to achieving food resilience.

We also consider a variety of helpful policy initiatives that promise a more globally resilient food system given the mounting challenges of human-caused and natural disasters; robust implementation of the right to food, stricter regulation of corporate manipulation of markets and supply chains, and enforcement of norms prohibiting interference with food supplies and use of food in sanctions regimes or as policy instruments in conflict situations. Our objective is both critique and reform of existing international law and politics from a resilience perspective.

.....
¹ UN Special Rapporteur on the Right to Food (2014-2020), elver@global.ucsb.edu

² UN Special Rapporteur on Human Rights in Palestine (2008-2014), rfalk@princeton.edu

Tehlike, Afet, Felaket: Kader toplumunda risk yönetimi

Mustafa KOÇ¹

“Risk toplumu” kavramını Beck (1992) ve Giddens (1991), modernitenin endüstriyel toplumun getirdiği tehlikeler ve risklerle başa çıkma çabası olarak ele almışlardır. Giddens, doğal afetler gibi dışsal risklerin her zaman var olmasına rağmen, modern sanayi toplumlarında “üretmiş risklerin” yeni bir “refleksif modernleşme” biçimine yol açtığını, sürdürülebilirlik, risk yönetimi ve ihtiyatlılık ilkesi gibi kavramların bu eğilimin örnekleri olduğunu savunmuştur.

Risk kavramının dönüşümü devletin ve temel toplumsal kurumların parçalandığı, üniversiteler ve bilimsel kurumların şirketlere hizmet etmeye teşvik edildiği, akademi, medya ve devlet bürokrasisi içinde eleştirel düşüncenin susturulduğu neoliberal yeniden yapılanma sürecinde gerçekleşmiştir. Bu süreçlere eşlik eden diğer iki olgu ise Furedi’nin (2006) söz ettiği herkesin her şeyden şüphelendiği “korku kültürü” ve Turner’ın söz ettiği (2023), sosyal ve siyasi kurumların genel ve sistematik çöküşünden kaynaklanan yeni bir “felaket bilinci” olmuştur.

Sunumumda, refleksif modernleşme ve neoliberal reformlara yönelik toplumsal tepki, korku kültürü ve felaket bilincinin ezilen sınıfların tehlike ve felaketleri kaçınılmaz olarak kabul

etmesine neden olduğunu ve risk toplumundan adeta yeni bir kader toplumuna geçildiğini iddia edeceğim. Kanıtı dayalı bilimsel araştırmaların egemen güçler tarafından korku tacirliği olarak küçümsenmesi, siyasi ve sosyal felaketlerin kamuoyuna doğal ve kaçınılmaz olaylar, ya da “kader” olarak sunulması, tehlike ve felaketlerin komplo teorileri ile açıklanmasına ve bilimsel kanıtların reddine yol açmaktadır. Kader toplumu, toplumsal tehlikelerin azımsandığı, toplumsal ve siyasi afetlerin doğal olarak karşılandığı bir ortam yaratarak, alınacak toplumsal önlemleri ve politikaları önleyerek insan uygarlığını gitgide bir felakete yaklaştırmaktadır.

.....
¹ Toronto Metropolitan Üniversitesi, Kanada, mkoc@ryerson.ca

Danger, Disaster, Catastrophe: Risk Management in Fate Society

Mustafa KOÇ¹

Danger, Disaster, Catastrophe: Risk management in fate society Beck (1992) and Giddens (1991) have discussed the concept of “risk society” as modernity’s attempt to cope with the dangers and risks of industrial society. Giddens argued that although external risks such as natural disasters have always existed, “manufactured risks” in modern industrial societies have led to a new form of “reflexive modernization” and that concepts such as sustainability, risk management and the precautionary principle are examples of this tendency.

This transformation of the concept of risk has occurred in a process of neoliberal restructuring in which the state and key social institutions have been dismantled, universities and scientific institutions have been encouraged to serve corporations, and critical thinking has been silenced within academia, the media and the state bureaucracy. Two other phenomena accompanying these processes have been the “culture of fear” of which Furedi (1997) speaks, where everyone is suspicious of everything, and a new “catastrophe consciousness” of which Turner (2023) says, resulting from the general and systematic breakdown of social and political institutions.

In my presentation, I will argue that social reaction to reflexive modernization and neoliberal reforms, a culture of fear and disaster consciousness, have led oppressed classes to accept dangers and disasters as inevitable and that we are moving from a risk society to a new fate society. The disdain of evidence-based scientific research as fear-mongering by the ruling powers, the presentation of political and social disasters to the public as natural and inevitable events, or “fate”, leads to the explanation of dangers and disasters with conspiracy theories and the rejection of scientific evidence. By creating an environment in which social threats are underestimated and social and political disasters are taken for granted, the fate society brings human civilization closer and closer to catastrophe by preventing social measures and policies.

.....
¹ Toronto Metropolitan University, Canada, mkoc@ryerson.ca

Sözlü Bildiriler

Afetlere ve Krizlere Dirençli Tarım: Kentsel Tarım Vaka Analizleri

Meltem YILMAZ¹, Kaya Emre GÖNENÇEN²

Son yıllarda meydana gelen küresel salgınlar, savaşlar, depremler ve küresel ısınma kaynaklı artış gösteren doğal afetler, sağlıklı gıdaya erişim konusunda aksamalara sebep olmaktadır. Tarımsal alanların gün geçtikçe verimliliğini yitirmesi, artan kentleşme ile azalan tarım alanları, gıda tedarik zincirinde sıkıntılar yaşanması ve değişen iklim koşulları ile mahsullerin zarar görmesi, gıdanın “tarladan tabağa” geliş sürecine ve tarımın ana bileşenlerine zarar vermektedir. Doğal kaynak, insan ve iklim tarımın üç ana bileşeni olarak adlandırılabilir. Bu bileşenlerin oluşturduğu uyumlu bütün, sağlıklı ve taze gıdaya erişimin temelini oluşturmaktadır. Çalışmanın amacı, afet ve kriz durumlarında, bahsedilen uyumlu bütünün korunmasına yönelik alınan kentsel tarım önlemlerini incelemektir.

Kentsel tarım kavramı, artan çevresel, ekonomik ve sosyal sorunlar karşısında sıkça dile getirilmeye başlanan alternatif bir tarım anlayışıdır. Yerleşim yeri yakınlarında yapılan tarım, bahçe tarımı ve iç mekân tarımı gibi örneklerine nesillerdir rastlamak mümkündür. Tarım alanı olarak adlandırılmayan, yoğun kentsel alanlarda gerçekleştirilen tarım faaliyetleri kentsel tarım kapsamına girmektedir. Gıda güvensizliği ve eşitsizliğine çözüm üretmeye çalışan kentsel tarım pratikleri, yerel gıda üretimini destekleyerek yerel ekonominin geliştirilmesini, yerel sosyal bağların güçlendirilmesini ve yerel mikro çevrenin iyileştirilmesini benimsemektedir. Yerel gıda üretimi ile en aza indirgenen lojistik ihtiyacı ile daha taze ve sağlıklı gıdaya ulaşmak, gıda israfının önüne geçmek ve karbon ayak izini düşürmek hedeflenmektedir. Kentsel bağlamdaki pasif tüketici çoğunluğun aktif üretici kimselere dönüşmesi asıl hedefler arasındadır. Kentsel tarıma yönelimin, yapı ve kent ölçekli tasarım anlayışına da yeni bir soluk getirmesi, sürdürülebilir bir kent yaşantısı için kaçınılmaz hale gelmiştir.

Kentsel tarımın birçok farklı çeşidi mevcuttur. Bunlar: banliyö tarımı, müşterek tarım, kurumsal tarım ve kampüs tarımı, kent çiftlikleri, dikey tarım ve yapıyla bütünleşmiş tarımdır. Kentsel tarım metotlarında geleneksel tarım yöntemleri kullanılabilirken, teknolojinin yardımıyla modern tarım yöntemlerine de rastlanabilmektedir. Bu çalışma, Dünya çapında, belirtilen üç ana tarım bileşenine zarar veren doğal afet, kriz ve salgınların kentsel tarım yöntemleri ile ele alınmasını dört farklı örnek üzerinden (Japonya, Endonezya, BAE, Türkiye) incelemektedir. İnceleme metodu olarak örneklerde yer alan afet ve kriz koşulları, bu koşullara karşı alınan kentsel tarım önlemleri ve bu önlemlerin potansiyel ve kısıtlarının incelenmesi hedeflenmiştir. İncelenen örneklerde yer alan kentsel tarım örneklerinin doğal afet, kriz ve salgın ortamlarında tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilmesini ve yaşanan olumsuz koşulların giderilmesini mümkün kıldığı gözlemlenmiştir.

¹ Hacettepe Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, meltemy@hacettepe.edu.tr,

² Hacettepe Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, kayagonencen@hacettepe.edu.tr

Resilient Agriculture to Disasters and Crises: Urban Agriculture Case Studies

Meltem YILMAZ¹, Kaya Emre GÖNENÇEN²

In recent years, global pandemics, wars, earthquakes, and the escalating natural disasters due to global warming have led to disruptions in accessing healthy food. The decreasing productivity of agricultural areas, diminishing agricultural lands due to urbanization, challenges in the food supply chain, and the impact of changing climate conditions on crops, all pose threats to the 'field-to-plate' food production process and the core components of agriculture. Natural resources, humankind, and the climate can be regarded as the three main components of agriculture. This harmonious composition forms the foundation for accessing healthy and fresh food. The aim of this study is examining urban agricultural measures taken to preserve this harmony during times of disaster and crisis.

The urban agriculture concept is an alternative approach that has gained prominence in terms of environmental, economic, and social challenges. Farming near settlements, garden farming, and indoor agriculture can be found as examples for generations. Agricultural activities carried out in densely urban areas that are not designated as agricultural lands fall within the scope of urban agriculture. Urban agricultural practices, seeking to address food insecurity and inequality, embrace supporting local food production to enhance local economies, strengthen local social ties, and improve local microenvironments. The goal is minimizing logistical needs through local food production, ensuring access to fresher and healthier food, reducing food waste, and decreasing the carbon footprint. An ultimate objective is transforming the passive consumers in urban contexts into active producers. The shift towards urban agriculture also brings a fresh perspective to architectural and urban design, becoming inevitable for a sustainable urban lifestyle.

There are various forms of urban agriculture, including suburban farming, collective farming, institutional farming, campus agriculture, urban farms, vertical farming, and building-integrated agriculture. While traditional farming methods can be employed in urban agriculture, modern farming techniques facilitated by technology are also prevalent. This study investigates how urban agricultural methods address natural disasters, crises, and pandemics that jeopardize the three primary agricultural components, using four distinct examples (Japan, Indonesia, UAE, Turkey) on a global scale. The examination method focuses on the disaster and crisis conditions within the examples, the urban agricultural measures taken against these conditions, and the assessment of the potentials and limitations of them. The examined cases of urban agriculture have enabled the mitigation of adverse conditions and the continuity of agricultural activities in the context of natural disasters, crises, and pandemic environments.

.....
¹ Faculty of Architecture, Hacettepe University, meltemy@hacettepe.edu.tr

² Faculty of Architecture, Hacettepe University, kayagonencen@hacettepe.edu.tr

Afetler Karşısında Tarımsal Sistemlerde Tarımsal Biyoçeşitliliğin Değerlendirilmesi ve Ekofeminist Perspektif

Vuslat BEKTAŞ¹

1974 yılında Françoise d'Eaubonne'un Feminizm ve Ölüm adlı eseri kadınların boyun eğdirilmesi ile doğanın boyun eğdirilmesi arasındaki paralelliklere dikkat çekerek ekofeminizmin literatüre girmesini sağlamıştır. Ekofeminizm doğa ve çevre sorunlarına bakış açıları ile cinsiyet rolleri arasında bir bağlantı olduğunu ileri sürer. Ataerkillik, kapitalizm ve çevresel bozulma arasında önemli bir ilişki vardır ve kadınların doğaya ve çevre sorunlarına verdiği tipik tepkiler genellikle cinsiyet rolleriyle bağlantılıdır.

Deprem, sel, yangın ve kuraklık gibi doğal afetlerin yanı sıra insan faaliyetlerinden kaynaklanan çevresel bozulmalar toplumda daha çok kadınlar tarafından dile getiriliyor. Kadınlar ve yerel üreticiler, geleneksel bilginin korunmasında ve biyolojik çeşitliliğin korunmasında kullanılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Doğanın sömürülmesi, tarımsal biyolojik çeşitlilik rezervlerinin kaybı ve kadınlara yönelik cinsiyete dayalı ayrımcılık arasındaki ilişki dikkat çekicidir.

Doğal afetler ve çevresel bozulma cinsiyet ve sınıf eşitsizliklerini daha da artırıyor. Sosyal roller ve cinsiyet ayrımcılığı, afetler sırasında kadınların sorumluluklarının artmasına yol açarak afet yardımına ve kaynaklara erişimde dengesizlik yaratıyor. Ekofeminizm, tarımsal biyolojik çeşitliliğin korunması, cinsiyet eşitsizliğinin ele alınması ve afetler sırasında sosyal adaletin sağlanması için önemli bir çerçeve sunmaktadır.

Ekofeminist bakış açısı, afet yönetimi ve biyoçeşitliliğin sürdürülebilirliği bağlamında farkındalık yaratma ve adil çözümler geliştirme ihtiyacını vurguluyor. Ekofeminizme göre, doğal afet yönetiminde eşitlikçi ve toplumsal cinsiyete duyarlı yaklaşımların uygulanması, kadınların karar alma süreçlerine katılımının artırılması ve liderlik rollerine erişimlerinin kolaylaştırılması esastır. Kadınların çevresel bozulma, iklim değişikliği ve doğal afetlerin etkileriyle baş etme kapasitesinin artırılması, toplumun afetlere karşı direncini de artıracaktır.

Bu derleme, çevresel adaletin ve kadınların güçlendirilmesinin çevre sorunlarının çözümündeki önemini vurgulamayı hedeflemektedir.

.....
¹ Ziraat Mühendisi, vuslatbektas12@gmail.com

An Assessment of Agricultural Biodiversity on Agricultural Systems in the Face of Disasters and Ecofeminist Perspective

Vuslat BEKTAŞ¹

In 1974, Françoise d'Eaubonne's *Feminism and Death* drew attention to the parallels between the subjugation of women and the subjugation of nature, thus introducing ecofeminism into the literature. Ecofeminism asserts a link between perspectives on nature and environmental issues and gender roles. There is a significant relationship between patriarchy, capitalism and environmental degradation, and women's typical reaction of nature and environmental issues is often linked to their gender roles.

Natural disasters such as earthquakes, floods, fires and droughts, as well as environmental degradation caused by human activities, are more often articulated by women in society. Women and local producers play an important role in preserving traditional knowledge and using it to conserve biodiversity. The relation between the exploitation of nature, the loss of agricultural biodiversity reserves and gender-based discrimination against women is striking.

Natural disasters and environmental degradation exacerbate gender and class inequalities. Social roles and gender discrimination lead to increased responsibilities for women during disasters, creating an imbalance in access to disaster relief and resources. Ecofeminism provides an important framework for conserving agricultural biodiversity, addressing gender inequality and achieving social justice during disasters.

The ecofeminist perspective emphasizes the need to raise awareness and develop equitable solutions in the context of disaster management and biodiversity sustainability. According to ecofeminism essential implement equitable and gender-responsive approaches to natural disaster management, and to increase women's participation in decision-making and facilitate their access to leadership roles. Increasing women's capacity to cope with environmental degradation, climate change and the effects of natural disasters will also increase society's resilience to disasters.

This review aims to emphasize the importance of environmental justice and women's empowerment in addressing environmental issues.

¹ Agricultural Engineer, vuslatbektas12@gmail.com

Doğal Afetler Sonrası Üretilen Gıdayı Toplum İle Buluşturma Biçimi Olarak Kent Tarımı

Nergiz AMİROV¹, Meltem YILMAZ²

Doğal afetler, gıda erişiminin önemli bir sorun haline gelmesine neden olabilir. Geleneksel gıda tedarik zincirleri sıklıkla kesintiye uğradığından, toplumlar bu tür durumlarda savunmasız hale gelebilirler. Bu bağlamda, kent tarımı, üretim ve dağıtımın sürdürülebilir bir yaklaşımını sunarak bu zorlukları aşma potansiyeline sahiptir. Kent tarımı, kent ve kent çeperlerinde gıda üretimi uygulaması olarak, doğal afet sonrası toplumların ihtiyaçlarını karşılamada pek çok avantaj sunmaktadır. Bu yaklaşımın en dikkat çeken faydalarından biri, yerel ve güvenilir gıdanın hızla üretilmesidir. Çatı bahçeleri, topluluk bahçeleri ve dikey tarım yapıları gibi alanlar, mekan verimliliğini en üst düzeye çıkararak sebze ve meyvelerin hızla yetiştirilmesine imkan tanır. Bu yerel üretim, kesintiye uğramış ulaşım ağlarına olan bağımlılığı minimize ederek, gıdanın ihtiyaç sahiplerine hızlı bir şekilde ulaşmasını sağlar. Ayrıca, kent tarımı, öz-yeterliliği teşvik eder. Kentlerde bu tür tarım projeleri bulunan toplumlar, doğal afet sonrası zorluklarla başa çıkmak için daha avantajlı bir konumda olurlar, çünkü ellerinin altında güvenilir bir besin kaynağı bulunur. Kent içinde çeşitli ürünlerin yetiştirilmesi, gıda güvenliğini artırmakla kalmaz, aynı zamanda şehir sakinleri arasında dayanıklılık ve aidiyetlik duygusu oluşturur. Diğer bir önemli fayda ise çevresel etkilerin azaltılmasıdır. Yenilebilir yeşil alanları kentlere ve kent çeperlerine entegre etmek, uzak gıda taşımacılığıyla ilişkilendirilen karbon emisyonlarını azaltmaya yardımcı olur. Bu, kent tarımının doğal afetlere hazırlık aşamasını ve hızlı çözümün önemli bir bileşeni olarak kabul edilmesini sağlar. Sonuç olarak, kent tarımı, doğal afetlerin gıda tedarikini olumsuz etkilediği durumlarda topluma önemli bir destek sunabilir. Ayrıca kentsel alanlarda gıda üretimi ve yeşil altyapının entegrasyonu yoluyla çevresel sürdürülebilirlik, üretime dair söylem yaratılması ve kentsel yaşam kalitesi gibi bir dizi olumlu sonuç sunarak, toplumların afet sonrası oluşan zorlukların üstesinden gelmelerine yardımcı olur. Bu yaklaşım, kriz anlarında inovasyonun yerel topluluklardan doğabileceğini ve ihtiyaç duyulan besin ve dayanıklılığı topluma kazandırabileceğini hatırlatan bir örnek niteliği taşır. Bu çalışma, doğal afetler sonrası tampon arayüzlerin oluşturulması ile gıda krizlerinin önlenmesi adına kent tarımı pratiklerinin önemini ve örneklerini içermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kent tarımı, kentsel üretim alanları, doğal afetler, gıda güvenliği, kent tasarımı

¹ İskenderun Teknik Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, nergiz.amirov@iste.edu.tr,

² Hacettepe Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, meltemy@hacettepe.edu.tr

Urban Agriculture as a Way of Bringing Produced Food After Natural Disasters to the Community

Nergiz AMIROV¹, Meltem YILMAZ²

Natural disasters can cause food access to become a major issue. As traditional food supply chains are often disrupted, communities can become vulnerable in such situations. In this context, urban agriculture has the potential to address these challenges by offering a sustainable approach to production and distribution. Urban agriculture, as a practice of food production in urban and peri-urban areas, offers many advantages in meeting the needs of communities after natural disasters. One of the most notable benefits of this approach is the rapid production of local and reliable food. Areas such as rooftop gardens, community gardens and vertical farming structures maximise space efficiency, allowing vegetables and fruits to be grown quickly. This local production minimises dependence on interrupted transport networks, ensuring that food reaches those in need quickly. In addition, urban agriculture promotes self-reliance. Communities with such agricultural projects in cities are in a better position to cope with the aftermath of natural disasters because they have a reliable source of food at their disposal. Growing a variety of crops within the city not only improves food security, but also builds resilience and a sense of belonging among city dwellers. Another important benefit is the reduction of environmental impacts. Integrating edible green spaces into cities and urban peripheries helps to reduce carbon emissions associated with distant food transport. This enables urban agriculture to be recognised as an important component of natural disaster preparedness and rapid response. As a result, urban agriculture can offer an important support to the community when natural disasters adversely affect food supply. It also helps communities overcome post-disaster challenges by delivering a range of positive outcomes such as environmental sustainability, creating a discourse on production and urban quality of life through the integration of food production and green infrastructure in urban areas. This approach serves as a reminder that in times of crisis, innovation can emerge from local communities and bring much-needed nourishment and resilience to the community. This study includes the importance and examples of urban agriculture practices to prevent food crises by creating buffer interfaces after natural disasters.

Keywords: Urban agriculture, urban production areas, natural disasters, food security, urban design

.....
¹ Faculty of Architecture, Iskenderun Technical University, nergiz.amirov@iste.edu.tr,

² Faculty of Architecture, Hacettepe University, meltemy@hacettepe.edu.tr

İklim Krizinde Türkiye’de Tarım Arazilerinin Amaç Dışı Kullanımı

Yiğit BAL¹

Tarım arazileri, Anayasanın 44. ve 45. maddeleriyle hem mülkiyeti hem de ekolojik nitelikleri koruma altına alınarak bir koruma rejimi inşa edilmiştir. Tarım arazileri, gıda hakkının temel dayanağı olmasının yanında bir sera gazı yutağıdır ve iklim sisteminde önemli bir rol oynamaktadır. Arazi bozulumu, sera gazı salımları ve düşük karbon tutulma oranlarına bağlı olarak iklim değişikliğinin itici bir gücü haline gelmiştir. Bu bakımdan iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum için araziler, ekolojik nitelikleriyle uyumlu şekilde kullanımı gerektiren karbon yutaklarıdır. Aksi durum ise arazilerde bozuluma sebebiyet vererek arazileri karbon salınımının bir aktörü haline getirmektedir.

1982 tarihli Anayasamızın tarım arazilerini koruma amacına karşın 2005 yılına kadar bir toprak koruma kanunu çıkarılmamıştır. 2005 yılında 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu çıkarılmış ve tarım arazilerinin ekonomik ve ekolojik kullanımını tesis etmek üzere düzenlemeler getirilmiştir. Anayasanın 45. maddesiyle devlete verilen, tarım arazileri ile çayır ve meraların amaç dışı kullanılmasını ve tahribini önlemek şeklindeki görevlendirme, 5403’ün 13. maddesinde “mutlak tarım arazileri, özel ürün arazileri, dikili tarım arazileri ile sulu tarım arazileri tarımsal üretim amacı dışında kullanılamaz.” şeklinde teyit edilmiş ve 5403’ün gerekçesinde “üretilemeyen kaynak bir avuç toprak” anlayışıyla toprağın kısıtlı bir kaynak olduğu ve gelecek nesillerin de gıda ihtiyacının teminatı olduğu belirtilmiştir. Tüm bunlara karşın 13. madde, tarım arazilerinin amaç dışı kullanılmayacağını ardından gelen “ancak” ile tarım arazilerini amaç dışı kullanıma açmış ve amaç dışı kullanım nedenleri 5403’ün çıkarıldığı 2005 yılından itibaren kanuna yapılan eklemelerle artmıştır. Söz konusu istisnalarda, hukuk sistemimiz içerisinde tanımı yapılmayan “kamu yararı” kavramına dayanılmış ve amaç dışı kullanım nedenleri muğlak ifadelerle tarım arazilerini korunmasız hale getirmiştir. Benzer durum, Mera Kanunu’nun 14. maddesine yapılan eklemelerle meraların tahsis amacının değiştirilmesi halinde de görülmektedir.

Anayasanın toprakları koruma amacına ve 5403’ün ruhuna aykırı şekilde hükümler içeren 13. madde hükümlerinin anayasaya açıkça aykırı olduğu net bir şekilde söylenebilecektir. Tarım arazilerinin kullanım amacı dışına çıkarılmasına ilişkin idarenin alacağı kamu yararı kararlarında, halkın katılımının olmaması, kararların bilimsel dayanak teşkil etmemesi ve üstün kamu yararı analizi içermemesi, 5403’ün 13. maddesini tarım arazilerini korumak yerine ne kadar çok tarım arazisinin amaç dışı kullanıma açılabileceğini düzenler hale getirmiştir. Bu çalışmada yıldan yıla artan tarım arazilerinin amaç dışı kullanımı nedenleri üstün kamu yararı ve üstün ekosistem yararı gözetilerek ve anayasaya aykırılığı vurgulanarak incelenecektir.

¹ Gıdanın Durumu Derneği, ygtbl09@gmail.com

Misuse of Agricultural Land in Turkey in the Climate Crisis

Yiğit BAL¹

A protective regime has been built by securing both the ownership and ecological qualities of agricultural lands under Articles 44 and 45 of the Turkish Constitution. In addition to being the main pillar of the right to food, agricultural land is a greenhouse gas absorber and plays an important role in the climate system. Land degradation has become a driving force of climate change due to greenhouse gas emissions and low carbon retention rates. In this respect, for combating and adapting to climate change, lands are carbon absorbers that need to be used in harmony with their ecological characteristics. Otherwise, it leads to land degradation and makes the land an actor of carbon emissions.

Despite the 1982 Constitution's aim to protect agricultural lands, a soil protection law was not enacted until 2005. In 2005, the Soil Conservation and Land Use Law No. 5403 was enacted and regulations were introduced to establish the economic and ecological use of agricultural lands. The duty given to the state by Article 45 of the Constitution to prevent the misuse and destruction of agricultural lands, meadows and pastures is confirmed in Article 13 of Law No. 5403 as "absolute agricultural lands, special crop lands, planted agricultural lands and irrigated agricultural lands cannot be used for purposes other than agricultural production" and in the reasoning of Law No. 5403, it is stated that soil is a limited resource with the understanding that "a handful of soil is the resource that cannot be produced" and that it is the guarantee of the food needs of future generations. In spite of all these, Article 13 has opened agricultural lands to misuse with the word "however" following "agricultural lands cannot be used for other purposes" and the reasons for misuse have increased with the additions to the law since 2005 when Law No. 5403 was enacted.

It can be clearly stated that the provisions of Article 13, which contains provisions contrary to the constitutional purpose are clearly unconstitutional. The lack of public participation in the public interest decisions to be taken by the authorities regarding the misuse of agricultural lands, the lack of scientific basis for the decisions and the lack of a superior public interest evaluation have made Article 13 of Law No. 5403 regulate how much agricultural land can be put to misuse instead of protecting agricultural lands. In this study, the reasons for the increasing misuse of agricultural lands year by year will be examined by considering the superior public interest and superior ecosystem benefit and emphasizing its unconstitutionality.

.....
¹ State of Food Association, ygtbl09@gmail.com

Afetlere Dirençli Tarım Sistemlerini Yeniden Tasarlamak: Kriz Dönemlerinde Etik İlkelerin İnşası

Burçin ÇOKUYSAL¹

Doğanın iç dinamiklerine bağlı olarak veya bu iç dinamikleri tetikleyen insan etkisi ile gerçekleşen afetler, en kırılgan sektörlerden biri olan tarım ve gıda sistemleri üzerinde doğrudan olumsuz etkiye sahiptir. İklim değişikliğinin iklim krizine dönüştürülmesi, kuraklık, düzensiz yağışlar, yangınlar ve depremler gibi afetlerin yarattığı kriz dönemlerinde etik ilkelerin yeniden inşası ancak tarımsal üretimde sürdürülebilirliğinin sağlandığı, gıda güvenliğinin korunduğu afetlere dirençli tarım ve gıda sistemlerinin yeniden tasarlanması ile mümkündür.

Hazırlanan makalede, temel olarak afetlere dirençli tarım ve gıda sistemlerinin etik ve pratik boyutuna odaklanılmış, sürdürülebilir tarım ve sağlıklı gıda sistemleri ile afetlere dirençli tarım ve gıda sistemlerinin kapsamı ortaya konmaya çalışılmıştır. Öngörülen iklim değişikliği etkileri ve doğal afetlerin yarattığı kriz dönemlerinde eşitlik ve adaletin önemi vurgulanmıştır. Aynı zamanda iklim değişikliği ve doğal afetlerin sebep olduğu krizlerde sadece sonuçların onarımına odaklanan geleneksel kriz yönetim yaklaşımlarının, ötekileştirici ve eşitsizliği derinleştirici olduğu savının temellendirilmesi amaçlanmıştır, afetlere dirençli tarım ve gıda sistemlerinin etik ilkelere uygun inşası için çözüm önerileri üretilmesi hedeflenmiştir.

Belirlenen amaç ve hedeflere ulaşmak için iklim değişikliği ve doğal afetlerin, sürdürülebilir tarım ve sağlıklı gıda üretimi üzerine olan sosyal, çevresel ve ekonomik etkileri etik açıdan incelenmiştir. Sürdürülebilir tarım ve sağlıklı gıda sistemlerinin kapsamı ortaya konmuştur. Afetlere dirençli tarım ve gıda sistemlerinin kapsamı da etik ve pratik boyutları üzerinden fikirden pratiğe geçişi sağlayacak şekilde belirlenmeye çalışılmıştır. Afet dönemlerinde etik ilkelerin korunduğu, afetlere dirençli tarım ve gıda sistemleri üzerine yapılan çalışmalar ulusal ve uluslararası örnekler yardımıyla değerlendirilmiştir. Ayrıca kriz dönemlerinde etik ilkelerin yeniden inşası için çözüm önerilerini de içeren yeni bir yaklaşımın ortaya konabileceği bir yöntem izlenmiştir.

İklim değişikliğinin neden olduğu veya doğal afetlerin yarattığı krizlerin oluşumunda sorumluluğun kimde olması gerektiğinin belirsizliği, krizden etkilenen az gelişmiş toplumların ve dezavantajlı grupların çözüm önerileri ve karar süreçlerine katılımının yetersizliği, sivil toplum kuruluşlarının etkinliğinin eksikliği, yaşam kalitesini etkileyen göçler nedeniyle yerel kültür ve üretim deneyimlerinin korunamama tehlikesinin, eşitsizliği derinleştirici ve dışlayıcı olması nedeniyle kriz dönemlerinde etik ilkelerin korunduğu afetlere dirençli tarım ve gıda sistemlerinin yeniden tasarlanmasının gerekli olduğu sonucuna varılmıştır.

Afetlerin yarattığı kriz dönemlerinde tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin sağlamak ve üretilen gıdaların afetten etkilenen herkes için erişilebilir olması amacıyla yeniden tasarlanması

¹ Ege Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Toprak Bilimi ve Bitki Besleme Bölümü, burcin.cokuysal@ege.edu.tr

öngörülen afetlere dirençli tarım ve gıda sistemlerinin çevresel, ekonomik ve sosyal boyutları bilimsel platformlarda tartışılırken konunun etik boyutlarının da mutlaka göz önüne alınmasının gerekliliği de ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Afetlere dirençli tarım ve gıda sistemleri, Sürdürülebilir tarım, İklim krizi

Redesigning Disaster Resilient Agricultural Systems: Building Ethical Principles in Times of Crisis

Burçin ÇOKUYSAL¹

Disasters that occur due to the internal dynamics of nature or due to human impact triggering these internal dynamics have a direct negative impact on agriculture and food systems, one of the most fragile sectors. The reconstruction of ethical principles in times of crisis, caused by disasters such as climate change turning into a climate crisis, drought, irregular rainfall, fires, and earthquakes, is only possible through the redesign of disaster-resilient agriculture and food systems. This redesign aims to ensure sustainability in agricultural production and protect food security.

This article primarily addresses the ethical and practical dimensions of disaster-resilient agriculture and food systems, aiming to uncover the extents of sustainable agriculture, healthy food systems, and disaster-resilient practices. The importance of equity and justice in times of crisis caused by projected climate change impacts and natural disasters is emphasized. At the same time, it is aimed to justify the argument that traditional crisis management approaches that focus only on repairing the consequences in crises caused by climate change and natural disasters are marginalizing and deepening inequality, and it is aimed to produce solutions for the construction of disaster-resilient agriculture and food systems in accordance with ethical principles.

In order to achieve the set goals and objectives, the social, environmental and economic impacts of climate change and natural disasters on sustainable agriculture and healthy food production were analyzed from an ethical perspective. The scope of sustainable agriculture and healthy food systems was revealed. The scope of disaster-resilient agriculture and food systems has also been tried to be determined in a way to ensure the transition from idea to practice through ethical and practical dimensions. Studies on disaster-resilient agriculture and food systems in which ethical principles are preserved in times of disaster are evaluated with the help of national and international examples. In addition, a method was followed in which a new approach, including solution proposals for the reconstruction of ethical principles in times of crisis, could be put forward.

It has been concluded that it is necessary to redesign disaster-resilient agriculture and food systems in which ethical principles are preserved in times of crisis due to the uncertainty of who should be responsible for the occurrence of crises caused by climate change or natural disasters, the inadequacy of the participation of underdeveloped societies and disadvantaged groups affected by the crisis in solution proposals and decision-making processes, the lack of effectiveness of non-governmental organizations, the danger that local culture and production

.....

¹ Department of Soil Science and Plant Nutrition, Faculty of Agriculture, Ege University, burcin.cokuysal@ege.edu.tr

experiences cannot be preserved due to migration affecting the quality of life, deepening inequality and exclusion.

While the environmental, economic and social dimensions of disaster-resilient agriculture and food systems, which are envisaged to be redesigned in order to ensure the sustainability of agricultural production in times of crisis caused by disasters and to ensure that the food produced is accessible to everyone affected by the disaster, are discussed in scientific platforms, it is also revealed that the ethical dimensions of the issue must be taken into consideration.

Keywords: Disaster resilient agricultural system, Sustainable agriculture, Climate crisis

Türkiye’de Tarım Danışmanlarının Mesleki Etik Algıları ve İş Tatmin Düzeyleri Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi

Kürşat DEMİRYÜREK¹, Nur İlkey ABACI², Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT³

Tarım, ekonomik ve sosyal kalkınmanın temel taşlarından biridir. Bu sektörde çalışan danışmanlar, tarımın sürdürülebilirliği ve verimliliği için kritik bir role sahiptir. Tarım danışmanları, çiftçilere ve tarım işletmelerine teknik bilgi sağlar, uygulamaları izler ve değerlendirir, böylece tarımın genel başarısına katkıda bulunurlar. Ancak, bu danışmanların iş tatminleri ve mesleki etik algıları, performansları üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir.

Bu araştırmada tarım danışmanlarının mesleki etik algıları ile iş tatmin düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Aynı zamanda araştırma, tarım danışmanlarının etik değerlere ne kadar uygun hareket ettiklerini ve bu etik değerlerin boyutlarını ortaya koymayı hedeflemektedir.

Araştırmada, Türkiye’de farklı bölgelerde görev yapan tarım danışmanlarından çevrimiçi anketler yoluyla birincil veriler elde edilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçekler Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleriyle analiz edilmiştir. Tarım danışmanlarının mesleki etik algıları ve iş tatmin düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesinde ise Yapısal Eşitlik Modeli (SEM) kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda, tarım danışmanlarının büyük bir çoğunluğunun mesleki etik değerlerin farkında olduğu ve etik değerleri ile iş tatminleri arasında pozitif bir ilişkinin olduğu belirlenmiştir. Ancak bazı danışmanlar, ticari baskılar ve sektörle zorluklar nedeniyle etik değerlerin bazen göz ardı edilebildiğini ifade etmişlerdir. İlaveten, etik değerlere sıkı sıkıya bağlılık gösteren danışmanlar, bu tutumunun danışmanlık hizmetlerinin kalitesini yükselttiğine inanmaktadırlar.

Daha deneyimli danışmanlar, etik değerlere bağlılık konusunda daha az deneyimli meslektaşlarına mentorluk yapabilir. Bu, sektör genelinde etik standartların yükseltilmesine ve tarım danışmanlarının iş tatminlerinin artmasına yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Tarım Danışmanları, Mesleki Etik Algısı, İş Tatmini.

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, kdemiryurek@gmail.com,

² Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, ilkaysonmez55@gmail.com,

³ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, ahmetyesevikocycigit@gmail.com

Determination of the Relationship between Professional Ethics Perceptions and Job Satisfaction Levels of Agricultural Advisors in Türkiye

Kürşat DEMİRYÜREK¹, Nur İlkey ABACI², Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT³

Agriculture is one of the cornerstones of economic and social development. Advisors working in this sector have a critical role for the sustainability and productivity of agriculture. Agricultural advisors provide technical information to farmers and agribusinesses, monitor and evaluate practices, thus contributing to the overall success of agriculture. However, their job satisfaction and perceptions of professional ethics can have a significant impact on their performance.

This study aims to determine the relationship between agricultural advisors' perceptions of professional ethics and their job satisfaction levels. At the same time, the research aims to reveal the extent to which agricultural advisors act in accordance with ethical values and the dimensions of these ethical values.

In the study, primary data were obtained from agricultural advisors working in different regions of Turkey through online surveys. The scales used in the study were analyzed using Exploratory Factor Analysis (EFA) and Confirmatory Factor Analysis (CFA). Structural Equation Modeling (SEM) was used to determine the relationship between agricultural advisors' perceptions of professional ethics and job satisfaction levels.

As a result of the study, it was determined that the majority of agricultural advisors are aware of professional ethical values and there is a positive relationship between their ethical values and job satisfaction. However, some advisors stated that ethical values are sometimes ignored due to commercial pressures and difficulties with the sector. In addition, advisors who strongly adhere to ethical values believe that this attitude improves the quality of their advising services.

More experienced counselors can mentor less experienced colleagues in adhering to ethical values. This would help to raise ethical standards across the sector and increase job satisfaction of agricultural advisors.

Keywords: Agricultural Advisors, Perception of Professional Ethics, Job Satisfaction.

.....
¹ Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University, kdemiryurek@gmail.com,

² Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University, ilkaysonmez55@gmail.com,

³ Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University, ahmetyesevikocyigit@gmail.com

Türkiye ve Avrupa Birliği'ndeki Tarım Danışmanlarının Sahip Olması Gereken Kişisel Beceri ve Yeterliliklerinin Belirlenmesi

Kürşat DEMİRYÜREK¹, Nurettin AÇIKGÖZ², Haluk BALIÇ³, Maddalena BETTONI⁴, Bülent Kahraman ÇOLAKOĞLU⁵, Nilgün GÜMÜŞAY⁶, Veronika HAGER⁷, Nimet KALELİ⁸, Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT⁹, Nur İLKAY ABACI¹⁰, Cintya MANRIQUE¹¹, José María Díaz PUENTE¹², Bülent SEZER¹³, Birgit STEININGER¹⁴, Katarina TOTHOVA¹⁵, Irene TREITNER¹⁶, Peter VNUCKO¹⁷

Tarım, hem Türkiye hem de Avrupa Birliği için stratejik bir öneme sahiptir. Bu sektörde danışmanlık hizmetleri, tarımın sürdürülebilir ve verimli bir şekilde yürütülmesinde kilit bir rol oynamaktadır. Ancak, tarım danışmanlarının kişisel etkinliği, sahip oldukları kişisel beceri ve yeterliliklere bağlıdır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye ve Avrupa Birliği'nde tarım danışmanlarının sahip olması gereken kişisel beceri ve yeterlilikleri belirlemek ve bu konuda bilimsel bir dayanak oluşturmaktır. Çalışma "AB Çiftlik Danışma Sistemindeki Uzman Tarım Danışmanları İçin Karma Eğitim Programının Geliştirilmesi Projesi (FASTool)" kapsamında yürütülmüştür.

Çalışma kapsamında 4 ülkede online anket çalışması yürütülerek çalışmanın birincil verileri toplanmıştır. Anket ilk olarak Türkiye'de, Tarım Danışmanları, Çiftçiler, Tarım Bakanlığı Personelleri ve Akademisyenler ile çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir. Aynı anket formu AB Ülkelerine göre adapte edilerek Avusturya, Slovakya ve İspanya'da uygulanmıştır. Türkiye'de 627, Slovakya'da 26, İspanya'da 25, Avusturya'da ise 45 kişi ile anket yapılmıştır. Anket formunda tarım danışmanlarının sahip olması gereken kişisel ve mesleki yetkinlikler, öğrenmesi ve bilmesi gereken konular, iletişim kurması gereken paydaşlar yer almaktadır.

1 Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, kdemiryurek@gmail.com,

2 Tarım ve Orman Bakanlığı, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, nurettin.acikgoz@tarimorman.gov.tr

3 Tarım ve Orman Bakanlığı, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, haluk.balic@tarimorman.gov.tr,

4 Polytechnic University of Madrid, maddalena.bettoni@upm.es,

5 Tarım ve Orman Bakanlığı, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, bulent.colakoglu@tarimorman.gov.tr,

6 Tarım ve Orman Bakanlığı, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, nilgun.gumusay@tarimorman.gov.tr,

7 Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik, veronika.hager@haup.ac.at,

8 Tarım ve Orman Bakanlığı, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, nimet.kaleli@tarimorman.gov.tr,

9 Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, ahmetyesevikocyyigit@gmail.com,

10 Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Tarım Ekonomisi Bölümü, ilkaysonmez55@gmail.com,

11 Polytechnic University of Madrid, cintya.manrique@upm.es,

12 Polytechnic University of Madrid, jm.diazpuente@upm.es,

13 Tarım ve Orman Bakanlığı, Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı, bulent.sezer@tarimorman.gov.tr,

14 Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik, birgit.steiningerg@haup.ac.at,

15 Agroinstitut Nitra Statny Podnik, katarina.tothova@izpi.sk,

16 Hochschule für Agrar- und Umweltpädagogik, irene.treitnerg@haup.ac.at,

17 Agroinstitut Nitra Statny Podnik, vnucko@izpi.sk.

Toplanan verilerin anlamlandırılması için betimsel istatistikler, t-testi, sıra korelasyonu ve varyans analizinden yararlanılmıştır.

Araştırma sonuçlarına göre, tarım danışmanlarının sahip olması istenen kişisel ve özel yetkinlikler açısından Türkiye ve AB Ülkeleri arasında benzerlik olduğu belirlenmiştir. Buna karşın, tarım danışmanları tarafından öğrenilmesi istenen ve mevcut müfredatta olmayan yeni konularda benzerlik olmadığı belirlenmiştir.

Türkiye ve AB Ülkelerinde tarım danışmanlarının sahip olması istenen kişisel beceri ve mesleki yeterliliklerin genel olarak benzer olduğu anlaşılmaktadır. Bu kapsamda ortak bir eğitim müfredatı geliştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Avrupa Birliği, Tarım Danışmanları, Danışmanlık Eğitimi, Kişisel Beceri, Mesleki Yeterlilik

Determination of Personal Skills and Competencies of Agricultural Advisors in Türkiye and the European Union

Kürşat DEMİRYÜREK¹, Nurettin AÇIKGÖZ², Haluk BALIÇ³, Maddalena BETTONI⁴, Bülent Kahraman ÇOLAKOĞLU⁵, Nilgün GÜMÜŞAY⁶, Veronika HAGER⁷, Nimet KALELİ⁸, Ahmet Yesevi KOÇYİĞİT⁹, Nur İLKAY ABACI¹⁰, Cintya MANRIQUE¹¹, José María Díaz PUENTE¹², Bülent SEZER¹³, Birgit STEININGER¹⁴, Katarina TOTHOVA¹⁵, Irene TREITNER¹⁶, Peter VNUCKO¹⁷

Agriculture is of strategic importance for both Türkiye and the European Union. In this sector, advisory services play a key role in the sustainable and efficient conduct of agriculture. However, the personal effectiveness of agricultural advisors depends on their personal skills and competencies. The aim of this study is to determine the personal skills and competencies that agricultural advisors should have in Türkiye and the European Union and to create a scientific basis for this issue. The study was conducted within the scope of the “Development of a Blended Training Program for Specialist Agricultural Advisors in the EU Farm Advisory System (FASTool)” project.

.....
¹ Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University, kdemiryurek@gmail.com,

² Republic of Türkiye Ministry of Agriculture and Forestry Department of Training and Publication, nurettin.acikgoz@tarimorman.gov.tr,

³ Republic of Türkiye Ministry of Agriculture and Forestry Department of Training and Publication haluk.balic@tarimorman.gov.tr,

⁴ Polytechnic University of Madrid, maddalena.bettoni@upm.es,

⁵ Republic of Türkiye Ministry of Agriculture and Forestry Department of Training and Publication, bulent.colakoglu@tarimorman.gov.tr,

⁶ Republic of Türkiye Ministry of Agriculture and Forestry Department of Training and Publication, nilgun.gumusay@tarimorman.gov.tr,

⁷ Hochschule fur Agrar-und Umweltpadagogik, veronika.hager@haup.ac.at,

⁸ Republic of Türkiye Ministry of Agriculture and Forestry Department of Training and Publication, nimet.kaleli@tarimorman.gov.tr,

⁹ Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University, ahmetyesevikocyigit@gmail.com,

¹⁰ Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University, ilkaysonmez55@gmail.com,

¹¹ Polytechnic University of Madrid, cintya.manrique@upm.es,

¹² Polytechnic University of Madrid, jm.diazpuente@upm.es,

¹³ Republic of Türkiye Ministry of Agriculture and Forestry Department of Training and Publication, bulent.sezer@tarimorman.gov.tr,

¹⁴ Hochschule fur Agrar-und Umweltpadagogik, birgit.steininger@haup.ac.at,

¹⁵ Agroinstitut Nitra Statny Podnik, katarina.tothova@izpi.sk,

¹⁶ Hochschule fur Agrar-und Umweltpadagogik, irene.treitner@haup.ac.at,

¹⁷ Agroinstitut Nitra Statny Podnik, vnucko@izpi.sk.

Within the scope of the study, primary data were collected by conducting an online survey in 4 countries. The survey was first conducted online in Türkiye with Agricultural Advisors, Farmers, Ministry of Agriculture Staff and Academicians. The same questionnaire form was adapted according to EU Countries and applied in Austria, Slovakia and Spain. The survey was conducted with 627 people in Türkiye, 26 in Slovakia, 25 in Spain and 45 in Austria. The questionnaire form includes personal and professional competencies that agricultural advisors should have, topics that they should learn and know, and stakeholders they should communicate with. Descriptive statistics, t-test, rank correlation and variance analysis were used to make sense of the collected data.

According to the results of the research, it was determined that there is a similarity between Türkiye and EU countries in terms of personal and special competencies that agricultural advisors are required to have. On the other hand, it was determined that there was no similarity in the new subjects that are required to be learned by agricultural advisors and which are not in the existing curriculum.

It is understood that the personal skills and professional competencies required for agricultural advisors in Türkiye and EU countries are generally similar. In this context, a common training curriculum can be developed.

Keywords: Türkiye, European Union, Agricultural Advisors, Advisor Training, Personal Skills, Professional Competence

İnsana YakıŖır İŖ ve Tarım ve Gıda ÇalıŖanlarının Esenliği

Ahmet AYDEMİR¹

BirleŖmiŖ Milletler (BM) Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar), çevresel faktörler kadar sosyal ve ekonomik faktörlere de odaklanmaktadır. 3. SKA, sağlıklı ve kaliteli yaşamı güvence altına almayı ve ruh sağlığının geliştirilmesini içermektedir. Bu kapsam, rekabetin gün geçtikçe arttığı iş hayatında hem beyaz hem de mavi yaka çalıŖanlar için önem kazanmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (WHO) verileri, çalıŖanların %15'inin psikolojik sorunlar yaŖadığı, her yıl 12 milyara yakın iş gününün bu sebeple kaybedildiği ve bunun üretkenlik maliyetinin 1 trilyon dolar olduğunu göstermektedir.

8. SKA, kapsayıcı ve sürdürülebilir ekonomik büyüme, üretken istihdam ve herkes için insana yakıŖır işleri desteklemeyi içermektedir. Bu amaç, ekonomik büyümenin yalnızca insana yakıŖır iş koşullarında gerçekleŖebileceđini savunmakta ve küresel standartlarda kiŖi baŖı gelir, eŖit işe eŖit ücret, çalıŖan hakları ve güvenli çalıŖma ortamları konularını kapsamaktadır. Uluslararası ÇalıŖma Örgütü (ILO) verilerine göre dünyanın %60'ı işgücündeyken, bu oranın yarısı enformel ekonomidedir. Ayrıca işgücünde bulunanların %8'i yoksulluk sınırının altında ve %13'ü yoksuldur. Bu veriler çalıŖanların sosyoekonomik ve psikolojik olarak idealden uzak koşullarda çalıŖtığı göstermekte ve çalıŖanlar için insana yakıŖır çalıŖma koşullarının sağlanmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır.

ÇalıŖan refahının insana yakıŖır iş koşullarında sağlanmasının en önemli olduğu sektörlerden biri de tarım ve gıdadır. ILO verilerine göre 1 milyardan fazla insan tarımcılıkla uğraŖmakta ancak temel ihtiyaçlarını karŖılayamamaktadır. Bu sebeple yeni nesiller gün geçtikçe tarımdan uzaklaŖmaktadır. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, BM İş Dünyası ve İnsan Hakları Rehber İlkeleri, ILO ÇalıŖma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi, Adil Ticaret ve Avrupa Sosyal Haklar Sütunu, tarımcılıkta insana yakıŖır iş ortamları sağlanması konusunda kılavuz görevi görmektedir.

.....
¹ Bilgi Üniversitesi, Çevre Enerji ve Sürdürülebilirlik Uygulama ve AraŖtırma Merkezi Müdürü, ahmet.aydemir@bilgi.edu.tr

Decent Work & Wellbeing of Agriculture & Food Workers

Ahmet AYDEMİR¹

United Nations (UN) Sustainable Development Goals (SDGs) focus on social and economic factors as much as they do so on environmental factors. SDG 3, good health and wellbeing, encompasses ensuring everyone has healthy, high-quality lives with elevated mental health. This concept gains more importance where competition is ever increasing in work life for both blue- and white-collar employees. World Health Organization (WHO) data shows that 15% of all employees go through psychological problems at work, 12 billion workdays are lost each year as a result, and this causes 1 trillion dollars of annual costs.

SDG 8 includes supporting inclusive and sustainable economic development, efficient workforce, and decent work for everyone. This goal argues that economic development should only occur through decent working conditions, and includes the topics of earnings in international standards, equal pay for equal work, employee rights, and safe working spaces. According to the International Labor Organization (ILO), while 60% of the world's population is in the workforce, half of these are in the informal economy. Moreover, 8% of those in the workforce live in poverty while 13% are relatively poor. This data shows that employees work far from ideal socioeconomical and psychological conditions and that decent working conditions should be established for all employees.

One of the crucial sectors in which employee wellbeing should be established through decent working conditions is agriculture and food. ILO data shows that while more than 1 billion individuals work in agriculture, they are not able to satisfy their basic needs, resulting in new generations getting further away from working in agriculture. Universal Declaration of Human Rights, UN Guiding Principles on Business and Human Rights, ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work, Fair Trade, and European Pillar of Social Rights can be regarded as fundamental documents that shed light on formulating decent working conditions in agriculture and food sectors.

.....
¹ Environment, Energy and Sustainability Application and Research Centre, Bilgi University, ahmet.aydemir@bilgi.edu.tr

Yükseköğretim Tarımsal Üretim Eğitiminde Etik Yaklaşımlar

Kadir AKAN¹, Ahmet ŞAHİN²

Tarımsal üretim, dünya nüfusunun beslenmesi, güvenli ekonomik büyümenin sağlanması ile sürdürülebilir gıda güvenliği için öncelikli ve kritik bir sektördür. Ancak sektör faaliyetleri ve bu faaliyetlerin sonuçlarının getirdikleri bir sonucu olarak değişen düzeylerde oluşan bir dizi etik kaygı bulunmaktadır. Tarımsal üretimde 1) çevresel sürdürülebilirliğin, 2) biyoçeşitliliğin 3) gıda güvenliği ve insan sağlığının 4) hayvan refahının ve 5) çalışan haklarının yeterince sağlanamaması ile 6) genetiği değiştirilmiş organizmaların üretim deseninde yer alması etik kaygılara yol açmakta ve bu kaygıları giderici çözüm önerilerinin ortaya konulması şarttır. Yükseköğretim kurumlarında, tarımsal üretim eğitiminde öğrencilere teknik bilgi ve beceriler kazandırılırken, bu etik kaygıları dikkate almak, gereklilikten çok artık bir zorunluluktur. Çünkü, sadece verim ve kar hedeflerine odaklanmış bir üretim düşüncesi veya eğitim anlayışı, insani değerleri baskılamaktadır. Tarımsal üretimin tüm aşamalarında etik değerlere yer verilmesi, sadece bilim insanlarının olduğu kadar hem çiftliklerde hem de endüstriyel düzeyde tarımsal üretimle uğraşan profesyonellerin veya ara elemanların dikkate alacağı bir sorumluluktur. Tarım Yükseköğretiminde öğrencilere teorik ve uygulamalı teknik becerilerin kazandırılması yeterli olmayıp, aynı zamanda bu becerilerin sürdürülebilir üretim ve etik bir çerçeve veya bakış açısıyla nasıl kullanılabileceğinin farkındalığının da oluşturulmasına yönelik müfredatların hazırlanması gereklidir. Böylece, üretim süreçlerinde bilfiil görev alacak mezun ziraat mühendisleri çevre dostu bir yaklaşımla, biyoçeşitliliği, gıda güvenliğini, insan sağlığını, hayvan refahı ve tarım çalışanının haklarını önceleyen bir profilde yetiştirmiş olacaktır.

Anahtar kelimeler: Tarımsal üretim, yükseköğretim, çevre, gıda güvenliği, insan sağlığı

¹ Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü, kadir_akan@hotmail.com,

² Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Ziraat Fakültesi Zootehni Bölümü, ahmet.sahin@ahievran.edu.tr

Ethical Approaches in Higher Education in Agricultural Production Education

Kadir AKAN¹, Ahmet ŞAHİN²

Agricultural production is a priority and critical sector for feeding the world population, ensuring safe economic growth and sustainable food security. However, there are a number of ethical concerns that arise at varying levels as a result of sector activities and the consequences of these activities. In agricultural production, failure to adequately ensure 1) environmental sustainability, 2) biodiversity, 3) food safety and human health, 4) animal welfare, 5) employee rights, and 6) the inclusion of genetically modified organisms in the production pattern leads to ethical concerns, and solution proposals to address. It is essential that these concerns must be put forward. While providing students with technical knowledge and skills in agricultural production in higher education institutions, taking these ethical concerns into consideration is now an obligation rather than a necessity. Because a production idea or education approach focused only on efficiency and profit targets suppresses human values. Including ethical values at all stages of agricultural production is a responsibility that should be taken into consideration not only by scientists but also by professionals or intermediate staff dealing with agricultural production both on farms and at the industrial level. In Agricultural Higher Education, it is not enough to provide students with theoretical and applied technical skills, but it is also necessary to prepare curricula to raise awareness of how these skills can be used in sustainable production and from an ethical framework or perspective. Thus, graduate agricultural engineers who will actually take part in production processes will be trained with an environmentally friendly approach and a profile that prioritizes biodiversity, food safety, human health, animal welfare, and the rights of agricultural workers.

Keywords: Agricultural production, higher education, environment, food safety, human health

.....

¹ Department of Plant Protection, Faculty of Agriculture, Kırşehir Ahi Evran University, kadir_akan@hotmail.com,

² Department of Animal Science, Faculty of Agriculture, Kırşehir Ahi Evran University, ahmet.sahin@ahievran.edu.tr

Türkiye’de Tarihsel Süreç İçinde Tarımsal Danışmanlık/Yayım ve Etik

Özdal KÖKSAL¹, Ayşegül SELİŞİK², Kürşat DEMİRYÜREK³, Cemal TALUĞ⁴

İnsanlık tarihinin başlangıcından bu yana insanlığın temel kaygısı ve amacı kendi varlığını sürdürmek olmuştur. Bu arayışın vazgeçilmezi üç ihtiyaçtır: hava, su ve gıdadır. Gıda hakkı, Birleşmiş Milletler’in insan haklarına ilişkin tüm belgelerinde yaşam hakkının bir bileşeni olarak kabul edilmektedir. Gıda hakkının bir gereği olarak dünyadaki her insanın yeterli, sağlıklı, güvenli ve kültürel açıdan uygun gıdaya ayrımcılığa veya önkoşullara maruz kalmadan ulaşabilmesi gerekmektedir.

Etkileri yoğunlaşan iklim krizi, tarımsal faaliyetleri olumsuz etkilemekte, sektörün zaten var olan risklerini ve belirsizliklerini artırmaktadır. Üstelik tarım, kullanılan yöntem ne olursa olsun, yalnızca yeterli gıdayı sağlamaya yönelik bir üretim faaliyeti olarak değerlendirilmemelidir.

Bilimi ve teknolojiyi merkeze alan, ancak etik değerleri asla ihmal etmeyen, topluma ve doğaya saygılı, yeni ve yenilikçi bir tarım biçimi, insanlığın geleceğini güvence altına almak için hayati önem taşımaktadır. Daha fazla bilgiye dayalı, daha adil, kapsayıcı ve doğa dostu bir tarım sistemi sağlanmalıdır. Yeni ve yenilikçi bir tarım yaratmanın temel adımlarından biri tarımsal bilgi ve yenilik sisteminin iyileştirilmesi, güçlendirilmesi ve gerektiğinde kökten dönüştürülmesidir.

Tarım ve gıdanın stratejik önemi küresel ölçekte giderek artmaktadır. Tarımsal faaliyet için gerekli olan üretim faktörleri arasında bilginin değeri yükselmekte ve bilgi temelli tarım her açıdan kaçınılmaz hale gelmektedir. Bilgi temelli tarımın hayata geçirilmesinin başlıca araçları ise araştırma ve yayım/danışmanlık hizmetleridir. Tarımsal yayım/danışmanlık, kırsal kesimde insan kaynağı geliştirme faaliyetidir.

Türkiye’de tarımsal yayım hizmetleri çok köklü ve zengin bir birikime sahiptir. Aynı zamanda, yayımın altyapısını sağlayan araştırma kuruluşları ile üniversiteler açısından da geniş olanaklara sahip bulunmaktadır. Bu birikim ve olanaklar göz önüne alındığında, tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerinin güçlendirilerek çiftçilerin bilgi taleplerinin ve ihtiyaçlarının bugünkünden çok daha etkin, zamanında, kapsayıcı ve sürdürülebilir olarak karşılanmasının önünde hiçbir engel bulunmamaktadır.

Bu çalışma, Türkiye’nin tarımsal bilgi ve yenilik sisteminin önemli bir bileşeni olan ve insan kaynağına yatırımı bünyesinde barındıran tarımsal yayım ve danışmanlık hizmetlerini tarihsel bir yaklaşımla ele almaktadır. Çalışmanın amacı, mevcut durumu

¹ Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, okoksal@ankara.edu.tr,

² Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü,

³ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Ekonomisi Bölümü, kdemiryurek@gmail.com,

⁴ Tarım ve Gıda Etiği Derneği (TARGET), cemaltalug@gmail.com

tartışmak, uygulanabilir öneriler geliştirmek ve Türkiye’de tarımsal yayım ve danışmanlık sistemlerinin geliştirilmesine yönelik yollara etik ilkeleri de ortaya koyarak ışık tutmaktır. Türkiye’de tarımsal yayım/danışmanlık faaliyetlerini yerine getirenlerin etik ilkeleri ve etik davranış kodlarının henüz ortaya konamaması önemli bir eksikliktir. Bu çalışma yayım/danışmanlık hizmetlerinin tarihsel süreç içerisinde incelemesinin yanında çoğulcu yayım sisteminde yer alan tüm hizmet sunucu kuruluşlarda görev yapan ya da bireysel olarak çalışan kişilere etik ilkelerinin neler olmasına da katkı sağlayacaktır.

Agricultural Advisory/Extension and Ethics in Türkiye in the Historical Process

Özdal KÖKSAL¹, Ayşegül SELİŞİK², Kürşat DEMİRYÜREK³, Cemal TALUĞ⁴

Since the beginning of human history, humanity's main concern and goal has been to maintain its own existence. Indispensable for this search are three needs: air, water and food. The right to food is recognized as a component of the right to life in all United Nations documents on human rights. As a requirement of the right to food, every person in the world must have access to sufficient, healthy, safe and culturally appropriate food without being exposed to discrimination or preconditions.

The climate crisis, whose effects are intensifying, negatively affects agricultural activities and increases the already existing risks and uncertainties of the sector. Moreover, agriculture should not be considered as a production activity solely aimed at providing sufficient food, regardless of the method used.

A new and innovative form of agriculture that centers on science and technology, but never neglects ethical values, respects society and nature, is of vital importance to secure the future of humanity. A more knowledge-based, more fair, inclusive and nature-friendly agricultural system should be provided. One of the fundamental steps in creating a new and innovative agriculture is to improve, strengthen and, where necessary, radically transform the agricultural information and innovation system.

The strategic importance of agriculture and food is increasing on a global scale. The value of knowledge among the production factors required for agricultural activity is increasing and knowledge-based agriculture is becoming inevitable in every aspect. The main tools for implementing knowledge-based agriculture are research and extension/advisory services. Agricultural extension/advisory is a human resource development activity in rural areas.

Agricultural extension services in Türkiye have a very deep-rooted and rich experience. At the same time, it also has extensive opportunities for research institutions and universities that provide the infrastructure for extension. Considering this knowledge and opportunities, there is no obstacle to strengthening agricultural extension and advisory services and meeting the information demands and needs of farmers in a much more effective, timely, inclusive and sustainable way than today.

This study addresses agricultural extension and advisory services, which are an important component of Türkiye's agricultural information and innovation system and include

¹ Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ankara University, okoksal@ankara.edu.tr

² Food and Agriculture Organization of the United Nations,

³ Department of Agricultural Economics, Faculty of Agriculture, Ondokuz Mayıs University, kdemiryurek@gmail.com,

⁴ Agricultural and Food Ethics Association of Turkey (TARGET), cemaltalug@gmail.com

investment in human resources, with a historical approach. The aim of the study is to discuss the current situation, develop applicable suggestions and shed light on ways to develop agricultural extension and advisory systems in Türkiye by revealing ethical principles. It is an important deficiency that the ethical principles and ethical codes of conduct of those who carry out agricultural extension/advisory activities in Türkiye have not yet been revealed. In addition to examining the extension/advisory services in the historical process, this study will also contribute to the ethical principles of people working in all service provider organizations in the pluralistic extension system or working individually.

Tarımımızın ARGE Sistemi Yeniden Yapılandırılmak Zorunda

Nazimi AÇIKGÖZ¹

Tarımımızda ARGE'nin önemi özellikle son yıllarda öne çıktı. İklim değişikliği yanında dünyada artan tarımsal girdi fiyatları nedeniyle daha yeni yöntemler, daha verimli çeşitler ve daha ucuz ürüne gereksinimler artıyor.

Dünyanın geleceği ile ilgili tüm kuruluşlar tarım sistemlerini irdelemeye başladılar. FAO yeni tarım sistemleri üzerine hazırladığı raporda konuyu derinlemesine irdelerken, BM Gıda Sistemleri Zirvesi (UNFSS) konuyu tartışmak, iş birliği olanaklarını aramak ve daha iyi bir gelecek seçenekleri için halkın görüşünü de alacak bir diyalog sistemi oluşturdu.

Türkiye de “Sürdürülebilir Gıda Sistemlerine Doğru Türkiye'nin Ulusal Yol Haritası Lansmanını” gerçekleştirdi. Doğal olarak ana başlıklara yer verilirken 3. Tarım Şurasında alınan kararlara da değinildi. Gönül isterdi ki gıda sistemlerimizin büyük bir eksiliği olan ve özellikle ARGE konusunun özel sektör, kamu ve üniversitelerin bir çatı altında toplandığı bir sistem, “Ulusal Yol Haritasında” yer alabilirdi. Aslında 3. Tarım Şurası sonuç bildirgesindeki 60 karardan, 28. maddesi “Ar-Ge ve inovasyonda kaynakların daha etkin kullanılması için kamu, özel sektör ve üniversiteleri de kapsayacak yeni bir kurumsal altyapının oluşturulması” şeklindedir. Bu karar, henüz %42 sini yerli çeşitle sürdürdüğümüz tohumculuğumuz için bir çıkış hamlesi olabilir. Çünkü tohumculukla ilgili birçok konu, anılan üç kurumun bu konuda birlikte çalışmasını zorunlu kılmaktadır. Örneğin gen düzenleme gibi dünyada 4 yılda yeni bir çeşit geliştirme tekniklerine henüz ne kamu ve ne de özel sektörümüzün vakıf olduğu söylenebilir. Diğer taraftan, batıda tarımla ilgili yüksek öğretim kurumlarına ait araştırmalarının %80'i uygulamalara dönükken, ziraat fakültelerimiz araştırmalarının yalnız %20'si pratik hedeflidir.

Bu konuda Brezilya'nın bir örnek oluşturabileceği beklenebilir. 2001 yılında 17 milyar US\$'lık tarımsal ürün ihracatını 2019'larda 97 milyar US\$'a çıkararak bu ülke teknolojiye ve araştırmaya verdiği önemin meyvesini toplamaktadır. Tarımsal araştırma konusunda kamu, üniversite ve özel sektörü tek bir çatı altında toplayarak (EMPRAPA), tarımda büyük gelişmeler sağlamıştır. Asidik savanaların toprak ıslahı ile yola çıkılarak geliştirilen yeni mera bitki çeşitleriyle, açık alan sığırçılığında dört yıl olan kesim ağırlığına ulaşımı, 20 aya düşürebildiler.

Türkiye'nin de kamu, özel sektör ve üniversiteleri bir çatı altında toplayacak “TÜRKİYE TARIMSAL ARAŞTIRMA KURUMUNUN” oluşturulması konusunda farkındalık yaratmak kaçınılmaz görünmektedir. Bu aşamada tüm paydaşlara ve tarımsal STK'lara büyük görevler düşmektedir.

¹ nazimi.acikgoz@gmail.com

The R&D System of Turkish Agriculture Must Be Restructured

Nazimi AÇIKGÖZ¹

The importance of R&D in our agriculture has come to the fore especially in recent years. Due to increasing agricultural input prices in the world as well as climate change, the need for newer methods, more productive varieties and cheaper products is increasing.

All organizations concerned with the future of the world have begun to examine agricultural systems. While FAO examined the issue in depth in its report on new agricultural systems, the UN Food Systems Summit (UNFSS) created a dialogue system to discuss the issue, seek cooperation opportunities and receive public opinion on options for a better future.

Turkey also launched the “Turkey’s National Road Map Towards Sustainable Food Systems”. Naturally, while the main headings were included, the decisions taken at the 3rd Agricultural Council were also mentioned. One would wish that a system in which the private sector, public sector and universities are gathered under one roof, which is a major shortcoming of our food systems and especially R&D, could be included in the “National Road Map”. In fact, article 28 of the 60 decisions in the final declaration of the 3rd Agricultural Council is “Creating a new institutional infrastructure that will include the public, private sector and universities for more effective use of resources in R&D and innovation.” This decision may be a step forward for our seed production, of which we currently continue to produce 42% of domestic varieties. Because many issues related to seed growing require the three institutions mentioned to work together on this issue. For example, it can be said that neither the public nor the private sector is aware of techniques such as gene editing, which have developed a new species in the world in 4 years. On the other hand, while 80% of the research in agricultural higher education institutions in the West is oriented towards applications, only 20% of the research in our agricultural faculties is practical.

It can be expected that Brazil can set an example in this regard. This country, which increased its agricultural product exports of US\$ 17 billion in 2001 to US\$ 97 billion in 2019, is reaping the fruits of the importance it attaches to technology and research. By gathering the public, university and private sectors under one roof in agricultural research (EMPRAPA), great developments have been achieved in agriculture. With the new pasture plant varieties developed based on soil reclamation of acidic savannahs, they were able to reduce the time it took to reach slaughter weight from four years in open field cattle breeding to 20 months.

It seems inevitable to raise awareness about the establishment of the “TURKISH AGRICULTURAL RESEARCH INSTITUTION”, which will bring together Turkey’s public, private sector and universities under one roof. At this stage, all stakeholders and agricultural NGOs have great duties.

.....
¹ nazimi.acikgoz@gmail.com

Endüstriyel Tarımdan Agroekolojiye: Gıda Etiği

Aygül AKKUŞ¹

Endüstriyel tarım, yoğun kimyasal girdi ihtiyacı yaratan ve seri üretimin hâkim olduğu bir sisteme dayanmaktadır. Aynı zamanda endüstriyel tarımda, monokültür üretimin teşvik edildiği ve yerele özgü tohumların yerine şirketlerin tekelinde bulunan tohumların satın alındığı bir tarımsal üretim sistemi söz konusudur. Tüm bu uygulamalar neticesinde, gıda güvenliği, gıda güvencesi, gıda hakkı gibi pek çok etik mesele göz ardı edilmektedir. Bunun nedeni, yöreye özgü üretim yapamayan, tohumda ve girdide dışa bağımlı hale gelen üreticilerin ürettikleri ürüne ve tüketicilerin ise tükettikleri gıdaya yabancılaşması sonucunda, üretilenin ve tüketilenin bilinememe durumu ile karşı karşıya kalınan gıda güvenliği sorununun oluşmasıdır. Benzer şekilde, endüstriyel gıda üretim sistemine uyum sağlayamayan az gelişmiş ülkelerin ise gıda üretiminden uzaklaşmaları ve endüstriyel gıda sisteminin şart koştuğu küresel gıda pazarına erişememeleri, gıdaya erişim sorununu yaratmakta ve gıda güvencesizliği ile gıda hakkı ihlalini oluşturan etik bir mesele haline gelmektedir. Endüstriyel gıda sisteminde seri üretim söz konusu olsa da gerek maliyetler gerek dağıtımın adil olmamasıyla gıda güvencesizliği oluşmakta ve bu durum özellikle mali olarak kırılgan olan kesimlerde gıda hakkı ihlalini yaratmaktadır.

Tüm bunlardan hareketle bu çalışmada, endüstriyel gıda üretim yöntemleri ile gıda etiği ilişkisi ele alınacaktır

.....
¹ Kapadokya Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, aygul.akkus@kapadokya.edu.tr

From Industrial Agriculture to Agroecology: Food Ethics

Aygül Akkuş¹

Industrial agriculture is based on a system that requires intensive chemical inputs and is dominated by mass production. At the same time, in industrial agriculture, there is an agricultural production system in which monoculture production is encouraged and seeds monopolised by companies are purchased instead of local seeds. As a result of all these practices, many ethical issues such as food safety, food security and the right to food are ignored. The reason for this is the alienation of producers, who cannot produce locally and become dependent on foreign seeds and inputs, from the products they produce and the alienation of consumers from the food they consume, resulting in the problem of food safety, which is faced with the situation of not knowing what is produced and consumed. Similarly, the withdrawal of underdeveloped countries that cannot adapt to the industrial food production system from food production and the food market creates the problem of inaccessibility to food and becomes an ethical issue that constitutes food insecurity and violation of the right to food. Although mass production is in question in the industrial food system, food insecurity occurs due to both costs and unfair distribution, and this situation creates a violation of the right to food, especially in financially vulnerable groups.

Based on all these, in this study, the relationship between industrial food production methods and food ethics will be discussed.

.....
¹ Department of Political Science and Public Administration, Cappadocia University, aygul.akkus@kapadokya.edu.tr

Tarımsal Üretimde Yeni Paradigmalar: Dijital Tarım Teknolojileri ve Sosyo-Etik Etkileri

Zerrin ÇELİK¹

Yirminci yüzyılın sonlarına doğru bilgi ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerin etkisi ile önemli değişiklikler olmuş ve yeni kavramlar hayatımıza girmiştir. Bu değişiklikler tarım ve gıda sistemlerini de etkilemiş, kısaca 'dijitalleşme' olarak adlandırılan yenilikler kullanılmaya başlanmıştır. Gelişmiş sensörler, otonom araçlar, karar destek sistemleri, robotlar, nanoteknoloji, biyoteknoloji ürünleri tarımdaki dijitalleşme araçlarından bazılarıdır. Gerek fiziksel işgücü olarak gerekse zihinsel faaliyetlerin yerine kullanılan dijital teknolojiler, tarımsal, çevresel ve iklimsel sorunlara tek çözüm olarak görülmektedir. Genellikle de dönüşüm için önemli potansiyele sahip olduğu iddia edilmektedir. Konu ile ilgili yapılan araştırmalarda, dijital tarımın etkileri çoğunlukla teknik açıdan incelenmiş ve dijital teknolojilerin tarımda kullanımının birçok olumlu etkisinin olduğu belirlenmiştir. Bununla birlikte, dijital tarımın sosyo-ekonomik, etik ve toplumsal cinsiyet konularındaki etkileri dikkatlerden kaçmıştır. Özellikle son on yıllık süreçte bu gibi konular daha çok incelenmiştir. Sosyal bilimler alanında yapılan araştırmalar, dijital tarım teknolojilerinin çeşitli olumsuzluklara yol açabildiğini ve çeşitli endişeleri artırdığını ortaya koymuştur. Bu çalışma ile, tarımda dijitalleşme eğilimlerinin sosyo-ekonomik, etik ve davranışsal etkileri ele alınarak, yaşanan paradigma değişimi incelenmiştir. Bu amaçla belirlenen anahtar kelimeler aracılığıyla Sistematik Literatür Taraması (SLT) yapılmış ve 2013-2023 yılları arasında sosyal bilimler alanında yapılan çalışmalar değerlendirilmiş ve 100 makale analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; mevcut literatürün dijital teknolojilerin çiftçilerin yaşamlarını kolaylaştırırken, kendilerine ve toplumsal yaşantılara yabancılaşma riski oluşturduğunu, çiftçiliğin ve özerkliğinin değişime uğrayabildiği, cinsiyete dayalı kimliklere ve topluma bazı olumsuz etkileri olduğunu ortaya koymaktadır. Diğer taraftan veri sahipliği ve erişilebilirlik, paylaşım ve kontrolün endişe yarattığı, dijital bölünmeler, yoğunlaşma ve güç dengesizlikleri oluşturabildiği belirtilmektedir. Teknoloji tabanlı yenilikçi uygulamaların odağında insan ve toplumun olması, toplumsal refahı ve faydayı, dayanışmayı öne çıkaran uygulamaların oluşturulması ve bu durumun desteklenmesi oldukça önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Dijital teknoloji, dijital tarım, sosyal bilimler, toplum, etik.

¹ Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi Müdürlüğü, İzmir, zrcelik67@gmail.com

New Paradigms in Agricultural Production: Digital Agricultural Technologies and Socio-Ethical Impacts

Zerrin ÇELİK¹

Towards the end of the twentieth century, there have been significant changes and new concepts have entered our lives with the impact of developments in information and communication technologies. These changes have also affected agriculture and food systems, and innovations called ‘digitalization’ have started to be used. Advanced sensors, autonomous vehicles, decision support systems, robots, nanotechnology, and biotechnology products are some of the digitalization tools in agriculture. Used both as physical labor and as a substitute for mental activities, digital technologies are seen as the only solution to agricultural, environmental and climatic problems. They are often claimed to have significant potential for transformation. In the research on the subject, the effects of digital agriculture have mostly been examined from a technical perspective and it has been determined that the use of digital technologies in agriculture has many positive effects. However, the socio-economic, ethical and gender implications of digital agriculture have been overlooked. Especially in the last decade, such issues have been more scrutinized. Research in the field of social sciences has revealed that digital agricultural technologies can lead to various negativities and raise various concerns. This study examines the socio-economic, ethical and behavioral impacts of digitalization trends in agriculture and examines the paradigm shift. For this purpose, a Systematic Literature Review (SLT) was conducted through the keywords determined and studies conducted in the field of social sciences between 2013 and 2023 were evaluated and 100 articles were analyzed. According to the findings, the existing literature reveals while digital technologies facilitate the lives of farmers, they pose a risk of alienation from themselves and their social lives, that farming and its autonomy may change, and that it has some negative effects on gendered identities and society. On the other hand, it is stated that data ownership and accessibility, sharing and control can cause concern, digital divisions, concentration and power imbalances. It is very important that technology-based innovative practices focus on people and society, and that practices that emphasized social welfare, solidarity and social benefit are created and supported.

Keywords: Digital technology, digital agriculture, social sciences, society, ethics.

.....
¹ International Agricultural Research and Training Center Directorate, Izmir, zrcelik67@gmail.com

Tarımda Teknolojik ve Dijital Dönüşümler: Tarım Etiği

Mehmet Ali DAYIOĞLU¹, Ahmet ÇOLAK²

Teknoloji ve inovasyon her zaman ekonomik büyümede önemli bir faktör olmuştur. Ancak günümüzde, teknolojinin doğal kaynaklar üzerindeki baskısını artırması nedeniyle, sürdürülebilir ekonomik kalkınma arasındaki ilişkiyi anlamak daha da önemli hale gelmiştir. Teknoloji etkili kullanılabilirse sürdürülebilirliğin sağlanmasında önemli bir rol oynayabilecektir. Teknolojik sürdürülebilirlik ve etik, hızla gelişen teknolojik ortamımızın önemli unsurlarıdır. Geliştirdiğimiz ve kullandığımız teknolojilerin uzun vadeli çevresel, sosyal ve ahlaki sonuçlarını dikkate almak gerekmektedir. İşletmeler doğru stratejileri kullanarak yenilikçi teknolojilere yatırım yapabilirler. Hükümetler yasal düzenlemelerle teknolojik gelişmelerin çevre üzerindeki olumsuz etkilerini azaltırken, etiğe dayalı sürdürülebilir ekonomik ilerlemeyi, kalkınma stratejilerine ve dinamiklerine göre teşvik edebilirler.

Bu çalışmada, sanayi ve tarım devrimleri, sanayide ve tarımda dijital dönüşüm, sürdürülebilir kalkınma, teknolojik etik ve tarımsal etik konuları değerlendirilmiştir. Bu kapsamda, Endüstri 4.0, Tarım 4.0 ile karşımıza çıkan akıllı tarım teknolojileri, nesnelerin interneti mimarisi, yapay zekâ, blok zinciri teknolojileri kavramsal ve sistematik bakış açısıyla birlikte irdelenmiştir. Sürdürülebilir tarımsal kalkınma için üç etik model, faydacı temelli model, hak temelli model ve erdem temelli model hiyerarşik bir modelde ele alınmıştır. Etik analizi yapılırken gıda, tarım ve çevreyle ilgili, yani çiftlik yapısı, gıda güvenliği, çevresel etkiler, işsizlik, tarımsal biyoteknoloji, kamunun bilime güveni, kurumsal gelişim süreci, ekolojik modernizasyon, politik ekonomi ve kültürel ekoloji gibi konularda ortaya çıkan sorunlar ve çözüm önerileri ele alınmıştır.

.....
¹ Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Makineleri ve Teknolojileri Mühendisliği Bölümü, dayioğlu@agri.ankara.edu.tr,

² Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Tarım Makineleri ve Teknolojileri Mühendisliği Bölümü, akucolak@gmail.com

Technological and Digital Transformations in Agriculture: Agricultural Ethics

Mehmet Ali DAYIOĞLU¹, Ahmet ÇOLAK²

Technology and innovation have always been an important factor in economic growth. However, today, as technology increases the pressure on natural resources, understanding the relationship between sustainable economic development has become even more important. If technology can be used effectively, it can play an important role in ensuring sustainability. Technological sustainability and ethics are important elements of our rapidly evolving technological environment. It is necessary to take into account the long-term environmental, social and moral consequences of the technologies we develop and use. Businesses can invest in innovative technologies by using the right strategies. While governments reduce the negative effects of technological developments on the environment through legal regulations, they can promote ethically-based sustainable economic progress according to their development strategies and dynamics.

In this study, industrial and agricultural revolutions, digital transformation in industry and agriculture, sustainable development, technological ethics and agricultural ethics issues were evaluated. In this context, Industry 4.0, Smart Agriculture technologies that emerged with Agriculture 4.0, internet of things architecture, artificial intelligence and blockchain technologies were examined from a conceptual and systematic perspective. Three ethical models for sustainable agricultural development, the utilitarian-based model, the rights-based model and the virtue-based model, are discussed in a hierarchical model. While conducting ethical analysis, problems and solution suggestions related to food, agriculture and the environment, namely farm structure, food safety, environmental impacts, unemployment, agricultural biotechnology, public trust in science, institutional development process, ecological modernization, political economy and cultural ecology, are addressed.

.....

¹ Department of Agricultural Machinery and Technologies Engineering, Faculty of Agriculture, Ankara University, dayioglu@agri.ankara.edu.tr,

² Department of Agricultural Machinery and Technologies Engineering, Faculty of Agriculture, Ankara University, akucolak@gmail.com

Ethical Seafood Production: Biofloc Technology

Doğukan KAYA¹

The global seafood industry is a vital food supplier in the human diet as well as an important source of income. Seafood production is provided by capturing and aquaculture, accounting for 17% of global animal protein needs. In the near future, the share of seafood in total production will inevitably increase due to population growth and pressure on wild stocks. However, the ever-increasing global demand for seafood raises serious questions about the sustainability of supply and ethical challenges. Thus, the moral imperative of promoting a more ethical aquaculture industry by encouraging responsible aquaculture practices that are profitable in production, environmentally sustainable, and socially responsible has become important. In recent years, biofloc technology (BFT) has been one of the culture techniques that has attracted attention in the framework of ethical rules and sustainable use of resources in aquaculture. BFT offers benefits for farmers and consumers that can reduce pressure on wild stocks and improve social welfare by reducing the cost of production. BFT has been successful in ensuring that the product is not harmful to consumer health and respects ethical and social considerations. Moreover, BFT can contribute to the efficient use of water resources in the future thanks to its zero-water exchange approach during the culture period. This study reviews the growing role of BFT in the ethical seafood production industry.

Keywords: Food security, ethics, seafood, consumption

.....
¹ Department of Animal Science, Tokat Gaziosmanpaşa University, dogukan.kaya@gop.edu.tr

Gıda ve Gıda Takviyelerinde Ürün Güvenliği; Mevzuatın “Adalet” ve “Zarar Verme” Kavramları Temelinde Etik Değerlendirmesi

Elif AVANER¹

İnsanlığın dünyadaki varlığının devamı için en temel ihtiyaç olan suyun ve gıdaların iyi nitelikte olmasının sağlanması, insanın doğuştan sahip olduğu sağlık hakkının korunması için vazgeçilmez bir gerekliliktir. Sağlık hakkının adil dağıtımı için; suya ve gıda ürünlerine erişimin kolaylaştırılması, sınırlılıklarının azaltılması için çaba sarf edilmesi gerektiği gibi sağlığı korumaya yönelik olarak da ürün güvenliğinin sağlanması zorunludur. Temel insan haklarından olan sağlığın ve refahın korunması için gıda, gıda ürünleri ve suyun dağıtımına yönelik politikaların, etiğin temel ilkelerinden olan “adalet” ve “zarar verme” kavramları çerçevesinde geliştirilmesi gerekmektedir. Bu ürünlerin insan sağlığına zarar vermemesi için; tanıtımları da dahil olmak üzere etiketlenmesi, üretimi, depolanması ve dağıtımının niteliklerine uygun olarak gerçekleştirilmesi, ürünlerin güvenli olarak erişime sunulması etik gerekliliktir. Ayrıca ilgili kurumların yalnızca mevzuata uygunluk veya tüketici memnuniyeti yönünden denetim yapması yeterli olmadığından etik çerçevede politikalar geliştirmesi ve uygulaması gerekmektedir. Gıda ürünlerinin etiket bilgileri, izin vb. mevzuat gereklilikleri yerine getirilmiş olsa dahi insan sağlığına zararlı veya yetersiz içerikleri olabildiği, niteliklerinin uygun olmayabileceği görülmektedir. Gıda takviyelerinin ise tedaviye yönelik tanıtımlarının yapılarak ilaç gibi, ilaç içerikleriyle satıldığı herhangi bir yaş sınırlaması olmaksızın alışveriş sitelerinde kolayca ve bilinçsizce erişime sunulduğu görülmektedir. En yüksek değerlerden biri olan insan yaşamını korumak, sağlıklı yaşam hakkını elinden almamak için makro ve mikro düzeyde gıda ürünleri ile ilişkili olan kişilerin; üretici-tüketici etik ilişkisinin, denetleyici kurum-üretici, satıcı-alıcı vb. etik ilişkilerinin incelenmesi ve etik sorunlardan arındırılması için gidilecek yolların belirlenmesi gerekmektedir.

Bu çalışmanın amacı; özellikle gıda takviyeleri olmak üzere gıda ürünlerinin piyasaya arzında yaşanan etik sorunlar çerçevesinde, mevzuatın; adalet ve zarar vermeme kavramları temelinde etik değerlendirmesini yapmaktır. Çalışmada gıda ve gıda takviyeleri ile ilgili olarak Tarım ve Orman Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığının yürüttüğü mevzuatın incelenmesi, piyasaya arzıyla ilgili araştırma yapılması sonucunda etik değerlendirme yapılması yöntem olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Gıda etiği, Sağlık hakkı, Adalet, Gıda Takviyesi, Ürün güvenliği

¹ Ankara İl Sağlık Müdürlüğü, avanerelif@gmail.com

Product Safety in Food And Food Supplements; Ethical Assessment of The Legislation on the Concepts of “Justice” and “Damage”

Elif AVANER¹

Ensuring good quality of water and food, which is the essential basic need for the continuation of humanity's existence in the world, is an indispensable requirement for the protection of the human right to a healthy life. For the fair sharing of the right to health; Efforts should be made to facilitate access to water and food products and to reduce their limitations, as well as ensure product safety to protect health. In order to protect health and well-being, which are fundamental human rights, policies for the distribution of food, food products and water should be developed within the framework of the concepts of “justice” and “do not harm”, which are among the basic principles of ethics. For these products not to harm human health; it is an ethical requirement that the labeling, production, storage and distribution, including their promotions, are carried out in accordance with their qualifications, and that the products are made available safely. In addition, since it is not sufficient for the relevant institutions to audit only in terms of compliance with the legislation or consumer satisfaction, it is necessary to develop and implement policies in an ethical framework. Label information on food products, permission, etc. Even if the legislative requirements are fulfilled, it is seen that it may contain harmful or insufficient content for human health and its qualifications may not be appropriate. On the other hand, it is seen that food supplements are easily and unconsciously made accessible on shopping websites without any age restriction, where they are promoted for treatment and sold with drug contents, such as drugs. In order to protect human life, which is one of the highest values, and not to take away the right to a healthy life, those who are associated with food products at the macro and micro level; producer-consumer ethical relationship, supervisory institution-manufacturer, seller-buyer, etc. It is necessary to determine the ways to be followed in order to examine ethical relations and to clear them from ethical problems.

This study aims to provide an ethical evaluation of the legislation in relation to the problems encountered in the marketing of food products, in particular food supplements, based on the concepts of justice and non-harm. In the study, ethical evaluation was determined as a method as a result of examining the legislation carried out by the Ministry of Agriculture and Forestry and the Ministry of Health regarding food and food supplements and conducting research on their placing on the market.

Keywords: Food ethics, Right to health, Justice, Food Supplement, Product safety

.....
¹ Ankara Provincial Health Directorate, avanerelif@gmail.com

Yerel Bir Değer Olarak Don Pekmezi

Mustafa EVREN¹, Buse YEGİN²

Kentlerin hızla büyümesi, kadının çalışma yaşamında daha çok yer alması, mesai saatlerindeki değişiklikler ve insanların ev dışında geçirdikleri zamanın artması gibi değişimler, gıda üretimi ve beslenme alışkanlıklarını gelenekselden uzaklaştırmıştır. Ancak, artan hastalıklar ve beslenmede yaşanan olumsuzluklar tekrar geleneksel gıdaları gündeme getirmiş ve bireyler evlerinde daha güvenli ürünleri üreterek tüketmeye yönelmişlerdir. Geleneksel gıdalar yüzyıllardan beri süre gelen temel işleme metotlarına dayanan, doğal ve raf ömürleri işlenmiş ürünlere oranla uzun olmayan ürünlerdir. Geleneksel gıdalar aynı zamanda coğrafi bilginin büyük önem taşıdığı ürünler olarak karşımıza çıkmaktadır. Geleneksel ürünlerin özgünlüğü, özel bir yerde dolayısıyla bir kültürde köklenmesinden kaynaklanmaktadır. Tarihi derinlik, beceriler, bilgi, yemek alışkanlıkları bu ürünlerin değerlerinin artmasında etkili unsurlardır. Kendine ait farklı özellikleri olan yöresel ürünler coğrafi işaret ile tescillenip markalaşması durumunda ait oldukları yöreye önemli katkılar sağlamaktadırlar.

Coğrafi işaret (Cİ), temel olarak bir yöresel ürün adını ifade etmektedir. Bu anlamda coğrafi işaret belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri bakımından kökenin bulunduğu yöre, alan, bölge veya ülke ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren işaretlerdir. Coğrafi işaretler ve geleneksel ürün adları, ayrıca ürüne pazarlama gücü katmaktadır. Ürünün gerçek üreticilerini koruyan kolektif bir hak olduğundan kırsal kalkınmaya aracılık etmektedir. Coğrafi işaret ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır. Coğrafi işaret aynı zamanda gerekli özelliklere sahip olmayan sahte ürünlerin kullanılmasını engelleyerek tüketici haklarının korunması ve tescilli ürünün ününden faydalanılmaması, dolayısıyla korunmasına yardımcı olmaktadır.

Geleneksel bir gıdamız olan pekmez başta üzüm olmak üzere incir, dut, elma, armut gibi meyvelerden üretilmektedir. Eski yıllardan beri insanların temel gıda maddelerinden biri olan pekmez, değişen dünya koşulları içinde daha az tüketilen bir ürün haline gelmesine rağmen beslenmedeki önemi azalmamıştır. Pekmezler, katı ve sıvı pekmez olarak ikiye ayrıldığı gibi aynı zamanda tatlı ve ekşi pekmez olarak da sınıflandırılır. Bu sınıflandırma hammaddenin yetiştirildiği coğrafyaya, iklime, hammaddenin çeşidine bağlı olarak tat ve tekstür farklılıklarından dolayı yapılmaktadır. Katı pekmezler bir kaptan diğerine ancak bir kaşık ya da bıçakla alınabilecek özelliktedirler. Ayrıca katı pekmezlerin renkleri de değişken özellik göstermektedir. Bazıları kahverengi, bazıları sarı, bazıları ise beyaz denilebilecek kadar açık renkte olurlar. Türk Gıda Kodeksi 2007/ 27 No’lu Üzüm Pekmezi tebliğine göre “Katı Üzüm Pekmezi; açık sarıdan açık kahverengiye kadar değişen renkte, katı görünüşte, kesildiğinde faz ayrılması ve akışkan bir eğilim göstermeyen yapıda olmalıdır”. Sinop’a özgü

.....

¹ Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi Gıda Müh. Bölümü, Samsun, 0 542 524 32 39, mustafaevren@hotmail.com

² Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Gıda Mühendisliği Anabilim Dalı, Samsun, 0 546 435 71 18, buseygn@outlook.com

Sinop'un Erfelek ilçesinde üretilen Don Pekmezi (Katı Pekmez), elma (ekşi; Çay Elması) ve/veya armuttan (Kış Armutu) üretilmektedir. Pekmezin, mayhoş bir aroması vardır. Bu derlemede Erfelek Don Pekmezinin (Katı pekmez) tanınırlığının artmasına katkıda bulunmak, yapım tekniği ve önemi hakkında bilgi vermek amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Geleneksel gıda, coğrafi işaret (CI), Don pekmezi, katı pekmez

Don Molasses as a Local Value

Mustafa EVREN¹, Buse YEGİN²

Changes such as the rapid growth of cities, women's increasing participation in working life, changes in working hours and the increase in the time people spend outside the home have shifted food production and eating habits away from traditional ones. However, increasing diseases and adversities in nutrition have brought traditional foods back to the agenda and individuals have tended to produce and consume safer products at home. Traditional foods are products based on basic processing methods that have been going on for centuries, natural and shelf life is not long compared to processed products. Traditional foods are also products in which geographical information is of great importance. The authenticity of traditional products stems from the fact that they are rooted in a special place and therefore in a culture. Historical depth, skills, knowledge and food habits are effective factors in increasing the value of these products. If local products with their own distinctive features are registered and branded with geographical indication, they make significant contributions to the region they belong to.

Geographical indication (GI) basically refers to the name of a local product. In this sense, a geographical indication is a sign indicating a product that is identified with the region, area, region or country of origin in terms of a distinctive quality, reputation or other characteristics. Geographical indications and traditional product names also add marketing power to the product. Since it is a collective right that protects the real producers of the product, it mediates rural development. Geographical indication contributes to the national economy. Geographical indication also helps to protect consumer rights by preventing the use of counterfeit products that do not have the necessary characteristics and not to benefit from the reputation of the registered product, thus helping to protect it.

Molasses, which is a traditional food, is produced from fruits such as grapes, figs, mulberries, apples and pears. Molasses, which has been one of the basic foodstuffs of people since ancient times, has become a less consumed product in changing world conditions, but its importance in nutrition has not decreased. Molasses are divided into two as solid and liquid molasses, as well as sweet and sour molasses. This classification is made due to the differences in taste and texture depending on the geography, climate and type of raw material. Solid molasses can only be transferred from one container to another with a spoon or knife. The colour of solid molasses is also variable. Some of them are brown, some are yellow and some are light enough to be called white. According to the Turkish Food Codex Communiqué on Grape Molasses No. 2007/ 27, "Solid grape molasses should be light yellow to light brown in colour, solid

.....

¹ Department of Food Eng. Department, Faculty of Engineering, Ondokuz Mayıs University, Samsun, 0 542 524 32 39, mustafaevren@hotmail.com

² Department of Food Engineering, Graduate School of Education, Ondokuz Mayıs University, Samsun, 0 546 435 71 18, buseygn@outlook.com

in appearance, without phase separation and fluid tendency when cut”. Frost Molasses (Solid Molasses), which is produced in Erfelek district of Sinop, is produced from apples (sour; Çay Apple) and/or pears (Winter Pear). The molasses has a sour flavour. In this review, it is aimed to contribute to increasing the recognition of Erfelek Don Molasses (Solid Molasses) and to give information about the production technique and its importance.

Key words: Traditional food, geographical indication (GI), Don molasses, solid molasses

Arı Ürünlerinde Kalite ve Hile Tespiti ve Dünyadaki Güncel Gelişmeler

Aslı Elif TANUĞUR SAMANCI¹

Bu çalışmada özellikle yöreye göre isimlendirilen ve İç Anadolu ve Doğu Anadolu bölgelerinde üretilen karışık çiçek ballarının, coğrafi orijinlerinin deneysel yöntemlerle tespit edilmesi amaçlanmıştır. Balda orijin belirlenmesinde, balın polen yapısı, amino asit oranları, aroma bileşikleri, karbonhidrat yapıları, enzim aktiviteleri, flavonoidleri, mineral içeriği, organik asitleri, fenolik bileşikleri, karbon izotop oranları gibi çeşitli faktörlerin etken olduğu tespit edilmiştir. Dünya üzerinde yapılan araştırmalarda mono-flora balların menşei belirlenmesinde, bu faktörlerin etkili bir şekilde kullanılabilirdiği ancak ülkemizin Orta ve Doğu Anadolu bölgelerinde üretilen karışık çiçek balları gibi poliflora ballarda tek bir faktörün yeterli olmadığı ve net bir ayırım sağlanamadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Ülkemizde de, dünyada da balın fiyatının belirlenmesindeki en önemli faktörlerden biri, balın menşeidir. Dolayısıyla, balda orijin tespiti, ülkemiz arıcılık sektörü açısından önemli bir gelir kaynağı olan bal ihracatında da çok büyük önem taşımaktadır. Yapılan araştırmalar, poliflora balların menşei tespitinde balın pek çok özelliğinin bir arada incelenmesi gerektiğini ortaya koymuştur. Dolayısıyla, bu çalışmada balın diastaz, iletkenlik, asit, nem, şeker yapısı ve amino asit oranları analiz edilerek, bu faktörlerin hepsi bir arada değerlendirilmiştir. Ayrıca 7 uzman panelistten oluşan tanımlayıcı bir duyuşsal panel de gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler istatistik yöntemlerle değerlendirilmiştir. Bu çalışma ile, bilim dünyasına, bal alım satımı ile ilgilenen bal tüccarlarına, bal paketlenme fabrikalarına ve ihracatçılara, arıcılık ve bal konusunda çalışan kamu kurum ve kuruluşlarına ve tüketici bilgilendirme çalışmalarına bir katkı sağlanabilecektir. Ayrıca giderek artan ve karmaşık bir hale gelen uluslar arası bal ticaretinde, farklı kalitede balların menşeinin tespit edilerek ayırt edilebilmesi ve bu sayede haksız rekabetin de önüne geçilmesi öngörülmektedir.

.....
¹ Gıda Yüksek Mühendisi, Biyolog, CEO, asli@sbs-turkey.com

Determination of Origin in Honey

Aslı Elif TANUĞUR SAMANCI¹

There are mainly two types of honey produced each year in our country; flower honey and pine honey. Most of the flower honey is multi-floral which means that there are many different types of pollens in honey none of which is dominant. Thus, the discrimination between flower honey types is done according to their geographical origins. Usually the ones gathered from eastern part of Turkey are considered more valuable than the ones from other geographical regions. Therefore, determination of the geographical origin of honey is an important financial issue for honey packaging companies and exporters. The aim of this project is to develop a method that can be used by honey packaging companies to determine the geographical origin of honey which is an important grading factor for honey purchasing. For mono floral honey types pollen analysis and pollen count seems to be useful methods to determine the floral origin of honey. The dominant pollen indicates the floral origin. However, these methods are not sufficient to detect the geographical origin. Based on the results of many studies, the most suitable method for determining the origin of poly-floral honey types; is to consider many factors together. In this project; the HMF, diastase number, acidity, humidity, conductivity, sugar and amino acid composition of honey types gathered from the eastern part of Turkey from different regions, are determined. In addition a descriptive sensory analysis is performed with seven panelists who are experts for the sensory characteristics of honey types.

.....
¹ Food Engineer, Biologist, CEO, asli@sbs-turkey.com

Vakum Ambalajda Satılan Sucukların Geleneksel Sucuk Üretim Teknolojisi Yönünden İncelenmesi ve Tüketiciye Yönelik Etik Kaygılar

Hakan BENLİ¹

Sucuk, et ve çeşitli baharatların karıştırılması ile üretilen fermente, kurutulmuş ve ısıtılmış işlem uygulanmamış (çiğ) geleneksel bir et ürünüdür. Son yıllarda vakum ambalaj içerisinde ve “*sucuk*” ibaresi ile satılan ürünlerin etiket ve ürün içeriği bilgileri incelendiğinde, geleneksel bir ürün olan sucuğun bilinen üretim teknolojisinde yer almayan uygulamalar görülmektedir. Bu çalışma kapsamında, incelenen ürünlerin birçoğunda, geleneksel sucuk üretiminde kullanılması beklenilmeyen, stabilizör/emülsiyon edici (E452/E450; polifosfatlar/difosfatlar) katkıların kullanıldığı gözlemlenmiştir. Benzer şekilde, etiket bilgileri ve ürün bileşimine yönelik yapılan analizler, geleneksel bir sucuk üretiminin temel unsurları olan *fermentasyon* ve *kurutma* işlemlerinin bu ürünlerde beklenildiği şekilde uygulanmadığına işaret etmektedir. Bu bulgular, Türk Gıda Kodeksi Et, Hazırlanmış Et Karışımları ve Et Ürünleri Tebliği (Tebliğ No: 2018/52)’nde: “Büyükbaş ve/veya küçükbaş hayvan karkas etlerinin ve yağlarının kıyılarak lezzet vericiler ile karıştırıldıktan sonra doğal veya yapay kılıflara doldurularak belirli koşullarda fermentasyon ve kurutma işlemleri uygulanarak kesit yüzeyi mozaik görünümünde olan ısıtılmış işlem uygulanmamış fermente et ürünü” şeklinde tanımlanan geleneksel sucuk üretimine ilişkin tüketiciye yansıyan etik kaygılar ortaya çıkarmaktadır. Bilindiği gibi ilgili tebliğe göre piyasada “sucuk” ve “ısıtılmış işlem görmüş sucuk” olmak üzere temelde iki tip sucuk bulunmaktadır. Bu çalışma kapsamında, etiketinde “ısıtılmış işlem görmüş sucuk” ibaresi bulunmayan ürünler incelenmiştir. İncelenen ürünler, tüketiciler tarafında üretiminde fermentasyon ve kurutma işlemlerini içeren, daha uzun bir üretim süresine sahip ve bu nedenlerle de üretim maliyetleri yüksek olan geleneksel sucuk kapsamında düşünülmekte ve tüketici bu bilinç ile ürünün fiyatını değerlendirmektedir. Sonuç olarak, piyasada vakumlu ambalajlarda satılan sucuk örneklerinin her ne kadar var olan tebliği hükümlerine uygun üretilmiş oldukları anlaşılmış olsa da birçoğunun, üretim teknolojisi açısından değerlendirildiğinde, “geleneksel sucuk” tanımı ile özdeşleşmeyen niteliklere sahip oldukları düşünülmektedir. Bu bağlamda, tüketicilerin korunması ve etik kaygıların ortadan kaldırılabilmesi için ilgili tebliğ ve yönetmeliklerin geleneksel bir ürünümüz olan sucuğun niteliklerinin korunmasına yönelik olarak yeniden değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

¹ Çukurova Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Gıda Mühendisliği Bölümü, hbenli@cu.edu.tr

Investigation of Sausages Sold in Vacuum Packaging in Terms of Traditional Sucuk Production Technology and Ethical Concerns for Consumers

Hakan BENLİ¹

Sucuk is a fermented, dried and uncooked (raw) traditional meat product manufactured by mixing meat and various spices. When the labels and ingredients of the products sold in vacuum packaging and with the term “*sucuk*”, were evaluated, various techniques that were not part of the known production technology of traditional sucuk manufacturing were observed. Most of the products investigated in the current study had stabilizer/emulsifier (E452 / E450; polyphosphates / diphosphates) additives, which were not expected to be present in traditional sucuk manufacturing. Similarly, an examination of label information and product composition revealed that fermentation and drying procedures, which were fundamental to traditional sucuk making, were not used in these products as predicted. These findings raised ethical concerns reflected on the consumer regarding traditional sucuk production, defined as “fermented meat product that has not undergone heat treatment and whose cross-sectional surface has a mosaic appearance by applying fermentation and drying processes under certain conditions by filling in natural or artificial casings after chopping and mixing bovine and/or ovine carcass meats and fats with flavorings” in the Turkish Food Codex Communiqué on Meat, Prepared Meat Mixtures, and Meat Products (Communiqué No. 2018/52). According to the relevant communiqué, there are two kinds of sucuk on the market: “sucuk” and “heat-treated sucuk.” The current investigation focused on products that did not include the words “heat-treated sausage” on their labels. The products examined were considered by consumers within the scope of traditional sausage, which included fermentation and drying processes in its production, had a longer production period, and therefore had higher production costs, and the consumer evaluated the price of the product with this awareness. As a result, even though it was acknowledged that the sucuk samples sold in vacuum packages on the market were produced in accordance with the provisions of the existing communiqué, many of them were thought to have qualities that did not identify with the definition of “traditional sucuk” when evaluated in terms of production technology. In this context, it was thought that the relevant communiqués and regulations should be re-evaluated to protect the qualities of sucuk, a traditional product of ours, in order to protect consumers and eliminate ethical concerns.

.....
¹ Department of Food Engineering, Faculty of Agriculture, Çukurova University, hbenli@cu.edu.tr

Üretim Kooperatiflerinde Örgütlenme Sorunları ve Çözüm Önerileri

Mustafa BEKMEZCİ¹, Erdem AK²

Örgüt, insanların ortak amaçları gerçekleştirmek için oluşturduğu birlikteliktir. Belirlenen amacı gerçekleştirmek için yapılacak işin ve işi yapmak için gerekli çabanın ayrıntılı bir şekilde belirlenmesi gerekir. Örgütlenme, “belirlenen amaçları gerçekleştirmek için uygun bir örgüt kurmak veya örgütün etkili bir şekilde çalışabilmesi için seçilen işler, kişiler ve bölümler arasında yetki ilişkilerinin kurulması ve bunlarla ilgili işlemlerin tümü” şeklinde tanımlanabilir. Türk tarımında örgütlenme kamu örgütlenmesi ve üretici örgütlenmesi olmak üzere iki başlık altında incelenebilir. Kamu örgütlenmesi, devletin tarım sektöründeki örgütlenmesidir. Üretici örgütlenmesi de mesleki ve ekonomik örgütlenme olarak ele alınabilir. Mesleki örgütlenmeye ziraat odaları ve çiftçi birlikleri; ekonomik örgütlenmeye kooperatifler ile üretici ve yetiştirici birlikleri örnek olarak verilebilir.

Uluslararası Kooperatifler Birliği'nin (ICA) tanımına göre “Kooperatif; ekonomik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını ve isteklerini birlikte sahip olunan ve demokratik olarak kontrol edilen girişim aracılığıyla karşılayan ve gönüllü olarak bir araya gelen kişilerin özerk örgütüdür”. Tanımından da anlaşılacağı üzere kooperatiflerin kırsal kalkınma politikaları açısından önemli bir yeri bulunmaktadır. Çünkü kooperatifler, ekonomik gelişme ve iş imkânı sağlamaktadır. Türkiye’de tarımda örgütlenme henüz istenen seviyede değildir. Bu durum özellikle küçük tarım işletmelerini ve tarıma dayalı işletme sanayiini olumsuz yönde etkilemektedir.

Çalışmanın amacı: Üretim kooperatifleri hakkında bilgi vermek ve üretim kooperatiflerinin örgütlenme sorunlarını tespit etmek, tespit edilen sorunlar için çözüm önerilerinde bulunmaktır.

Çalışmanın Yöntemi: Araştırma verilerinin toplanmasında nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji (olgubilim) deseni kullanılmıştır. Fenomonolojik araştırma, birçok bireyin belli bir kavram ya da fenomen ile ilgili yaşanmış deneyimlerinin ne anlama geldiğini tanımlamaya çalışır. Diğer bir anlatımla, fenomenolojik araştırmanın genel amacı belirli bir fenomeni derinlemesine anlamak, açıklamak ve katılımcıların fenomenle ilgili yaşanmış deneyimlerinin özüne ulaşmaktır. Araştırmanın örneklemini 18 yaş üzeri, araştırmaya katılmayı kabul eden 10 kooperatif ortağı oluşturmuştur. Veriler yapılandırılmamış görüşme yöntemi ile toplanmıştır. Bireysel mülakat formunda 3 adet açık uçlu soru sorulmuştur. Analiz sürecinde transkriptler oluşturulmuş, önemli ifadeler tespit edilmiş, bu ifadelerin listesi çıkarılmış, ifadeler temalar halinde kümelenecek, dokusal ve yapısal tanımlamalar yapılmıştır. Görüşmelerin güvenilirliğini artırmak için katılımcılardan geri bildirim alınmış, geçerlilik için de alanda uzman iki araştırmacının görüşlerine başvurulmuştur.

.....

¹ Milli Savunma Üniversitesi, Kara Harp Okulu, mbekmezci14@gmail.com,

² Kooperatif Uzmanı, hasatturk19@gmail.com

Çalışmanın Bulguları: Analizler neticesinde üretim kooperatiflerinde örgütlenme sorunları ile ilgili; (a) Pazarlama, (b) Üretim, (c) Yönetim, (d) Finansman olmak üzere dört ana tema belirlenmiştir.

Sonuç: Üretim kooperatiflerinde örgütlenme sorunlarının tespit edilmesi amacıyla yapılan bu çalışmada birinci elden veriler toplanmış, üretim kooperatiflerinin örgütlenme sorunları kooperatif üyeleri bakış açısıyla tespit edilmiştir. Çalışma, bu kapsamda literatüre katkı sağlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Üretim, üretici örgütleri, örgütlenme, kooperatif

Organization Problems and Solution Suggestions in Production Cooperatives

Mustafa BEKMEZCİ¹, Erdem AK²

An organization is an association of people to achieve common goals. In order to realize the goal, the work to be done and the effort required to do the work must be determined in detail. Organization can be defined as “the establishment of an appropriate organization to achieve the specified objectives, or the establishment of authority relations between selected jobs, persons and departments in order for the organization to work effectively, and all related procedures”. Organization in Turkish agriculture can be examined under two headings: public organization and producer organization. Public organization is the organization of the state in the agricultural sector. Producer organization can also be considered as professional and economic organization. Examples of professional organizations include chambers of agriculture and farmers’ unions, and economic organizations include cooperatives and producer and breeder associations.

A cooperative is defined in the Statement on the Cooperative Identity as “an autonomous association of persons united voluntarily to meet their common economic, social and cultural needs and aspirations through a jointly owned and democratically controlled enterprise”. As the definition suggests, cooperatives have an important role in rural development policies. Because cooperatives provide economic development and jobs. Organization in agriculture in Turkey is not yet at the desired level. This situation has a negative impact especially on small agricultural enterprises and agriculture-based business industry.

Purpose of the study: To provide information about production cooperatives, to identify the organizational problems of production cooperatives and to propose solutions for the problems identified.

Methodology of the Study: Phenomonology design, one of the qualitative research methods, was used to collect the research data. Phenomonological research seeks to describe what many individuals’ lived experiences of a particular concept or phenomenon mean. In other words, the overall aim of phenomenological research is to understand and explain a particular phenomenon in depth and to get to the core of the participants’ lived experiences of the phenomenon. The sample consisted of 10 cooperative members over the age of 18 who agreed to participate in the study. Data were collected through unstructured interview method. In the individual interview form, 3 open-ended questions were asked. In the analysis process, transcripts were created, important statements were identified, a list of these statements was drawn up, statements were clustered into themes,

.....
¹ National Defence University, Turkish Military Academy, mbekmezci14@gmail.com,

² Cooperative Expert, hasatturk19@gmail.com

and structural descriptions were made. In order to increase the reliability of the interviews, feedback was received from the participants, and the opinions of two researchers who are experts in the field were consulted for validity.

Findings of the Study As a result of the analysis, four main themes related to organizational problems were identified: (a) Marketing, (b) Production, (c) Management, and (d) Financing.

Conclusion: In this study, first-hand data were collected to identify organizational problems in production cooperatives, and the organizational problems of production cooperatives were identified from the perspective of cooperative members. In this context, the study contributed to the literature.

Key Words: Production, producer organizations, organization, cooperative

Türkiye'nin Biyolojik Çeşitliliğini Korumanın Yasal ve Etik Boyutları

Nihan YENİLMEZ ARPA¹

Bu makale ile, Türkiye'deki biyolojik çeşitlilik durumunun ve kayıplarının etik boyutları Türkiye'nin ulusal doğa koruma politikaları ve mevzuatı ile 1992 yılında imzalanan Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi ve sonrasında yapılan taraflar toplantıları dikkate alınarak incelenmiştir.

Türkiye'de doğal çevrenin ve kaynakların korunması başta T.C. Anayasası ve diğer pek çok yasalarla güvence altına alınmıştır. Öte yandan Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi başta olmak doğal değerlerin korunması ile ilgili diğer pek çok uluslararası sözleşmelere de taraf olunarak doğanın ve biyolojik çeşitliliğin korunmasının yasal alt yapısı güçlendirilmiştir. Yine ulusal ve kurumsal politika belgeleri ve strateji dokümanlarında da biyolojik çeşitliliğin korunmasına geçmişten günümüze yer verilmiştir.

Türkiye, biyolojik çeşitlilik açısından zengindir ve küçük bir kıta özelliği göstermektedir. Öte yandan geçmişten günümüze biyolojik çeşitlilik kayıplarının olduğu ve özellikle son 20 yılda tehdit altında olan tür sayısında artışlar ve habitatların geri dönüşü olmayan bir hızla bozulduğu görülmektedir. Mevcut korunan alanların alansal büyüklüğü ve sayıları da mevcut tür ve habitat çeşitliliğinin korunmasına yetmemektedir. Zira, mevcut mevzuat ve uygulanan doğa koruma politikalarının ve doğa koruma çalışmalarının yeterli olmadığı dünya ölçeğinde biyolojik çeşitlilik ve habitat kategorisindeki sıralamada 180 ülke arasından Türkiye'nin 178. sırada yer almış olması açık olarak göstermektedir.

Küresel düzeyde de durum çok farklı değildir. Biyolojik çeşitlilik kayıplarının mevcut yasal çerçeve ve uluslararası sözleşmeler kapsamında dahi tamamen önlenemediği görülmektedir. Bu durum koruma ve yönetimde farklı bir boyutun yani "etik boyutun" daha fazla dikkate alınmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Biyolojik çeşitlilik unsurlarının koruma, kullanma ve yönetime ilişkin yasal temeller mevcut olsa da etik boyutunun da net olarak belirlenmesi ve özenle dikkate alınması gerekmektedir. Çünkü, biyolojik çeşitliliğin korunmasında mevzuat ve politikaların yanı sıra etik boyutunun da dikkate alınması genel olarak ihmal edilen bir durumdur. Her şeyden öte, doğal varlıkların ve biyolojik çeşitlilik unsurlarının sunmuş olduğu mal, hizmet, fayda ve yararların sadece insan kullanımı için değil aynı zamanda ekosistemdeki insanlar haricindeki unsurlar veya faydalanıcılar için de gerekli olduğunun farkına varılmalıdır. Yine mevcut değerlerin sadece bugünün değil aynı zamanda gelecek nesiller için de muhafazası için gerekli önemin verilmesi gerekir. Bu da biyolojik çeşitlilik unsurlarından faydalanmada ve bu unsurların korunmasında etik boyutunun önemini daha da fazla ortaya koymaktadır.

Mevcutta Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi biyolojik çeşitliliğin korunması, bunlardan faydalanma ve gelecek nesillerin faydasına sunulmasına yönelik yardımcı olmaya rehberlik

¹ Kidemli Doğa Koruma ve Korunan Alanlar Uzmanı, nihanarpa@gmail.com

edecek etik bir çerçeveyi sunuyor olmakla birlikte temel sorun bu “etik çerçeve”nin anlaşılması ve uygulanmasında görülmektedir. Zira Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik 15. Taraflar toplantısında da küresel düzeyde biyolojik çeşitlilik kayıplarının durdurulması ve tersine çevrilmesi için pek çok hedefler belirlenmiş olmakla birlikte ulusların biyolojik çeşitlilik kayıplarının önlenmesine yönelik durumu ve tutumu halen yeterli değildir. Herşeyden önemlisi biyolojik çeşitlilik kaybının hızını yavaşlatmak için insanların davranışlarını Biyolojik çeşitlilik unsurlarına bakış açılarını değiştirmesine ihtiyaç vardır.

Anahtar kelimeler: Biyolojik çeşitlilik, koruma, korumanın etik boyutu, etik çerçeve

Legal and Ethical Dimensions of Protecting Türkiye's Biological Diversity

Nihan YENİLMEZ ARPA¹

With this article, the ethical dimensions of the biodiversity situation and losses in Türkiye have been examined, taking into account Türkiye's national nature conservation policies and legislation, the Convention on Biological Diversity signed in 1992, and the parties' meetings held thereafter.

Conservation of the natural environment and resources in Türkiye is primarily a priority for the Republic of Turkey. It is guaranteed by the Constitution and many other laws. On the other hand, the legal infrastructure of the conservation of nature and biological diversity has been strengthened by becoming a party to many other international agreements related to the conservation of natural values, especially the Convention on Biological Diversity. Again, conservation of biological diversity has been included in national and institutional policy documents and strategy documents from past to present.

Türkiye is rich in biodiversity and has the characteristics of a small continent. On the other hand, it is seen that there have been biodiversity losses from past to present, and especially in the last 20 years, the number of threatened species has increased and habitats have been degraded at an irreversible pace. The size and number of existing protected areas are not sufficient to conserve the existing species and habitat diversity. Because, it is clear that the current legislation and implemented nature conservation policies and nature conservation efforts are not sufficient, as Turkey ranks 178th among 180 countries in the biodiversity and habitat category on a world scale.

The situation is not much different at the global level. It is seen that biodiversity losses cannot be completely prevented even within the current legal framework and international agreements. This situation reveals the necessity of taking into account a different dimension, namely the "ethical dimension", in conservation and management. Although there are legal foundations for the conservation, use and management of biological diversity elements, the ethical dimension must also be clearly determined and carefully taken into account. Because, taking into account the ethical dimension as well as legislation and policies in the conservation of biological diversity is generally neglected. Above all, it should be realized that the goods, services, benefits and benefits offered by natural assets and biodiversity elements are necessary not only for human use, but also for elements or beneficiaries other than humans in the ecosystem. Again, necessary importance should be given to preserve existing values not only for today but also for future generations. This further reveals the importance of the ethical dimension in benefiting from and conserving biodiversity elements.

.....
¹ Senior Expert Nature Conservation and Protected Areas, nihanarpa@gmail.com

Although the Convention on Biological Diversity currently provides an ethical framework to guide the conservation of biological diversity, its utilization and presentation for the benefit of future generations, the main problem is seen in the understanding and implementation of this “ethical framework”. Although many targets were set at the 15th United Nations Biological Diversity Meeting of the Parties to stop and reverse biodiversity losses at the global level, the situation and attitude of nations towards preventing biodiversity losses are still not sufficient. Most importantly, in order to slow down the pace of biodiversity loss, people need to change their behavior and perspective on biodiversity elements.

Keywords: Biological diversity, conservation, ethical dimension of conservation, ethical framework

Tarımsal Üretim Uluslararası Çevre Hukuku Yoluyla Korunması

Ezgi EDİBOĞLU SAKOWSKY¹

Çevre sorunlarının tarımsal üretim üzerinde, özellikle de toprak kalitesi ve su mevcudiyeti üzerinde olumsuz etkileri vardır. Aşırı hava olayları, giderek sıklaşan yangınlar, doğal afetler ya da iklim değişikliği nedeniyle verimli toprakların kaybı, üretimi önemli ölçüde sekteye uğratmaktadır. Bu çalışma, Birleşmiş Milletler Antlaşmalar Dizisi altında kayıtlı çok taraflı çevre anlaşmalarında yer alan ve devletlerin tarımsal üretimin korunmasını ilgilendiren yükümlülük ve sorumluluklarının haritasını çıkarmayı amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında, başta toprak ve su olmak üzere, tarımsal üretimin temel unsurlarının uluslararası çevre hukuku kapsamında korunup korunmadığı araştırılacaktır.

Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi örneğinde olduğu gibi toprak, su veya hava kalitesinin korunmasına yönelik yükümlülükler getiren çok taraflı çevre anlaşmaları bulunmaktadır. Birçok anlaşma tarımsal üretimle ilgili olmasına rağmen, somut yükümlülükleri netleştirmek veya devletler için eylem hedefleri belirlemek gerçek manada mümkün olmamaktadır. Çok taraflı çevre anlaşmalarındaki geniş yükümlülükler, genellikle üzerinde anlaşmaya varılan bir yorumdan yoksundur ve bu da devletlerin eylemsiz kalmasına neden olmaktadır. İklim değişikliği rejimi, 30 yıldan daha uzun bir süre önce kurulmuş olmasına rağmen, devletlerin iklim değişikliğiyle mücadeledeki sorumluluklarına ilişkin tavsiye niteliğinde görüş almak için Uluslararası Adalet Divanı'na yakın zamanda yaptıkları talep bunun bir örneğidir. Gıda ve Tarım Örgütü içindeki anlaşmalar bile tarımsal üretim için hayati öneme sahip unsurları yeterince koruyamamaktadır. Bu durum, tarımsal üretim unsurlarının korunmasını insan hakları hukukunda yer alan gıda hakkı kapsamında yapılacak düzenlemelere bırakmaktadır. Bunun ilginç bir sonucu, toprak ve su gibi temel varlıkların tarımsal amaçlarla korunmasının özünde insan refahına ve ihtiyaçlarına bağlı olunmasıdır. Başka bir deyişle bu varlıklar, ancak halihazırda insanların tarımsal ihtiyaçlarına hizmet ettiği sürece korunur. Örneğin, uluslararası ilgili bir yargı organında, bir devletin mevcut tarım toprağıyla ilgili düzenlemelerine ve uygulamalarına insan hakları bağlamında dava açmak, gelecekte tarımsal amaçlarla kullanılabilir bir alanla ilgili çevre hukuku kapsamında dava açmaktan çok daha basit ve mümkündür.

Bu çalışma, tarımsal üretim unsurlarının, yalnızca insanlara olan faydaları açısından değil, kendi özdeğerlerine dayalı olarak uluslararası çevre hukuku kapsamında korunmasının gerekliliğini savunmaktadır. Bu koruma, mevcut anlaşmaların daha kapsamlı yorumlanması veya yeni anlaşmaların kabul edilmesi yoluyla sağlanabilecektir.

¹ Max Planck İnovasyon ve Rekabet Enstitüsü, Araştırmacı, ezgi.ediboglu@ip.mpg.de

Protection of Agricultural Production through International Environmental Law

Ezgi EDİBOĞLU SAKOWSKY¹

Environmental issues have adverse effects on agricultural production, particularly on soil quality and water availability. Extreme weather events, increasingly frequent fires, and the loss of fertile land due to natural disasters or climate change significantly impede production. This contribution aims to map multilateral environmental agreements registered under the United Nations Treaty Series and identify the obligations and responsibilities of states relevant to the protection of agricultural production. This illustrates whether key elements of agricultural production, particularly soil and water, are protected under international environmental law.

There are some multilateral environmental agreements where obligations can be drawn for the protection of the soil, water, or air quality such as the Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants. However, while many agreements have relevance to agricultural production, crystallizing concrete obligations or specifying action items for states can be challenging. The broad obligations within multilateral environmental agreements often lack a universally agreed-upon interpretation, leading to inaction by states. This is exemplified by the recent request from states to the International Court of Justice for an advisory opinion on their responsibilities in combatting climate change, despite the establishment of the climate change regime more than 30 years ago. Even agreements within the Food and Agriculture Organization do not sufficiently target the protection of elements crucial to agricultural production. This situation leaves the protection of agricultural production elements to be governed by the right to food as enshrined in human rights law. An interesting consequence of this is that the preservation of key natural elements such as soil and water for agricultural purposes is intrinsically tied to human well-being and needs. In other words, these elements are protected only as long as they serve human agricultural needs at the time. For instance, challenging a state's regulations and actions under an international judicial organ concerning existing agricultural soil based on human rights is more straightforward than doing so for soil that may be used for agricultural purposes in the future based on environmental law.

This contribution argues the necessity of safeguarding each element of agricultural production under international environmental law based on their intrinsic values, not solely for their utility to humans. This can be achieved through a more comprehensive interpretation of existing agreements, or through the adoption of new agreements.

.....
¹ Max Planck Institute for Innovation and Competitiveness, Researcher, ezgi.ediboglu@ip.mpg.de

Gıda Hakkı Bağlamında Afetlere Dirençli Gıda ve Tarım Sistemleri

Rabia İlay AKBULUT PEERZADA¹

Gıda sistemleri; gıdanın üretimi, işlenmesi, dağıtımı, tüketimi ve atıkların bertaraf edilmesi ne ilişkin tüm unsurları kapsamaktadır. Gıda güvencesinin sağlanması, gıda sistemlerinin afet sonrası dönemler dahil olmak üzere etkin bir şekilde işliyor olmasına bağlıdır. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme'nin 11. Maddesinde garanti altına alınan gıda hakkı, politik bir hedef olan gıda güvencesine hukuki bir boyut kazandırarak gıda güvencesinin sağlanmasında hak temelli bir yaklaşımın benimsenmesine imkan vermiştir. Gıda güvencesine hak temelli yaklaşım, gıda güvencesinin, bileşenleri olan bulunabilirlik, erişilebilirlik, yeterlilik ve sürdürülebilirlik kavramlarını, gıda hakkının da normatif içeriği olarak teyit etmenin ötesine geçerek gıda güvencesi kavramını insan haklarının temel ilkeleri olan, katılım, hesap verilebilirlik, ayrımcılık yasağı, şeffaflık, insan onuru, yetkilendirme ve hukukun üstünlüğü ilkeleri ile güçlendirmiştir.

Gıda sistemlerinin bölümleri olarak nitelendirebileceğimiz üretim, dağıtım, işleme ve tüketim gibi her bir bölüm, gıda hakkının yerine getirilmesini mümkün kılan bulunabilirlik, erişilebilirlik, yeterlilik ve sürdürülebilirlik bileşenleri ile ilişkili olup doğal afetler bu bileşenlerin her birini olumsuz biçimde etkilemektedir. Bu bağlamda afet öncesi dönemde, afetlere dirençli gıda ve tarım sistemlerinin inşa edilmesini, gıda güvencesi ve gıda hakkından ayrı düşünmek mümkün değildir. Öyle ki ESKHUS'in 11. Maddesi'nin 2. Fıkrası'nda Sözleşme'ye taraf devletlerin "*teknik ve bilimsel bilgiden tam yararlanmak suretiyle doğal kaynakların en etkin biçimde geliştirilip kullanılmasını sağlamak üzere tarım sistemini geliştirip iyileştirerek besin üretim, koruma ve dağıtım yöntemlerini geliştirmek*" için gerekli tedbirleri almaları gerektiği açık bir şekilde ifade edilmiştir. Afetlere dirençli gıda ve tarım sistemleri gerek özel olarak bu hükmün gerekse genel olarak devletlerin gıda hakkına ilişkin kolaylaştırma yükümlülüğünün bir gereğidir. Afetlerin açlık ve yetersiz beslenme sorununu şiddetlendiren etkilerinin minimize edilmesi de ancak afetlere dirençli gıda ve tarım sistemleri ile mümkündür.

Devletlerin gıda hakkına ilişkin yükümlülüklerinin bir başka yönü ise halihazırda açlık ve yetersiz beslenme sorunundan en çok etkilenen kırılgan grupların gıda hakkının yerine getirilmesinin, afet sonrası dönemlerde devletlerin sağlama yükümlülüğünün bir gereği olmasının yanı sıra bir öncelik meselesi olmasıdır.

Bu çalışmada, afetlerin gıda güvencesi üzerindeki olumsuz etkilerini azaltma bakımından afetlere dirençli gıda ve tarım sistemlerine duyulan ihtiyaç, devletlerin gıda hakkı bağlamındaki yükümlülükleri ortaya konulmak suretiyle uluslararası insan hakları hukuku bakımından değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Afetlere dirençli gıda ve tarım sistemleri, gıda hakkı, gıda güvencesi

¹ Gıdanın Durumu Derneği, rabia.ilay@gmail.com

Disaster Resilient Food and Agriculture Systems in the Context of the Right to Food

Rabia İlay AKBULUT PEERZADA¹

Food systems include all the elements regarding the production, processing, distribution, consumption of food and disposal of waste. Ensuring food security depends on the effective functioning of the food systems including the post-disaster periods. The right to food, guaranteed under Article 11 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR), enables the adaptation of a right-based approach to food security by bringing a legal aspect to food security, which is inherently a political goal. A right-based approach to food security, strengthened the concept of food security with the basic principles of human rights, namely, participation, accountability, non-discrimination, transparency, human dignity, empowerment and the rule of law by going beyond to the confirmation of the elements of food security, which are availability, accessibility, adequacy and sustainability as the normative content of the right to food.

Production, processing, distribution and consumption as parts of food systems are all related to availability, accessibility, adequacy and sustainability of food, which enable the realization of the right to food, and natural disasters adversely affect each of these elements. In this regard, it is not possible to think of building disaster resilient food and agriculture systems separately from food security and the right to food in the pre-disaster period. Actually, it is explicitly stated that the State Parties should take necessary measures to *“improve methods of production, conservation and distribution of food by making full use of technical and scientific knowledge by developing or reforming agrarian systems in such a way as to achieve the most efficient development and utilization of natural resources”* in Article 11 Paragraph 2 of the ICESCR. Building disaster resilient food and agriculture systems is both a requirement of this provision in particular and the duty to facilitate with regard to the right to food in general. It is possible to minimize the aggravating effects of natural disasters on hunger and malnutrition by disaster resilient food and agriculture systems.

Another aspect of obligations of states with regard to the right to food is that the realization of the right to food of the most vulnerable groups, who are already mostly affected by hunger and malnutrition, in the post-disaster period is a requirement of duty to provide as well as a matter of priority.

In this study, the need for disaster resilient food and agriculture systems to reduce the negative effects of natural disasters on food security is evaluated in terms of international human rights law by discussing the states obligations in relation to the right to food.

Key words: Disaster resilient food and agriculture systems, right to food, food security.

.....
¹ State of Food Association, rabia.ilay@gmail.com

Türkiye’de İklim Krizine Dirençli Tarımsal İşletmeler Oluşturmak: Çiftçi Tipi Anonim Ortaklıklar

İlkan TÜRKÜRESİN¹

Türkiye İstatistik Kurumu’nun 2016 yılı “Tarımsal İşletme Yapı Araştırması”na göre Türkiye’deki tarımsal işletmelerin %80’i küçük tarımsal işletmelerden oluşmakta ve ülkemizin toplam arazi varlığının yaklaşık %70’i, 500 dekardan küçük tarımsal işletmeler tarafından işlenmektedir. İşletmelerin arazileriye ortalama 6 parça halinde ve bu parçalar, ortalama 12 dönüm büyüklüğündedir. Bu veriler, ülkemizdeki tarımsal işletmelerin küçülmüş; işletmelerin arazilerinin ise hem küçülmüş hem de parçalanmış vaziyette olduğunu ve yapısal bir sorunla karşı karşıya olduğumuzu göstermektedir ki bu durum, sınırlı miktardaki arazilerimizden aldığımız verimi düşürmektedir.

Tarımsal işletmelerin bu yapısal sorunları, bu işletmeler üzerine inşa edilecek örgütlenmeyi de sorunlu kılmaktadır. Türkiye’de tarımsal örgütlenme politikası olarak benimsenen kooperatifler, kişileri belirli ekonomik amaç ve ihtiyaçlar etrafında bir araya getirerek onlara hizmet sunan bir yapıdır. Tarım kooperatiflerinde, üyeler işletmelerinde üretimlerini bireysel olarak sürdürmekte, kooperatif aracılığıyla belirli ekonomik gereksinimlerini karşılayarak işletmelerinden daha fazla gelir elde etmeyi amaçlamaktadır. Bu fazla gelir, işletmenin üyesi olduğu kooperatife ürününü piyasa fiyatının üzerinde satması veya kooperatiften gerekli üretim girdi ve araçlarını, piyasadan daha ucuz fiyata sağlayarak maliyetlerini düşürmesi sonucunda oluşmaktadır. Ancak optimal büyüklükte olmayan tarımsal işletmelerin ürünlerini piyasa fiyatı üzerinde satın almak veya piyasa fiyatının altında girdi temin etmek, işletmelerin temel yapısal sorunlarını çözmekte ve hatta buna odaklanmamaktadır.

Türkiye’de tarımsal örgütlenmeye birim alandan en fazla verimin alındığı optimal büyüklüğe sahip tarımsal işletmeler yaratacak bir modelle başlanması gerekmektedir. Bize göre bu model, kişisel öğelerin öne çıktığı ve işletmeleri örgütleyen anlayışla değil, tarım arazilerini örgütleyen, yani arazileri bir tüzel kişilik altında bir araya getiren anlayışla oluşturulmalıdır. Türk hukukunda kuralları ve ilkeleri kanunla oluşturulmuş tüzel kişilerin her birinin amacı farklıdır ve tüzel kişiler, bu amaçları etrafında örgütlenerek kurum ve ilkelerini oluşturmaktadır. Amaçlanan, tarım arazilerini bir yönetim altında bir araya getirerek birlikte üretim yapılan ve üretimden elde edilen karı hak sahiplerine dağıtan bir yapı oluşturmak ise tarımsal örgütlenmede benimsenecek tüzel kişilik kooperatif değil, bir sermaye şirketi olan anonim şirket olmalıdır. Ancak bu anonim şirketin bilhassa faaliyet konusu, sermaye yapısı ve yönetimi, Türk tarımsal yapısına, yaşanan iklim krizine uygun olarak dizayn edilmelidir. Çiftçi Tipi Anonim Ortaklık (“ÇAO”) olarak isimlendirdiğimiz bu yapıda, sermaye unsuru olarak arazilerin kullanım hakkı öne çıkarılmalı ve arazinin mülkiyet hakkı arazi maliklerinde kalarak arazi sahipleri bu yapıya katılmaya teşvik edilmelidir. Bununla birlikte iklim kriziyle mücadelede ÇAO’ların “onarıcı tarım” esaslarını benimsemesi için vergisel teşviklerde bulunulmalı ve bu sayede ekonomik ve ekolojik bir örgütlenme ortaya çıkarılmalıdır. Bu çalışmada ÇAO’ya duyulan ihtiyaç ve ÇAO’nun genel esasları incelenecektir.

¹ Avukat, ilkanturkuresin@gmail.com

Building Climate Resilient Agricultural Enterprises in Turkey: Farmer-Type Joint Stock Companies

İlkan TÜRKÜRESİN¹

According to the “Agricultural Enterprise Structure Survey” conducted by the Turkish Statistical Institute in 2016, 80% of agricultural enterprises in Turkey are small agricultural enterprises. The lands of the enterprises are in 6 pieces on average and these pieces are 12 decares in size on average. These data show that agricultural holdings in our country have shrunk and the land of the holdings has both shrunk and fragmented, and that we are facing a structural problem, which reduces the yield we get from our limited amount of land.

These structural problems of agricultural enterprises also make the organization of these enterprises problematic. Cooperatives, which have been adopted as an agricultural organization policy in Turkey, are a structure that brings people together around specific economic goals and necessities and provides services to them. In agricultural cooperatives, members continue to produce individually in their enterprises, but through the cooperative, they aim to generate more income from their enterprises by meeting their specific economic needs. However, buying the products of sub-optimally sized agricultural enterprises at above-market prices or providing inputs at below-market prices does not solve or even focus on the main structural problems of the enterprises.

Agricultural organization in Turkey should start with a model that will create agricultural holdings with an optimal size to obtain the highest yield from a unit area. If the aim is to create an organization that brings together agricultural lands under one management, where production is carried out together and the profits from the production are distributed to the right holders, the legal entity to be adopted in agricultural organization should be a joint stock company. However, this joint stock company should be designed in accordance with the Turkish agricultural structure and the current climate crisis, especially in terms of its field of activity, capital structure and management. In this structure, which we call Farmer-Type Joint Stock Company (“FTSC”), the right to use the land should be emphasized as the capital element and landowners should be encouraged to participate in this structure by keeping the ownership right of the land with the landowners. In addition, tax incentives should be provided for FTSCs to adopt the principles of “restorative agriculture” in the fight against the climate crisis, thus creating an economic and ecological organization. This study will examine the need for and the general principles of FTSCs.

.....
¹ Lawyer, ilkanturkuresin@gmail.com

Gıda ve Beslenme Hakkı Bağlamında Ücretsiz Okul Yemeği Uygulamaları

Zeynep İSPİR¹

Sağlıklı, yeterli ve dengeli beslenebilecek biçimde gıdaya erişimin sağlanması beslenme hakkının en temel gereğidir. Ulusal ve uluslararası düzeydeki ve ekonomik, siyasal, toplumsal ve benzeri nitelikteki çeşitli türde krizler; gelir dağılımındaki eşitsizlikler; derin yoksulluk gibi nedenler çocukların ve gençlerin beslenme hakkını doğrudan ve olumsuz biçimde etkilemektedir. Sağlıklı, yeterli ve dengeli öğüne erişemeyen çocuklarda gelişim geriliği başta olmak üzere pek çok sağlık sorunu görülmektedir. Bu durum ayrıca çocukların ve gençlerin okullaşma düzeyinin gerilemesine de neden olmaktadır. Dolayısıyla beslenme hakkıyla ilgili bir sorun, sağlık hakkı, eğitim hakkı gibi pek çok diğer temel hakkın gereği gibi gerçekleşmesinin önünde bir engel oluşturmaktadır. Günümüzde pek çok ülkede bu sorunun aşılması için çeşitli programlar ve özellikle ücretsiz okul yemeği uygulamaları bulunmaktadır. Türkiye’de de kısmen hayata geçen ve sınırlı bir kapsamda ilerleyen ücretsiz okul yemeği uygulamasına ilaveten bazı yerel yönetim pratikleri içerisinde ücretsiz okul yemeği desteği uygulamaları yer aldığını görmekteyiz.

Bu çalışmada özellikle çocukların ve gençlerin beslenme hakkına koşulsuz ve kesintisiz erişebilmelerinin bir aracı haline getirilebilecek ücretsiz okul yemeği uygulamalarının önemi merkeze alınacaktır. Ücretsiz okul yemeğinin zorunlu temel eğitim boyunca en azından bir öğünü kapsayacak biçimde devlet eliyle sağlanması modelinin insan haklarıyla ilişkisi tartışma konusu yapılacaktır. Ücretsiz okul yemeği uygulamalarına kamusal politikaları içerisinde yer veren ülkelerin örnek uygulamaları ve ülkemizdeki mevcut durumun beraberce sunulacağı bu çalışmada, sosyal devletin gerekleri ve sınırları karşısında bir temel hakkın nasıl hayata geçirilebileceği sorusu problem edinilecektir.

Anahtar kelimeler: ücretsiz okul yemeği, beslenme hakkı, sağlık hakkı, eğitim hakkı, sosyal devlet

¹ Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi, zispir@gmail.com

Free School Meals in the Context of the Right to Food and Nutrition

Zeynep İSPİR¹

Ensuring access to food in a healthy, adequate and balanced manner is the most fundamental requirement of the right to food and nutrition. Various types of crises at national and international level, including economic, political, social crises; inequalities in income distribution; and deep poverty directly and negatively affect the right to nutrition of children and young people. Children who do not have access to healthy, adequate and balanced meals suffer from many health problems, including developmental delays. This situation also leads to a decline in the schooling level of children and youth. Therefore, a problem related to the right to food and nutrition constitutes an obstacle to the proper realization of many other fundamental rights such as the right to health and the right to education. Today, many countries have various programs, especially free school meals to overcome this problem. In addition to the free school meal program, which has been partially implemented in Turkey and has a limited scope, we see that some local support practices of municipalities include free school meal programs in Turkey.

This paper will focus on the importance of free school meals as a means for children and youth to have unconditional and continually access to the right to food and nutrition. The relationship between the provisions of free school meals by the state, covering at least one meal during compulsory basic education period, and human rights with regards to this issue will be discussed. In this paper, the question of how a fundamental right can be realized in the face of the requirements and limits of the social state will be the main problem. The examples of the practices of countries that include free school meals in their public policies and the current situation in our country will be presented together within this context.

Key words: free school meal, the right to food, the right to health, the right to education, social state.

.....
¹ Faculty of Law, Ankara University, zispir@gmail.com

Cumhuriyetin 100. Yıldönümünde Köy Enstitülerini Yeniden Anlamak

Kemal KOCABAŞ¹

Türkiye; Cumhuriyetin 100. yıldönümünde ağır sorunlarla karşı karşıya. Siyasal iktidarın eğitimdeki piyasalaşma ve dinselikleştirme politikalarıyla yarattığı ağır tahribat, eğitimi evrensel laik-bilimsel doğasından uzaklaştırırken eğitim hakkı kavramı her gün gittikçe örseleniyor. Küresel iklim krizinin yarattığı sorunlar hızla artarken ülkemizde doğa ve çevre tahribatı gittikçe yaygınlaşıyor, ekolojik sorunlar ülkenin geleceğini tehdit eder hale geliyor. Ülkenin tarımsal üretimden hızla uzaklaşması, ülkeyi yönetenlerin yanlış politikalarla yarattığı ekonomik kriz halkın yaşamını gittikçe zorlaştırıyor. Tüm bu koşullarda Cumhuriyetin en değerli eğitim ve üretim kurumu Köy Enstitüleri gelecek arayışlarımıza ışık tutuyor. Bu çalışma; ülkemizin aydınlık geleceği adına enstitü müdürlerinin ve enstitülü aydınların tanıklıklarından yararlanarak enstitü deneyiminin güncel karşılığını aramak adına bir düşünsel tartışmayı paylaşmayı amaçlamaktadır.

.....
¹ Yeni Nesil Köy Enstitüleri Derneği Kurucu Başkanı, kekocabas@gmail.com

Re-Understanding Village Institutes in the 100th Anniversary of the Republic of Türkiye

Prof. Dr. Kemal KOCABAŞ¹

Türkiye; is facing serious problems on the 100th anniversary of the Republic. While the heavy damage caused by the political power through its marketization and religiousization policies in education alienates education from its universal secular-scientific nature, the concept of the right to education is being damaged more and more every day. While the problems caused by the global climate crisis are increasing rapidly, nature and environmental destruction are becoming more widespread in our country, and ecological problems are becoming a threat to the future of the country. The country's rapid move away from agricultural production and the economic crisis created by the wrong policies of the country's rulers are making the lives of the people increasingly difficult. In all these conditions, the Republic's most valuable educational and production institution, Village Institutes, sheds light on our search for the future. This work aims to share an intellectual discussion in order to search for the current equivalent of the institute experience by benefiting from the testimonies of institute directors and institute intellectuals for the sake of the bright future of our country.

.....
¹ Founding President, New Generation Village Institutes Association YKKED, kekocabas@gmail.com

AB Erasmus + Etik Gıda Girişimciliği Projesi Kapsamı ve Aşamaları Üzerine Bir Değerlendirme

Gözdegül BAŞER¹, Eda Evla MUTLU², Hatice Reyhan ÖZİYCI³

Etik Gıda Girişimciliği, (Ethical Food Entrepreneurship–EFE) Avrupa Birliği tarafından desteklenen (Cooperation Partnerships/Small Scale Partnerships KeyAction2, KA220 HED) bir Erasmus + projesi olup, Finlandiya Savonia Üniversitesi koordinatörlüğünde, Portekiz, İrlanda, Danimarka ve Türkiye olmak üzere toplam beş ülkeden altı kurumun katılımı ile yürütülmektedir. Türkiye’yi Antalya Bilim Üniversitesi temsil etmektedir. Proje süresi 24 ay olup, proje 31.12.2023 tarihinde sona erecektir. Proje bütçesi yaklaşık 300.000 Euro’dur. Projenin amacı etik gıda girişimcilerinin yetiştirilmesine katkı sağlamak, etik gıda girişimciliğine dikkat çekmek ve bu bilincin yaygınlaşmasını sağlamak, etik gıda girişimcilerinin de kendi aralarında iletişim kurarak, birbirlerine mentörlük yapabilecekleri bir platform sağlamaktır. Projenin hedef kitlesini yüksek okul seviyesindeki eğitimciler, öğrenciler ve gıda girişimcileri oluşturmaktadır. Bununla birlikte tüm tüketiciler ve toplumun tamamı da ikincil düzeyde hedef kitle içerisinde yer almaktadır. Proje kapsamında partner kurumlar uluslararası toplantılara katılmış ve her ülkede örnek etik gıda girişimcilerini ziyaret etmişlerdir. Proje kitapçıklarından bir tanesi örnek uygulamalara ayrılmış ve bu örnekler derlenmiştir. Proje sonuçlarından bir tanesi yüksek okul eğitimcilerinin kullanabilecekleri bir etik gıda girişimciliği rehber kitabıdır. Bu kitap sayesinde etik gıda rehberi bir müfredat olarak geleceğin girişimcilerinin yetiştirilmesinde kullanılacaktır. Projenin ikinci sonucu ise etik gıda girişimciliği rehber kitabıdır. Bu kitap ile etik gıda girişimcisinin uyması gereken ve bilmesi gereken konular açıklanmıştır. Üçüncü sonuç ise 90 günlük bir etik gıda girişimciliği açık eğitim programıdır. Bu program ile girişimci adaylarına detaylı eğitim sunulacaktır. Projenin son sonucu ise girişimcilerin üye olarak katılacakları bir platform sağlamaktır. Bu platform sayesinde girişimciler birbirleri ile iletişim kuracaklar ve birbirlerine mentörlük yapabileceklerdir. Günümüzde yaşadığımız iklim, su ve gıda krizleri karşısında bu projenin çok değerli olduğu ve başta girişimciler olmak üzere toplumun tüm kesimlerine etik gıda anlayışı konusunda ışık tutacağı düşünülmektedir. Proje, çevre, insan ve kar boyutları ile gıda girişimcilerinin etik bir kültüre sahip olmalarını ve yaptıkları her eylemde etik değerlere bağlı bir örgüt kültürü yaratarak etik davranmalarını ön görmektedir.

Anahtar Kelimeler: Etik Gıda Girişimciliği, Etik, Gıda Endüstrisi, Girişimcilik, Sürdürülebilirlik.

¹ Antalya Bilim Üniversitesi, Turizm Fakültesi, gozdegul.baser@antalya.edu.tr,

² Antalya Bilim Üniversitesi, Turizm Fakültesi, evla.mutlu@antalya.edu.tr,

³ Antalya Bilim Üniversitesi, Turizm Fakültesi, hatice.oziyici@antalya.edu.tr

An Evaluation on the Scope and Stages of the EU Erasmus + Ethical Food Entrepreneurship Project

Gözdegül BAŞER¹, Eda Evla MUTLU², Hatice Reyhan ÖZİYCI³

Ethical Food Entrepreneurship (EFE) is an Erasmus + project supported by the European Union (Cooperation Partnerships/Small Scale Partnerships KeyAction2, KA220 HED), under the coordination of the Savonia University, Finland, with other five partners from Portugal, Ireland, Denmark and Turkey. The project is carried out with the participation of six different institutions. Antalya Bilim University represents Turkey. The project duration is 24 months and the project will end on 31.12.2023. The project budget is approximately 300,000 Euros. The aim of the project is to contribute to the training of ethical food entrepreneurs, to draw attention to ethical food entrepreneurship and to spread this awareness, and to provide a platform where ethical food entrepreneurs can communicate among themselves and mentor each other. The target audience of the project consists of educators at higher school level, students and food entrepreneurs. However, all consumers and the entire society are included in the target audience at a secondary level. Within the scope of the project, partner institutions attended international meetings and visited exemplary ethical food entrepreneurs in each country. One of the project booklets is devoted to sample applications and these examples have been compiled. One of the project results is an ethical food entrepreneurship guidebook that high school educators can use. This book explains the issues that an ethical food entrepreneur must comply with and know. The third outcome is a 90-day ethical food entrepreneurship open training program. With this program, detailed training will be provided to entrepreneur candidates. The final result of the project is to provide a platform where entrepreneurs can participate as members. Thanks to this platform, entrepreneurs will be able to communicate with each other and mentor each other. It is thought that this project is very valuable in the face of the climate, water and food crises we are experiencing today and will shed light on ethical food understanding for all segments of society, especially entrepreneurs. The project aims for food entrepreneurs to have an ethical culture with its environmental, human and profit dimensions and to act ethically by creating an organizational culture based on ethical values in every action they take.

Keywords: Ethical Food Entrepreneurship, Ethics, Food Industry, Entrepreneurship, Sustainability.

.....
¹ School of Tourism, Antalya Bilim University, gozdegul.baser@antalya.edu.tr,

² School of Tourism, Antalya Bilim University, evla.mutlu@antalya.edu.tr,

³ School of Tourism, Antalya Bilim University, hatice.oziyici@antalya.edu.tr

Is Aquaculture Possible Without Drugs and Chemicals?

Ahmet GÜRLER¹, Pelin BAĞLAN², Doğukan KAYA³, Ercüment GENÇ⁴

Aquaculture is one of the critical sectors in the supply of edible protein for sustainable agricultural production. Aquaculture has grown dramatically over the past 20 years, becoming the fastest-growing food industry in the world. As aquaculture production intensifies, factors related to the environment, host, pathogen and pollution increase the disease risk. The aquaculture industry has relied on chemotherapeutics and antibiotics for many years to prevent and treat diseases. In practice, there is no vaccine available against all agents. Due to the continuation of antimicrobial drugs and disinfectant chemical applications, resistant pathogens are developing, and chemical residues in the aquatic environment threaten all aquatic life.

For this reason, research focuses on environmentally friendly food safety approaches, which are very effective in increasing yield per unit area and preventing diseases. At this point, functional feed additive applications in aquaculture feed for sustainable aquaculture are considered a vital approach that can minimize the use of drugs and chemical applications in the aquatic environment. Functional feed additives in aquatic animal feeds include phytogetic compounds, marine products, bioactive immunostimulants, prebiotics, probiotics, synbiotics, enzymes, mycotoxin binders and organic acids. Recent advances in functional feed additives have produced positive results in controlling aquatic microbial pathogens. This evaluation study discusses the effectiveness of functional feed additives and new culture techniques, which are promising in terms of disease management and food safety in aquaculture.

Keywords: Food safety, sustainability, aquafeed, production, no hazardous chemicals

.....
¹ Department of Fisheries and Aquaculture Engineering, Faculty of Agriculture, Ankara University, ahmetggurler@gmail.com,

² Department of Fisheries and Aquaculture Engineering, Faculty of Agriculture, Ankara University, baglanpelin@gmail.com,

³ Department of animal Science, Faculty of Agriculture, Tokat Gaziosmanpasa University, dogukan.kaya@gop.edu.tr,

⁴ Department of Fisheries and Aquaculture Engineering, Faculty of Agriculture, Ankara University, egenc@ankara.edu.tr

An Evaluation on Rural Women's Entrepreneurship in Turkey

Melike BAHÇECİ¹, Sait ENGİNDENİZ²

Today, entrepreneurship is accepted as a process that includes starting a enterprise, owning a enterprise, developing and expand the enterprise. If the entrepreneur is; it is basically defined as a person who brings together production factors such as land, labor-capital, for different purposes, taking the necessary risk, and prepares the necessary environment for the supply of goods or services in order to gain profit.

Issues such as poverty, hunger, unemployment, lack of education, health problems, dramatic migration movements, the unprotectedness of women and children, and injustices in income distribution in rural areas are now directly related to every society and individual. In this sense, information and time are allocated by different institutions for the realization of entrepreneurial activities more effectively and sustainably. Entrepreneurship efforts in the context of rural development have gained momentum in the solution of these problems, especially in developing countries such as Turkey. Because in Turkey, entrepreneurship is of particular importance due to the fact that a quarter of the country's population lives in rural areas and the weight of agriculture in the country's economy.

In Turkey, women's entrepreneurship in rural areas manifests itself as practices that take part in development studies and aim to develop women individually (such as carpet weaving, canned food making, activities related to home economy). Therefore, it is a matter of debate to talk about a real or conscious rural women's entrepreneurship activity in rural areas. However, the most important condition to be considered as an entrepreneur is that women are active participants from the beginning to the end of the production/service (for example: realizing the production at home, taking it to the market, irregular sales in small quantities, using local resources, etc.), decision maker and having control. Considering this, it is considered that women in rural areas should also be accepted as entrepreneurs.

The aim of this study is to examine the entrepreneurial activities of rural women in Turkey, the problems they face and to develop some suggestions. In the study, the results of previous studies in Turkey and the statistics published by the relevant institutions were used.

Key words: Rural development, rural employment, entrepreneurship, women entrepreneurship.

.....
¹ Batı Akdeniz Agricultural Research Institute, Muratpasa-Antalya/Turkey, melikebahceci0721@gmail.com,

² Faculty of Agriculture, Ege University, Bornova-Izmir/Turkey, sait.engindeniz@ege.edu.tr

Mera Peynirciliği Diplomasisi: Yerel Bilgi ve Bilimsel Bilgi İlişkisi Üzerine Bir Kavramsallaştırma Denemesi

M. Fatih TATAR¹

Dünyada yerel gıdanın popülerleşmesi ve yerel gıda ürünleri üzerine hızla artan doğa bilimleri ve sosyal bilim çalışmalarında “yerin” gıdayı nasıl etkilediği, gıdayı “yerel” yapan özellikleri ve gıdayı “yerelleştirme” yöntemleri giderek daha fazla tartışılır hale gelmiştir. Bu tartışmalarda bilim insanlarının farklı yerel üreticilerle karşılaşmaları bir yandan yeni araştırma gündemleri, diğer yandan yeni etik soruları gün yüzüne çıkarmaktadır. Bu sunum yerel-geleneksel (artizanal) peynir üreticileri ile gıda mühendislerinin karşılaşmalarından yola çıkarak yerel bilgi ve bilimsel bilginin Kars Kaşarı Coğrafi İşareti örneğinde nasıl biraraya geldiğine ve yerel bilgiye dayalı yeni değişkenlerin bilim insanlarının araştırma gündemlerine nasıl yeni değişkenler ve etik sorgulamalar önerdiğine odaklanmaktadır. Sunum, araştırmacının etnografik yöntemle gerçekleştirdiği doktora tez araştırmasına dayanmaktadır. Bu araştırma Eylül 2017-Mart 2019 arasında Türkiye’de 3 farklı üniversitede 10 bilim insanı ve Kars-Ardahan yöresinde 50 peynirci ile yarı-yapılandırılmış ve derinlemesine mülakat teknikleri ve katılımcı gözlem yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Gıda mühendislerinin yerel üretim koşullarını ve peynircilik zanaatını kendi bilimsel araştırmalarına dahil etme yollarının sorunsallaştırıldığı çalışmada üreticiler ve bilim insanları arasındaki diyalog bir “diploması” (Stengers 2018) olarak kavramsallaştırılmıştır. Sunumda bu diplomaside yeni bir değişken olarak ortaya çıkan “meraların”, peynir teknobilimlerinde hakim olan gıda güvenliği ve standardizasyon merkezli bakış açısını nasıl etkilediğine değinilecektir. Kars Kaşarı üzerine yapılan gıda mühendisliği araştırmalarının meraların rakım farklılıklarına göre incelenmesi, tespit edilen mezofilik laktik asit bakteri florasının kayıt edilme biçimleri ve starter kültür geliştirme tartışmaları gibi örneklerle bilimsel bilgi ve yerel bilgi arasındaki diplomatik ilişkiden nasıl etkilendiği tartışılmaktadır. Bu bağlamda mera peynirciliğinin bilimsel bilgi üretimi ve etik bağlamında sunduğu imkanlar ve kısıtlara işaret edilmektedir.

.....
¹ Bilkent Üniversitesi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü, mtatari@ucdavis.edu

Pasture-Cheesemaking Diplomacy: Conceptualizing the Relationship Between Local Knowledge and Scientific Knowledge

M. Fatih TATAR¹

The rapidly increasing number of scientific research on local food products have led to discussions on how “place” affects food, the characteristics that make food “local,” and the methods of “re-localizing” food. As part of these research, encounters between scientists and local food producers not only suggest new research agendas but also raise new ethical questions. This presentation focuses on the relationship between local knowledge and scientific knowledge production, and how these different kinds of knowledge affect each other in the example of Kars Kaşarı, a Geographical Indication cheese of the Northeastern Turkey. Analyzing the encounters between artisanal cheesemakers and food engineers, I investigate the emergence of new variables and ethical inquiries in the scientific research agenda on Kars cheeses. The presentation is based on the ethnographic doctoral dissertation research carried out by the researcher between September 2017 and March 2019 in three different universities in Turkey with 10 scientists and 50 cheese producers in the Kars-Ardahan region, using semi-structured and in-depth interview techniques as well as participant observation methods. The study problematizes how food engineers incorporate local production conditions, local cheesemakers’ craft as well as their (usually non-scientific) concerns into their scientific research. The dialogue between producers and scientists is conceptualized as a “diplomacy” (Stengers 2018) in this study. The presentation will discuss the ways in which the emergence of “pastures” as a new variable influences the dominant perspective in cheese technosciences that prioritizes food safety and standardization; and leads to a pasture-cheesemaking diplomacy in the relationship between scientific knowledge and local knowledge production on Kars Kaşar cheese. Examples of scientific research on cheese samples, such as comparing the milk and cheese production sites based on their altitudes, identifying the mesophilic lactic acid bacterial flora, and developing a ‘local’ starter culture, constitute the main pillars this paper, which aims to highlight the opportunities and limitations of the pasture cheesemaking in producing scientific knowledge and questioning its ethics in relation to local food.

.....
¹ Department of Political Science and Public Administration, Bilkent University, mtatari@ucdavis.edu